

Ramayana

Deze tekst is uitsluitend voor persoonlijk gebruik. Commercieel gebruik is niet toegestaan. Evenmin is het toegestaan de tekst te wijzigen, bewerken, geheel of gedeeltelijk te publiceren, of anderszins te vermenigvuldigen. Toegestaan is het kopiëren van citaten of kleine tekstgedeelten voor studie- en discussiedoeleinden.

© Copyright 2004 - Stichting Ars Floreat

www.arsfloreat.nl

info@arsfloreat.nl

Ramayana

I - Balakanda

II - Ayodhyakanda

III - Aranyakanda

IV - Kiskindhakanda

V - Sundarakanda

VI - Yuddhakanda

VII - Uttarakanda

Ramayana

De Ramayana van Valmiki

Deel I – Balakanda

Rama's jeugd

Vertaling:
Stichting School voor Filosofie
in samenwerking met Stichting Ars Floreat
Versie 1.1.0, augustus 2004
www.arsfloreat.nl

Original title:
The Ramayana of Valmiki
Volume I: Balakanda, ISBN 0-691-06561-6
Translated by Robert P. Goldman
Princeton University Press
Princeton, New Jersey, USA
pup.princeton.edu

© Copyright 2004 Stichting Ars Floreat, Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, computernetwerken, of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

No part of this book may be reproduced in any form, by print, computer networks, or any other means, without written permission from the publisher.

ISBN 90- 72141-30-X
NUR 080 718

Inhoud

Inhoud	5	
Voorwoord	9	
1	Samenvatting van Narada	17
2	De opdracht van Brahma	28
3	Valmiki in diepe concentratie	34
4	Rama's zonen zingen het epos	38
5	Ayodhya, de schitterende stad	42
6	De mensen van Ayodhya	46
7	De dienaren van Koning Dasaratha	50
8	Dasaratha wenst een zoon	53
9	Hoe Risyasringa regen bracht	56
10	Risyasringa komt naar Ayodhya	61
11	Vorbereiding van het offer	65
12	Verdere voorbereidingen	68
13	Het paardenoffer	73
14	De verschijning van Vishnu	80
15	Ravana's lot bezegeld	84
16	De schepping van apenlegers	88
17	De geboorte van Rama	91
18	Het verzoek van Visvamitra	97
19	Dasaratha's antwoord	100
20	Het betoog van Vasishtha	104
21	Op weg met Visvamitra	107
22	De ashram van Kama	110
23	Het woud van Tataka	113

24	De vervloeking van Tataka	117
25	De dood van Tataka	120
26	Rama krijgt hemelse wapens	123
27	Mantra's en meer wapens	127
28	De ashram van Vamana	131
29	Strijd met de rakshasa's	134
30	Op weg naar Koning Janaka	138
31	De dochters van Kusanabha	141
32	Het huwelijk van Brahmadata	145
33	De afstamming van Visvamitra	149
34	De afstamming van de Ganges	152
35	Uma vervloekt de goden	155
36	Agni bevrucht de Ganges	159
37	De zonen van Sagara	163
38	Het offerpaard ontvoerd	167
39	Op zoek naar het offerpaard	171
40	Het offerpaard teruggevonden	175
41	De nakomelingen van Sagara	179
42	De neerdaling van de Ganges	183
43	Het plengoffer	187
44	Het karnen van de oceaan	190
45	De wraak van Diti	194
46	De zeven Maruts	197
47	De vloek van Gautama	200
48	Rama bevrijdt Ahalya	205
49	Bij Koning Janaka	209
50	Koning Visvamitra	213
51	Visvamitra ontmoet Vasishtha	217

52	Visvamitra wenst de koe Sabala	220
53	Visvamitra neemt Sabala mee	224
54	De strijd om Sabala	227
55	De macht van een kshatriya	231
56	De wens van Trisanku	234
57	Trisanku vervloekt	237
58	Hulp van Visvamitra	241
59	Trisanku in de hemel	244
60	Het paardenoffer van Ambarisha	249
61	Sunahsepa gered	252
62	Visvamitra verliefd	256
63	Visvamitra vervloekt Rambha	260
64	Visvamitra wordt brahma-rishi	262
65	Siva's boog	267
66	Rama breekt de boog	271
67	Dasaratha's toestemming gevraagd	275
68	Dasaratha ontmoet Janaka	278
69	Het Huis Ikshvaku	281
70	Het Huis Videha	285
71	Viervoudig voorgenomen huwelijk	289
72	De bruiloft	293
73	Ontmoeting met Rama Jamadagnya	297
74	Vishnu's boog	300
75	Rama verslaat Rama Jamadagnya	304
76	Terug in Ayodhya	307
	Einde van de Balakanda	309
	Sanskriet namen en woorden	310

*Zolang er bergen en rivieren op aarde zijn,
zo lang zullen mensen elkaar het verhaal vertellen
van de Ramayana.*

Ramayana 1.2.35

Voorwoord

De Ramayana, het grote epos uit India, is het verhaal over Prins Rama en zijn vrouw Sita. Het is duizenden jaren oud en ongetwijfeld een van de meest invloedrijke literaire werken aller tijden, met name in Zuid- en Zuidoost-Azië. In het Nederlands zijn verschillende samenvattingen van de Ramayana verschenen, maar voor zover bij ons bekend nog geen volledige vertaling. Gezien de ca. 24.000 verzen - of 50.000 regels - waaruit de tekst bestaat en de meer dan 2.000 gedeeltelijke of volledige manuscripten die er van de Ramayana bekend zijn, is een volledige vertaling ook geen geringe opgave.

Het oudst bekende manuscript (geschreven op palmbladeren) zou ongeveer 1.000 jaar oud zijn, maar het verhaal zelf is veel ouder. Sinds onheuglijke tijden bestond in India de traditie van mondelinge overdracht, waarbij verhalen uit het hoofd werden geleerd, voorgedragen en door de ene generatie aan de volgende werden doorgegeven. Onvermijdelijk werd het verhaal hierbij zo nu en dan weer net iets anders verteld en werden er stukken aan toegevoegd, afhankelijk van de landstreek en de periode waarin het epos verteld werd en van de filosofische opvattingen die de vertellers inspireerden. De vele manuscripten komen uit Noord- en Zuid-India. In het zuiden zijn de oorspronkelijke teksten beter

bewaard gebleven. Er was weinig verkeer met het noorden en daardoor weinig beïnvloeding vanuit andere culturen. De noordelijke editie wordt daarom wel gezien als een commentaar op de zuidelijke. Waarschijnlijk tussen 750 en 500 v. Chr. heeft de dichter en wijze Valmiki het hele epos in een bepaald metrum gezet dat het onthouden gemakkelijker maakte. De Ramayana van Valmiki is daarmee de oudst bekende versie van het verhaal van Rama en is ook ouder dan de oudst bekende versies van de Mahabharata.

Van 1960 tot 1975 publiceerde het Oriental Institute in Baroda de zg. 'Kritische editie' van Valmiki's Ramayana in zeven delen. Deze Kritische editie is het werk van een groep wetenschappers met als doel een uniforme Sanskriet-basistekst, die het oudste origineel van Valmiki zo dicht mogelijk benadert. Als gevolg daarvan zijn vele plaatselijke en latere toevoegingen uit de vele manuscripten weggelaten. Dat betekent enerzijds dat waardevol materiaal uit die teksten verdwenen is, maar anderzijds dat dit waarschijnlijk de meest authentieke en meest begrijpelijke versie van de Ramayana is.

De Kritische editie dient als basis voor de Engelse vertaling van Princeton University Press. Deze Engelstalige versie van - opnieuw - een team van wetenschappers, onder leiding van Prof. Robert P. Goldman, bevat uitgebreide inleidingen, commen-

taren, en een grote hoeveelheid noten en verwijzingen. Voor verdere studie verwijzen wij de geïnteresseerde lezer dan ook graag naar de Princeton-editie. Het eerste deel van deze Engelstalige editie verscheen in 1984. Wij verwachten dat het zesde deel binnenkort zal verschijnen, waarna het zevende en laatste deel resteert.

In Nederland werd rond 1984 een studie- en vertaalgroep Ramayana opgericht binnen de School voor Filosofie, die uiteindelijk besloot zich te baseren op de Princeton-editie en daarmee ook op de Kritische editie. Er werd verder gekozen voor een eenvoudige uitgave van het verhaal zelf, zonder alle extra's van de Princeton-editie. Dit online boek is het eerste deel van deze Nederlandse vertaling. Wij hopen in de komende jaren ook de volgende delen te publiceren.

Het verhaal van de Ramayana in een notendop: Om een zoon te verkrijgen, organiseert Koning Dasaratha een enorm offerfeest. Zijn drie voornaamste vrouwen baren daarop vier zonen: Rama, Lakshmana, Bharata, en Satrughna. Rama breekt aan het hof van koning Janaka de grote boog van Siva en wint daarmee Janaka's dochter Sita als echtgenote. De derde vrouw van koning Dasaratha verzet zich echter tegen Rama's installatie als troonopvolger. Rama wordt verbannen en haar zoon Bharata zal in zijn plaats regeren. De oude koning sterft van verdriet. Bharata vraagt zijn broer Rama toch koning te

worden, wat Rama weigert. Rama trekt met Sita en Lakshmana door het woud. Op een dag komt een vrouwelijke demon bij het drietal en tracht Rama te verleiden. Lakshmana verwondt haar. Een van haar broers wordt gedood en de andere broer, Ravana, zint op wraak. Met een list ontvoert hij Sita. Rama en Lakshmana krijgen de raad naar Sugriva, de apenprins, te gaan. Rama sluit een verbond met Sugriva. Legers apen zoeken Sita overal. Na een tip springt Hanuman, Sugriva's minister en raadsman, over de oceaan naar het eiland Lanka. Hanuman ziet Sita daar in een paleistuin en spreekt tot haar. Daarna doodt hij Ravana's lijfwacht, wordt gevangen genomen, maar ziet kans te ontsnappen en Lanka in brand te steken. Sita blijft ongedeerd en Hanuman keert terug. Er wordt een brug aangelegd over de oceaan, Ravana wordt door Rama gedood en Sita wordt bevrijd. Ze keren terug naar Ayodhya en Rama wordt tot koning gekroond. Maar het volk heeft er ten onrechte geen vertrouwen in dat Sita onaangerand is gebleven tijdens haar verblijf bij Ravana, en verwijt Rama dat hij haar weer bij zich heeft genomen. Sita wordt verbannen naar de kluizenaars-hut van Valmiki, waar haar zoons geboren worden. Vele jaren later reciteren zij het gehele Ramayana epos voor de koning. Uit het gedicht hoort Rama dat zij de zonen van Sita zijn. Sita wordt ontboden en geeft nogmaals bewijs van haar onschuld. Maar zij heeft teveel geleden en op haar bede wordt ze in de

aarde opgenomen, waar ze vandaan kwam. Rama wordt door Brahma getroost en keert terug naar de hemel.

Over de betekenis van de Ramayana is veel geschreven, zodat wij ons graag beperken en de tekst vooral voor zichzelf laten spreken. Een enkele visie willen we de lezer niet onthouden. In deze visie staat Rama voor het ware zelf van de mens (de atman), Hanuman staat voor de rede of het onderscheidingsvermogen, Sita staat voor de vrede en de demon Ravana staat voor het ego of het onware zelf. De mens verliest zijn vrede door zijn ego. Met behulp van de rede vindt hij die vrede weer terug. Verder ligt de betekenis van de tekst vooral in wat hij doet. De vertalers hebben veel genoeg beleefd aan het bestuderen en vertalen van (delen van) dit grote epos. Dat genoeg wensen wij ook de lezer toe.

Amsterdam, augustus 2004

Deel I – Balakanda

Rama's jeugd

1 Samenvatting van Narada

1. Valmiki, de asceet, vroeg aan de welsprekende Narada, de stier onder de wijzen, die altijd toegewijd was aan het beoefenen van zelfbeheersing en de studie van de heilige geschriften:
2. “Is er in deze wereld nog iemand die werkelijk deugdzaam is? Wie is er begiftigd met macht en kennis en handelt daar ook naar? Wie spreekt altijd de waarheid en doet zijn geloften gestand?”
3. Wie is een voorbeeld van juist gedrag en welwillendheid ten opzichte van alle schepselen? Wie is geleerd, past zijn kennis toe en is ook schoon van uiterlijk?
4. Wie heeft zelfbeheersing en heeft zijn woede onderworpen? Wie is zowel rechtvaardig als vrij van afgunst en wordt zelfs door de goden gevreesd in het vuur van de strijd?
5. Dit wil ik gaarne van u horen; mijn verlangen dit te weten is groot. Grote rishi, u moet weten of er zo’n man bestaat.”
6. Toen Narada, die alle drie de werelden kende, Valmiki had aangehoord, was hij zeer verheugd. “Luister”, zei hij en sprak de volgende woorden:
7. “De vele deugden die u genoemd hebt, zijn moeilijk te vinden. Laat mij een ogenblik nadenken, wijze, voordat

ik spreek. Ik ken inderdaad iemand die al deze deugden bezit.

8. Zijn naam is Rama en hij is geboren in het Huis Ikshvaku. Hij geniet grote faam, want hij heeft zelfbeheersing, is machtig, stralend, standvastig en hij heeft overwicht.
9. Hij is wijs, goed opgevoed en welgemanierd. Hij is wel-sprekend, vorstelrijk en overwint zijn tegenstanders. Breed zijn zijn schouders en sterk zijn armen. Zijn hals lijkt op een schelphoorn en hij heeft een krachtige kaaklijn.
10. Hij heeft een machtige borstkas en bij het onderwerpen van zijn vijanden gebruikt hij een enorme boog. Zijn sleutelbeenderen liggen diep onder zijn spieren verzonken, zijn armen reiken tot zijn knieën en zijn hoofd is fraai gevormd. Zijn voorhoofd is edel en zijn gang is vol gratie.
11. Zijn lichaamsverhoudingen zijn volmaakt; zijn ledematen zijn goed gevormd en symmetrisch. Hij heeft een donkere huid, een gespierde borst en grote ogen. Hij is werkelijk prachtig om te zien en draagt alle tekenen die duiden op voorspoed.
12. Hij is rechtschapen en houdt altijd zijn woord. Het welzijn van zijn onderdanen gaat hem steeds ter harte. Hij is beroemd, geleerd, zuiver, beheerst en mediteert over zijn eigen essentie.

13. Hij is de beschermer van al wat leeft en houdt recht-schapenheid in ere. Hij kent de Veda's, de daarbij beho-rende takken van wetenschap en is eveneens bedreven in de krijgskunst.
14. Hij kent de kern van iedere wetenschap, is uitstekend op de hoogte van de traditie en is zeer intelligent. Alle mensen houden van hem, want hij is een goed mens, opgewekt en handig.
15. Hij is steeds een toevlucht voor goede mensen, zoals de oceaan dat voor de rivieren is. Want hij is nobel en evenwichtig en het is altijd een genoegen hem te zien.
16. Hij is de oogappel van zijn moeder Kausalya en begif-tigd met alle deugden. Zijn geest is zo diep als de oce-aan en even rotsvast als de Himalaya.
17. Hij is machtig als Vishnu en even weldadig om te zien als de maan. Wanneer zijn woede is gewekt, lijkt hij op het vuur aan het einde der tijden, toch is hij zo geduldig als de aarde.
- 18-19. In gulheid evenaart hij de god Kubera, die rijkdom schenkt, en in eerlijkheid evenaart hij Dharma, de god van rechtvaardigheid. Uit genegenheid voor deze Rama, zijn geliefde oudste zoon, wenste Dasaratha, de heer der aarde, hem tot prins-regent te benoemen. Want Rama was waarlijk dapper en bezat al deze deugden, en hij was begiftigd met nog andere uitnemende deug-den.

20. De gemalin van de koning, koningin Kaikeyi, die de voorbereidingen voor de plechtige wijding zag, vroeg om een gunst die haar lang geleden eens beloofd was. Ze eiste dat Rama zou worden verbannen en dat Bharata in zijn plaats zou worden gewijd.
21. Omdat hij een man was die zijn woord gestand deed, raakte koning Dasaratha gevangen in de valstrik van zijn eigen rechtvaardigheid, en hij moest zijn geliefde zoon Rama verbannen.
22. Om zijn vader in staat te stellen zijn gelofte gestand te doen en om Kaikeyi tevreden te stellen, trok de held naar het woud, want de wil van een vader is wet.
23. Toen Rama vertrok, volgde zijn geliefde en gehoorzame broer Lakshmana hem, de oogappel van zijn moeder Sumitra.
24. En ook zijn vrouw Sita, die alle vrouwelijke deugden bezat, volgde Rama.
25. Zijn vader Dasaratha en het volk van de stad begeleidden hem een eindweegs op zijn tocht. Maar bij de stad Sringavera aan de oever van de Ganges zond Rama tenslotte zijn wagenmenner weg.
26. Zij trokken van woud tot woud en staken grote rivieren over tot zij op aanwijzing van Bharadvaja bij de berg Citrakuta kwamen.
27. Daar bouwde het drietal een aangename verblijfplaats.

Genietend van het woud leefden zij daar gelukkig als hemelse gandharva's.

28. Toen Rama naar de berg Citrakuta was gegaan, werd koning Dasaratha ziek van verdriet over het lot van zijn zoon en luid weeklagend ging hij naar de hemel.
29. Na de dood van de koning drongen de brahmanen onder leiding van Vasishtha er bij Bharata op aan de koning op te volgen, maar deze machtige prins wenste het koningschap niet. In plaats daarvan ging de held naar het woud, waar hij aan de voeten van Rama neerknielde en om diens gunst vroeg, namelijk dat Rama zelf koning zou worden.
30. Maar Bharata's oudste broer gaf hem slechts zijn sandalen als teken van zijn koninklijke waardigheid en drong er herhaaldelijk bij hem op aan terug te keren.
31. Toen het Bharata niet gelukte zijn wens ingewilligd te krijgen, raakte hij als teken van eerbied Rama's voeten aan. Daarna regeerde hij vanuit het dorp Nandigrama over het koninkrijk, in afwachting van Rama's terugkeer.
32. Toen Rama zag dat het volk van de stad hem was komen opzoeken, trok hij vastberaden het Dandakawoud in.
33. Daar doodde hij de rakshasa Viradha en ontmoette Sarabhangha, Sutikshna, Agastya en Agastya's broer.

34. Met het grootste genoegen nam hij op aanraden van Agastya, de boog van Indra aan, evenals een zwaard en twee pijlkokers met een onuitputtelijke voorraad pijlen.
35. Toen Rama daar in het woud woonde temidden van de bosbewoners, kwamen alle rishi's hem opzoeken om hem te vragen de asura's en de rakshasa's te doden.
36. Rama verminkte de rakshasa-vrouw Surpanakha, die in Janasthana woonde en die iedere gedaante kon aannemen die zij wilde.
- 37-38. Daarna versloeg Rama alle rakshasa's die aangespoord waren door Surpanakha om tegen hem ten strijde te trekken. Veertienduizend rakshasa's werden gedood, waaronder Khara, Trisiras en Dushana, met hun hele gevolg.
39. Maar Ravana, die hoorde van de slachting onder zijn volk en zijn familieleden, werd razend van woede en koos een rakshasa genaamd Marica uit om hem te helpen.
40. Marica trachtte meermalen Ravana tot ander inzicht te brengen, en zei: 'Ravana, je zou er verstandig aan doen je niet met deze machtige man in te laten.'
41. Maar Ravana, gedreven door zijn lot, luisterde niet naar Marica en ging met hem naar de verblijfplaats van Rama.
42. Met behulp van de magische krachten van deze meester

van illusie lokte hij de beide zonen van de koning weg. Nadat hij de gier Jatayus dodelijk had verwond, ontvoerde hij tenslotte Rama's vrouw.

43. Toen Rama de gier stervende vond en hoorde dat Sita was ontvoerd, raakte hij buiten zichzelf van verdriet en begon luid te weklagen.
- 44-45. Diep bedroefd cremeerde hij de dode gier Jatayus. Toen hij in het woud op zoek was naar Sita, ontmoette hij de rakshasa Kabandha, die mismaakt was en er afzichtelijk uitzag. De machtige Rama doodde hem en verbrandde zijn lichaam, opdat hij naar de hemel kon gaan.
46. Maar daarvoor had Kabandha hem nog gezegd: 'Raghava, je moet naar de kluizenares Sabari gaan, want zij is kundig in de wegen van rechtvaardigheid en leidt een zeer rechtschapen leven.' Daarom ging Rama, de machtige vernietiger van zijn vijanden, naar Sabari.
47. Sabari bewees Rama, de zoon van Dasaratha, de eer die hem toekwam. Daarna ontmoette hij de aap Hanuman aan de oever van het Pampameer.
48. Op Hanumans advies ging de machtige Rama naar de koning van de apen, Sugriva, en vertelde hem alles wat er was gebeurd.
49. De bedroefde Sugriva voelde dat hij een vriend gevonden had en vertelde Rama het hele verhaal van zijn familievete. En de aap vertelde hem ook hoe sterk Valin, zijn broer, wel was.

50. Rama zwoer Valin te doden, maar Sugriva bleef twijfelen aan Raghava's kracht.
51. Om hem gerust te stellen, schopte Raghava met zijn grote teen het zware lijk van de buffel Dundubhi tientallen mijlen ver weg.
52. Vervolgens doorboorde hij met één machtige pijl zeven salabomen en een heuvel en de pijl drong zelfs door tot in de onderwereld Rasatala en daarmee won Rama Sugriva's vertrouwen.
53. De grote aap was nu geheel overtuigd van de kracht van Rama en gezamenlijk gingen zij naar de apenburcht Kishkindha.
54. Daar stootte Sugriva met zijn goudgele kleur, de machtigste onder de apen, een reusachtig gebrul uit. Op dat gebrul kwam Valin, de koning van de apen, te voorschijn.
55. Op verzoek van Sugriva doodde Raghava Valin in een gevecht en maakte Sugriva in diens plaats tot koning.
56. Vastbesloten Janaka's dochter te vinden, riep die geweldige aap alle apen bijeen en zond ze uit naar alle windstreken.
57. Op aanraden van de gier Sampati sprong de krachtige Hanuman over de zilte zee, over een afstand van wel driehonderd mijl.
58. Hij kwam bij de stad Lanka, waar Ravana heerser was,

en daar zag hij Sita, in sombere gedachten verzonken, in een tuin met asokabomen.

59. Hij gaf haar een bewijs dat hij door Rama was gestuurd. Hij vertelde haar alles wat er was gebeurd, en nadat hij Sita gerustgesteld had, verwoestte hij de omheining van die tuin.
60. In de strijd die daarop volgde, doodde hij vijf generaals van het vijandelijke leger en ook nog zeven zonen van ministers. Pas toen hij de held Aksha had neergeslagen, werd hij gevangen genomen.
61. De apenheld stond toe dat de rakshasa's hem vastbonden. Hij wist immers dat hij zich kon bevrijden, ondanks hun magische wapen, want daartoe had hij de kracht ontvangen van grootvader Brahma, als speciale gunst.
62. De grote aap stak toen de stad Lanka in brand, er wel voor zorgend dat Sita Maitili gespaard bleef en ging terug om Rama het goede nieuws te melden.
63. De geweldige aap kwam naar de grote Rama toe, liep vol eerbied om hem heen en zei: 'Ik heb Sita gezien', en hij vertelde hem precies wat er gebeurd was.
64. Rama ging met Sugriva naar de kust en daar bracht hij de oceaan in hevige beroering met pijlen die schitterden als de zon.
65. De oceaan, de heer der rivieren, dook op uit het water

als een god en op zijn advies liet Rama de aap Nala - zoon van de architect der goden - een brug bouwen.

66. Zo ging Rama naar de stad Lanka en nadat hij Ravana in een gevecht gedood had, stelde hij Vibhishana, diens broer, aan als heer van de rakshasa's in Lanka.
67. De drie werelden met alles wat zich daarin bevindt, beweeglijk of onbeweeglijk, de scharen der goden en de rishi's waren verrukt over deze heldendaad van de grote Rama.
68. Alle goden waren uitermate verheugd en betoonden Rama eer. Nu hij zijn taak volbracht had, was hij bevrijd van zijn bezorgdheid en vol blijdschap.
69. De goden verleenden hem gunsten en hij bracht de gesneuvelde apen weer tot leven. Toen besteedde hij de vliegende strijdswagen Pushpaka en ging naar Nandigram.
70. Daar sneden de dappere held en zijn broers zich het samengeklitte haar van asceten af. Zo kreeg Rama Sita terug en eveneens zijn koninkrijk.
71. Zijn volk is voldaan en blij, tevreden, goed gevoed en rechtschapen. Zij zijn ook vrij van fysieke en psychische kwalen en er dreigt geen gevaar voor hongersnood.
72. Nergens in zijn rijk ervaren mannen de dood van een zoon. Vrouwen worden nooit weduwe en blijven hun echtgenoot altijd trouw.

73. Net als in het gouden tijdperk is er in het geheel geen gevaar voor brand of storm en vallen er geen doden door overstromingen.
74. Rama brengt honderden paardenoffers waar enorme hoeveelheden goud mee gemoeid zijn. En overeenkomstig de traditie geeft hij honderden miljoenen koeien aan de geleerden.
75. Raghava vestigt honderden koninklijke geslachten en draagt er zorg voor dat ieder van de vier maatschappelijke orden zijn eigen taak in de wereld vervult.
76. Wanneer hij het koninkrijk elfduizend jaar bestuurd heeft, zal Rama naar de wereld van Brahma gaan.
77. Deze geschiedenis van Rama zuivert, vernietigt zonde, is heilig en de gelijke van de Veda's. Ieder die de Ramayana leest, wordt bevrijd van alle zonden.
78. Iemand die de Ramayana leest, zal een lang leven genieten en zich na zijn dood verblijden in de hemel, tezamen met zijn zonen, kleinzonen en bedienden.
79. Een brahmaan die dit verhaal leest, wordt welsprekend, een kshatriya wordt heerser van de aarde, een vaisya verkrijgt winst uit zijn goederen en zelfs een onaanzienlijke sudra bereikt grootheid."

Einde van Sarga 1 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

2 De opdracht van Brahma

1. Nadat Valmiki, de grote welsprekende wijze, Narada had aangehoord, bewezen deze rechtschapen man en zijn leerlingen hem grote eer.
2. En nu de brahma-rishi Narada de gepaste eer was be-toond, nam hij afscheid en vloog weg in de lucht.
3. Toen Narada vertrokken was naar de wereld der goden, ging de wijze na een poosje naar de oever van de rivier de Tamasa, niet ver van de Jahnavi, de Ganges.
4. Bij de oever van de Tamasa zag de wijze een geschikte plaats om te baden en hij zei tegen de leerling die naast hem stond:
5. “Bharadvaja, kijk eens wat een heerlijke plek om te baden, er is hier geen modder. Het water is hier zo helder als de geest van een goed mens.
6. Zet de waterpot neer, beste jongen, en geef mij mijn mantel van boombast, want op deze prachtige plek van de Tamasa wil ik baden.”
7. Na deze woorden van de grote Valmiki gaf Bharadvaja, die zijn goeroe altijd zeer was toegewijd, hem zijn mantel van boombast.
8. Valmiki nam de mantel aan van zijn leerling en wandelde rond. Met zijn zintuigen volledig onder

beheersing keek hij om zich heen in het uitgestrekte woud.

9. Vlakkij zag de heilige man een onafscheidelijk paar zoetgevooisde kraunca vogels die daar aan het rond-scharrelen waren.
10. Juist op het moment dat hij daar stond te kijken, trof een zeer verdorven en kwaadwillige Nishada jager het mannetje van het paar.
11. Toen zijn wijfje hem zo dodelijk gewond zag stuip-trekken op de grond, zijn lijf besmeurd met bloed, uitte zij een deerniswekkende kreet.
12. En de vrome rishi, die gezien had hoe de vogel zo door de Nishada was gedood, werd vervuld van medelijden.
13. Tot in het diepst van zijn ziel getroffen dacht de brah-maan: "Dit is slecht." Terwijl hij het kraunca vrouwtje hoorde weeklagen sprak hij:
14. "Nishada, omdat je één van deze kraunca vogels tijdens hun liefdesspel hebt gedood, zul je niet lang meer leven."
15. Terwijl hij zo sprak, rees tegelijk de gedachte in hem op: "Wat heb ik daar gezegd in een opwelling van smart over deze vogel?"
16. Hij overwoog dit en zo kwam deze bedachtzame wijze tot een beslissing. Die stier onder de wijzen sprak tot zijn leerling:

17. “Vervat in metrische delingen in vieren, elk met een gelijk aantal lettergrepen, en geschikt om begeleid te worden door snaarinstrumenten en slagwerk, zal deze uiting van mij sloka, dichtvorm, genoemd worden en niet anders, omdat deze ontstaan is in soka, een vlaag van smart.”
18. Maar de opgetogen leerling had de onovertroffen woorden van de wijze al uit het hoofd geleerd terwijl ze uitgesproken werden, hetgeen zijn goeroe zeer tevreden stemde.
19. Tenslotte nam de wijze het voorgeschreven rituele bad in de rivier en keerde terug, terwijl hij nog liep na te denken over wat er was gebeurd.
20. Zijn leerling, de volgzaam en erudiete Bharadvaja, pakte de tot de rand gevulde waterpot van zijn leermeester op en volgde hem.
21. De wijze, die een zeer rechtschapen leven leidde, trad met zijn discipel zijn ashram binnen, ging zitten om vervolgens, nog steeds in gedachten verzonken, verschillende andere zaken te bespreken.
22. Daarop kwam de machtige Brahma zelf, de heer met de vier hoofden en schepper van de vier werelden, om deze grote wijze te bezoeken.
23. Toen hij hem aanschouwde, stond Valmiki onmiddellijk op, sprakeloos van verwondering en ontzag, zijn handen eerbiedig gevouwen.

24. Hij bewees de godheid eer, bracht hem als welkomstoffer water om zijn voeten te wassen, bood hem een zetel aan en zong een loflied. En nadat hij zich volgens de traditie aan zijn voeten geworpen had, vroeg hij hem naar zijn welzijn.
25. Zodra de heilige Heer op een ereplaats gezeten was, gaf hij de grote rishi Valmiki een teken ook te gaan zitten.
26. Ondanks het feit dat de Grootvader van de werelden zelf daar voor hem zat, raakte Valmiki, die zich weer herinnerde wat er gebeurd was, opnieuw diep in gedachten verzonken:
27. “Die wrede snoodaard, bezeten door kwaad, deed iets vreselijks door zo’n zoetgevooisde kraunca vogel zonder enige reden te doden.”
28. Weer leefde hij intens mee met het kraunca vrouwtje en gaf volledig toe aan zijn verdriet; en zo in gedachten verloren, zong hij het vers weer, zomaar in het bijzijn van de godheid.
29. Glimlachend zei Brahma tegen de stier onder de wijzen: “Wat u daar gemaakt hebt, is een sloka. Daar hoeft u zich niet over te verwonderen.
30. Brahmaan, alleen door mijn wil hebt u zich zo welsprekend kunnen uiten. O grootste onder de rishi’s, nu moet u de gehele geschiedenis van Rama op deze wijze vertolken.

- 31-33. U moet de gehele wereld het volledige verhaal van de rechtschapen, deugdzame, wijze en standvastige Rama vertellen, precies zoals u het gehoord hebt van Narada - alles wat er in het openbaar, of binnen zijn familie gebeurde. Want alles wat de wijze Rama, Saumitri, de rakhasa's en Vaidehi overkwam, zal u geopenbaard worden, zelfs die gebeurtenissen waar u nu nog onkundig van bent.
34. Geen enkele uitspraak van u in dit gedicht zal niet op waarheid berusten. Vertel dan nu in sloka's de heilige geschiedenis van Rama om het hart van de mensen in verrukking te brengen.
35. Zolang er bergen en rivieren op aarde zijn, zo lang zullen mensen elkaar het verhaal vertellen van de Ramayana.
36. En zolang deze geschiedenis van Rama wordt verteld, zult u voortleven in mijn werelden, boven en beneden."
37. Nadat de heilige heer Brahma zo had gesproken, verdween hij op slag, de wijze Valmiki en zijn discipelen achterlatend in opperste verwondering.
38. Toen reciteerden al zijn leerlingen die sloka nog een keer. Opgetogen en vol eerbiedige verbazing zeiden zij telkens weer:

39. “Doordat de soka, de smart, die de grote rishi uitzong in vier metrische delen die alle een gelijk aantal lettergrepen bevatten, na hem vele malen op deze wijze zal worden herhaald, is de dichtvorm sloka ontstaan.”
40. Toen kwam de beschouwende Valmiki op de volgende gedachte: “Laat ik een volledig gedicht maken in dergelijke verzen en het de Ramayana noemen.”
41. En zo heeft de vermaarde wijze met groot inzicht dit verhaal samengesteld, dat bijdraagt aan de faam van de roemrijke Rama. Het bestaat uit honderden sloka's met steeds een gelijk aantal lettergrepen. De woorden zijn edel van klank en betekenis en brengen het hart in vervoering.

Einde van Sarga 2 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

3 Valmiki in diepe concentratie

1. Zo gebeurde het dat de rechtschapen Valmiki een manier zocht om dit verhaal voor iedereen toegankelijk te maken. Hij kende de gehele inhoud van het verhaal over de wijze Rama, die een voorbeeld van rechtschapenheid is.
2. Eerst dronk de wijze langzaam wat water, op de voorgeschreven manier. Toen zette hij zich op heilig darbhagras, waarvan de sprieteinden naar het oosten wezen en vouwde zijn handen eerbiedig samen. Door diepe meditatie probeerde hij toegang te krijgen tot dit verhaal.
3. De geboorte van Rama, zijn grote kracht en vriendelijkheid voor allen, de liefde van het volk jegens hem, zijn verdraagzaamheid, mildheid en waarheidlievende natuur,
4. de verschillende andere prachtige verhalen die verteld werden tijdens de reis met Visvamitra, het huwelijk van Janaki, en het breken van de boog,
5. de strijd tussen de twee Rama's en de deugden van Dasarathi, de voorbereidingen voor Rama's wijding tot troonopvolger en het verdorven karakter van Kaikeyi,
6. de onderbreking van de kroningsceremonie en de verbanning van Rama, het verdriet van de koning, zijn weklagen en zijn overgang naar de volgende wereld,

7. de droefheid van het volk dat aan zijn lot werd overgelaten, het gesprek met de hoofdman van de Nishada's en de terugkeer van de wagenmenner,
8. het oversteken van de Ganges en de ontmoeting met Bharadvaja, de aankomst bij de berg Citrakuta op aanwijzing van Bharadvaja,
9. het bouwen van een hut waarin ze gingen wonen, en de komst van Bharata, de verzoenende woorden van Rama, en het begrafenis-plengoffer voor zijn vader,
10. de wijding van de prachtige sandalen en het verblijf in Nandigrama, de reis naar het Dandakawoud en het bezoek aan Sutikshna,
11. de ontmoeting met Anasuya, die de zelf als geschenk aanbood, het gesprek met Surpanakha en haar verminking,
12. het doden van Khara en Trisiras, waarna Ravana vertrok, het verslaan van Marica en de ontvoering van Sita,
13. het verdriet van Rama en de dood van de koning der gieren, de ontmoeting met Kabandha en de aankomst bij het Pampameer,
14. de ontmoetingen met Sabari en Hanuman, en het weklagen van de grote Raghava bij het Pampameer,
15. de reis naar Rishyamuka en de ontmoeting met Sugriva, het vertrouwen dat toen ontstond, het vriendschapsverdrag en de strijd tussen Valin en Sugriva,

16. het doden van Valin en de kroning van Sugriva, het verdriet van Tara, de overeenkomst en het gereedmaken van een verblijf voor de regentijd,
17. de woede van de leeuw der Raghava's, het verzamelen van de troepen, die daarna in alle windrichtingen werden uitgezonden en de beschrijving van de aarde,
18. het overhandigen van de ring, de ontdekking van de grot van Riksha, het vasten tot de dood en de ontmoeting met Sampati,
19. de beklimming van de berg door Hanuman, die over de oceaan sprong en 's nachts Lanka binnendrong en zijn eenzame overwegingen,
20. zijn aankomst bij de vijvers, de rondgang langs de vrouwenverblijven, tot hij bij het asokabos kwam en Sita ontmoette,
21. het overhandigen van de ring als herkenningsteken en wat Sita daarop zei, de dreigementen van de rakshasa vrouwen en het visioen dat Trijata in de droom had,
22. Sita, die het juweel aan Hanuman gaf, hoe Hanuman de bomen in het asokabos velde, de vlucht van de rakshasa vrouwen en het doden van de lijfwachten,
23. de gevangenneming van Hanuman, de zoon van Vayu, en het gejammer toen de stad Lanka in brand stond, de sprong terug over de oceaan, en het buitmaken van de honingdrank,

24. Raghava, die getroost werd en het juweel aangeboden kreeg, de aankomst van de apen bij de oceaan waar ze de brug van Nala bouwden,
25. het oversteken van de oceaan en de nachtelijke belegering van Lanka, het verbond met Vibhishana, die onthulde hoe de rakshasa's vernietigd konden worden,
26. de dood van Kumbhakarna en hoe Meghanada werd geveld, hoe Ravana verslagen werd en de bevrijding van Sita in de burcht van de vijand,
27. de kroning van Vibhishana en de verwerving van Ravana's voertuig Pushpaka, de reis naar Ayodhya en de ontmoeting met Bharata,
28. de viering van Rama's inwijding tot koning, hoe hij al zijn strijdkrachten wegzond en tot ieders tevredenheid regeerde over zijn koninkrijk, en later Vaidehi wegzond,
29. dit alles werd door de heilige rishi Valmiki in dichtvorm weergegeven. Zelfs die gebeurtenissen die Rama nog niet op aarde overkomen waren, werden in het laatste deel van zijn gedicht vermeld.

Einde van Sarga 3 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

4 Rama's zonen zingen het epos

1. Nadat Rama zijn koninkrijk herkregen had, dichtte de heilige rishi Valmiki deze hele geschiedenis in prachtige bewoordingen.
2. Toen de wijze meester daarmee gereed was, inclusief de nog komende laatste gebeurtenissen, dacht hij: "Wie zou dit gedicht kunnen voordragen?"
3. Terwijl de grote rishi dit overwoog, kwamen Kusa en Lava, als wijzen gekleed, bij hem en raakten eerbiedig zijn voeten aan.
4. Hij keek de twee stralende broers Kusa en Lava aan. Zij woonden in zijn ashram, want zij waren zonen van de koning, zeer rechtschapen en bovendien hadden ze een welluidende stem.
5. Toen hij merkte dat zij goed onderlegd waren in de Veda's en een uitstekend geheugen hadden, nam hij ze aan als studenten.
- 6-7. Hij was een man die altijd zijn geloften gestand deed en zo leerde hij hun dit grootse gedicht, de Ramayana, het verhaal van Sita en het doden van Paulastya, van begin tot eind. Het is een prachtig gedicht, of het nu gereciteerd wordt of gezongen in de drie tijdsmaten op de zeven noten van het octaaf. Het is bijzonder geschikt om te worden begeleid door snaarinstrumenten en slagwerk.

8. De twee leerlingen zongen het gedicht waarin alle gemoedstoestanden beschreven zijn: humor, erotiek, medelijden, woede, heldenmoed, angst, afschuw en nog veel meer.
9. De broers, mooi als gandharva's, hadden een prachtige stem en waren goed onderricht in de muzische kunsten van de gandharva's. Zij waren deskundig wat betreft goede uitspraak en stembuiging.
10. Zij waren begiftigd met schoonheid, vertoonden goddelijke kenmerken en spraken met welluidende stem. De tweeling weerspiegelde het uiterlijk van hun vader Rama.
11. Omdat dit onovertroffen verhaal een voorbeeld is van rechtvaardigheid, leerden de twee deugdzame zonen van de koning het hele gedicht uit het hoofd.
12. Toen deze twee begaafde jongemannen, die de essentie van dit verhaal volledig begrepen en die voorspoed brengende tekens droegen, dit gedicht geleerd hadden, reciteerden zij het zoals hun onderwezen was, met geconcentreerde aandacht, op bijeenkomsten van rishi's, brahmanen en andere wijze mannen.
13. Bij één bepaalde gelegenheid zongen de twee het gedicht in aanwezigheid van enige verlichte rishi's, die daar bijeengekomen waren.

14. Toen de wijzen het hoorden, kregen zij tranen in de ogen van ontroering en vol verwondering zeiden allen tot het tweetal: "Schitterend! Schitterend!"
15. Alle wijzen, die blijmoedig en rechtschapen waren, prezen Kusa en Lava om hun zang, want grote lof kwam hun toe.
16. "O, wat zingen zij prachtig en wat is het een mooi gedicht. Terwijl het zo lang geleden is dat dit alles plaatsvond, is het alsof wij het nu voor onze ogen zien gebeuren."
17. Geheel opgaand in de emoties van het verhaal, zongen de twee broers het samen met alle toonschakeringen, welluidend en vol gevoel.
18. Nu zij zo geprezen werden door die grote rishi's, die zelf ook alle lof verdienden voor hun zuivere levenswijze, zongen zij nog lieflijker en met nog meer gevoel.
19. Eén wijze was zo opgetogen, dat hij hun een waterpot gaf. Een ander, een zeer beroemd man, schonk hun een mantel van berkenbast.
20. Dit wonderbaarlijke verhaal, dat de wijze Valmiki vertelde en in volmaakte volgorde opstelde, is de grote inspiratiebron voor dichters.
21. Toen gebeurde het op een dag dat de oudste broer van Bharata, Rama, deze twee zangers zag die alom in den lande door hoog en laag geprezen werden.

22. En Rama, de vernietiger van zijn vijanden, bracht de broers Kusa en Lava naar zijn eigen paleis, waar hij hun eer bewees, want dat verdienden zij.
- 23-24. Gezeten op een hemelse gouden troon, omringd door zijn raadsliden en broers, keek koning Rama, de vernietiger van zijn vijanden, naar de twee schone jongelingen met hun luit en sprak tot Lakshmana, Satrughna en Bharata:
25. "Laten wij naar dit verhaal luisteren, waarvan zowel de woorden als de betekenis wonderschoon zijn en dat door deze twee op goden gelijkende jongemannen zo prachtig ten gehore wordt gebracht.
26. Want hoewel deze twee wijzen, Kusa en Lava, grote asceten zijn, dragen zij toch alle kenmerken van koningen. Bovendien wordt er gezegd dat het diepzinnige verhaal dat zij vertellen, een zeer weldadige uitwerking heeft, zelfs op een koning. Luister ernaar."
27. Toen begon het tweetal op uitnodiging van Rama te zingen in de volmaakte stijl van "marga"-recitatie. En daar temidden van dit gezelschap liet zelfs Rama, in zijn verlangen zich hieraan geheel over te geven, zijn geest volledig door hen meenemen.

Einde van Sarga 4 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

5 Ayodhya, de schitterende stad

- 1-3. Dit grootse verhaal, bekend als de Ramayana, gaat over de dynastie van die grote zegevierende koningen, de Ikshvaku's, afstammelingen van Brahma, Heer der schepselen, en over degenen aan wie deze gehele aarde het eerst toebehoorde. Onder hen was Sagara, die er de oorzaak van was dat de oceaan ontstond en die zestigduizend zonen in zijn gevolg had wanneer hij zijn koninkrijk verliet.
4. Ik zal het verhaal in zijn geheel van het begin af aan reciteren en niets weglaten. Het is in overeenstemming met de doelstellingen van rechtschapenheid, het verenigt het nuttige met het aangename. Laat een ieder er vol vertrouwen naar luisteren.
5. Er is een groot, gelukkig en voorspoedig land genaamd Kosala, gelegen aan de oevers van de rivier Sarayu en rijk aan overvloed van schatten en graan.
6. Daar lag de wereldberoemde stad Ayodhya, een stad gebouwd door Manu zelf, de heer der mensen.
7. Het was een grote vorstelijke stad, zesendertig mijl lang en negen mijl breed en de wegen waren volgens een prachtig plan aangelegd.
8. Er was een fraaie, brede, koninklijke hoofdweg, die altijd bezaaid was met neerddwarrelende bloesem en die voortdurend met water werd besprenkeld.

9. Koning Dasaratha, die het grote rijk nog verder uitgebreid had, woonde in die stad, zoals de heer der goden in de hemel.
10. De stad was voorzien van poorten en deuren en de overdekte marktplaatsen waren goed ingericht. Alle denkbare gereedschappen en wapens waren aanwezig en de vele handwerkslieden werkten er graag.
11. De stad was werkelijk vorstelijk, in pracht niet te evenaren en er waren talloze zangers en voordrachtskunstenaars. Er waaiden wimpels van de hoge torens en op de stadsmuren stonden honderden verdedigingswapens opgesteld.
12. Het was een indrukwekkende stad met veel theaters en toneelspelers en overal waren parken en mangoboomgaarden. Het geheel was omringd door stadswallen.
13. Het was een fort, met rondom een diepe gracht waar men onmogelijk overheen kon en dat dus voor de vijand onneembaar was. Ook waren er heel veel paarden, olifanten, koeien, kamelen en ezels.
14. Vaak kwamen er koningen uit de naaste omgeving met hun hele gevolg eer bewijzen en kooplieden uit verschillende landen vormden een kleurrijk toneel.
15. Er waren prachtige heuvels in de stad en met edelstenen versierde paleizen. Met zijn torentjes die fier op de daken prijkten, leek de stad wel op Amaravati, de hemelse stad van Indra.

16. Het was een kleurrijke stad, aangelegd in de vorm van een schaakbord. Mede door de grote aantallen zeer schone vrouwen, leek de stad, met haar vele gebouwen die er als paleizen uitzagen, wel bezaaid met juwelen.
17. De huizen waren op vlak terrein gebouwd en stonden dicht tegen elkaar aan. De voorraadschuren waren vol met de beste kwaliteit sali-rijst en het drinkwater smaakte als het sap van suikerriet.
18. Overall weerklonk luid de muziek van trommels, slagwerk en snaarinstrumenten - zoals dundubhi's, mridanga's, luiten en panava's - waarlijk als nergens anders.
19. De buitenmuren van de woningen waren stevig gebouwd en er woonden slechts goede mensen. Waarlijk, het geheel was als een hemels paleis, dat volmaakte wezens door ascese hadden verworven.
- 20-22. Koning Dasaratha had de gehele stad bevolkt met duizenden deskundige en ervaren krijgslieden die op strijdwegens streden, mannen die nooit een pijl zouden afschieten op een tegenstander die van zijn kameraden gescheiden was, die de enige kostwinner van zijn familie was, die zich verborgen hield, of op de vlucht was. Het waren mannen die met hun scherpe wapens, of zelfs met hun blote handen, woest brullende leeuwen, tijgers en wilde zwijnen in het woud doodden.

23. Maar de koning liet ook grote brahmanen in de stad wonen, die de heilige vuren brandend hielden en de Veda's met de zes daarbij behorende wetenschappen beheersten - mannen die toegewijd waren aan de waarheid en duizenden aan liefdadigheid gaven - en ook liet de koning in de stad vooraanstaande rishi's wonen die op de grote rishi's zelf leken.

Einde van Sarga 5 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

6 De mensen van Ayodhya

- 1-4. Koning Dasaratha woonde in die stad Ayodhya en regeerde over de aarde zoals eens de machtige Manu over de wereld heerste. Hij kende de Veda's en was heer en meester over alles. Hij was machtig, had een vooruitziende blik en was in stad en land geliefd bij het volk. Deze uiterst bekwame krijgsman en wagenmenner uit het geslacht Ikshvaku, voerde vele offers uit en rechtvaardigheid stond hoog in zijn vaandel. Hij was befaamd in de drie werelden en stond bekend als een man van groot gezag, een koning-rishi, gelijk aan de grote rishi's. Hij was een machtig man die niet alleen zijn vijanden had verslagen, maar ook zijn zinnen had overwonnen en hij had vele vrienden. Door zijn rijkdom en verworven bezit was hij de gelijke van Sakra of Vaisravana, de god van de rijkdom.
5. Trouw aan zijn geloften en met altijd het drievoudige levensdoel voor ogen, regeerde hij over die prachtige stad zoals Indra over Amaravati.
6. In die grote stad waren de mensen gelukkig, rechtvaardig en goed opgeleid. Zij hadden de waarheid lief en waren niet hebzuchtig, want een ieder was tevreden met zijn eigen bezit.
7. In die schitterende stad was er geen huisvader die geen aanzienlijk bezit had, die niet zijn levensdoel bereikt had, of die geen vee, paarden, rijkdom en graan bezat.

8. Nergens in Ayodhya was er een ontuchtige, een vrek, een wreedaard, een analfabeet of een ongelovige.
9. Alle mannen en vrouwen gedroegen zich rechtschapen, kenden zelfbeheersing en waren opgewekt. Hun goedstoestand en gedrag waren zuiver als die van de grote rishi's.
10. Het ontbrak niemand aan oorringen, een diadeem of halsketting. Niemand was verstoken van genoegens. Er was niemand die vuil was, of die zijn lichaam niet met welriekende oliën verzorgde.
11. Niemand at onzuiver voedsel en ieder was gastvrij. Iedereen droeg een armband en een gouden borstsieraad en bezat ringen. Het ontbrak niemand aan zelfbeheersing.
12. Ook was er in Ayodhya geen enkele brahmaan die verzuimde de heilige vuren brandende te houden, offers te brengen, en duizenden aan liefdadigheid weg te geven. En geen van hen had een echtgenote uit een andere sociale klasse.
13. De brahmanen hadden hun zinnen overwonnen en waren altijd toegewijd aan hun eigen taak. Zij deden veel aan studie en liefdadigheid en waren matig in het aanvaarden van geschenken.
14. Er waren geen ongelovigen en leugenaars. Er was niemand die niet goed onderlegd was. Niemand was jaloers, onbekwaam of onwetend.

15. Niemand was ongelukkig, wispelturig of bezorgd. Er was geen enkele man of vrouw in Ayodhya te vinden die geen gratie of schoonheid bezat, en ieder was de koning zeer toegewijd.
16. Mensen uit alle maatschappelijke klassen, waarvan de meest vooraanstaande klasse die van de brahmanen was, betoonden eerbied aan zowel goden als gasten. Zij leefden in waarheid en rechtschapenheid en bereikten een hoge leeftijd.
17. De kshatriya's aanvaardden de brahmanen als hun meerderen en de vaisya's waren ondergeschikt aan de kshatriya's. De sudra's waren toegewijd aan hun taak en dienden de drie andere klassen.
18. Kortom, de stad werd even goed geregeerd door deze koning van de Ikshvaku's als lang geleden door de wijze Manu, de beste van de mensen.
19. Als een grot vol leeuwen was de stad vol vurige, goed opgeleide krijgers, die nergens voor terugschrokken en die zeer bedreven waren in de krijgskunst.
20. De stad bezat een keur van de allerbeste paarden, gefokt in de gebieden van Bahlika, Vanayu, Kamboja en de grote rivier; deze paarden evenaarden het paard van Vishnu.
21. Ook waren er veel sterke bronstige olifanten, als bergen zo groot, afkomstig uit de Vindhya heuvels en het Himalaya gebergte.

- 22-23. De stad was altijd vol bronstige mannetjesolifanten. Deze machtige olifanten van de gemengde rassen bhadramandra, bhadramriga en mrigamandra, waren afstammelingen van de kosmische olifanten Anjana en Vamana. Waarlijk, de naam Ayodhya, de onneembare, was volkomen terecht en haar roem reikte tot ver buiten de poorten van de stad.
24. Zo regeerde de heer der aarde, als Sakra's gelijke, over die voorspoedige stad met haar toepasselijke naam, waarin duizenden mensen woonden, en die zo luisterrijk was met haar prachtige gebouwen en haar zwaar vergrendelde poorten.

Einde van Sarga 6 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

7 De dienaren van Koning Dasaratha

1. Deze held, koning Dasaratha, had acht vermaarde ministers, die onkreukbaar waren en onwankelbaar in hun toewijding aan de staatszaken.
2. Het waren Dhrishti, Jayanta, Vijaya, Siddhartha, Arthasadhaka, Asoka, Mantrapala en als achtste Sumantra.
3. De koning werd ook bijgestaan door twee hoofdpriesters, de voornaamsten onder de rishi's, Vasishtha en Vamadeva, samen met andere raadgevers.
4. Het waren mannen van vorstelijke statuur, onderlegd in de wetenschappen en altijd moedig. Zij genoten grote faam, waren ijverig en getrouw aan hun woord.
5. Zij waren machtig, verdraagzaam, roemrijk en spraken altijd met een glimlach op het gelaat. Zij zouden nooit onwaarheid spreken, noch uit woede, noch uit eigenbelang.
6. Er gebeurde niets in hun eigen rijk of daarbuiten waarvan zij niet op de hoogte waren door middel van geheime afgezanten, of iets nu al gebeurd was, op dat moment plaatsvond, of zelfs alleen maar overwogen werd.
7. Zij waren berekend op hun taak en hun trouw was bewezen, zodat zij zelfs hun zonen zouden straffen, als de gelegenheid dat vereiste.

8. Zij hielden zich bezig met de zorg voor de schatkist en het onderhoud van het leger. Zij zouden zelfs een vijand geen kwaad doen, als deze zich nergens aan schuldig had gemaakt.
9. Heldhaftig en met nimmer aflatende energie bestuurden zij het rijk en zij beschermden voortdurend alle eerlijke inwoners.
10. Zij vulden de schatkist zonder de brahmanen en kshatriya's te benadelen en deelden pas strenge straffen uit nadat ze de ernst van een vergrijp hadden overwogen.
11. Wanneer al deze eerlijke en gelijkgezinde mannen rechtspraak hielden, was er geen mens in de stad of het koninkrijk die een valse getuigenis durfde af te leggen.
12. Een verdorven mens was daar niet te vinden, noch een man die met andermans vrouw overspel pleegde. In die prachtige stad, ja waarlijk in het gehele land, heerste vrede.
13. De ministers droegen fraaie gewaden, zij hadden schitterende sieraden en hun gedrag was onberispelijk. Zoals het goede staatslieden betaamt, waakten zij over het welzijn van de heer der mensen.
14. Zij hadden slechts oog voor de deugden van hun koning en waren beroemd om hun moed. Overal, zelfs in het buitenland, stonden zij bekend om hun vastberadenheid.

15. Gezegend met deze ministers, die zulke deugden bezaten, regeerde de onberispelijke koning Dasaratha over de aarde.
16. Hij was altijd waakzaam dankzij zijn geheime afgezanten en gaf zijn onderdanen wat hun toekwam. Geen vijand was zijn gelijke en zeker niet zijn meerdere.
17. En zo, omgeven door toegewijde, intelligente en kundige raadgevers, die zowel in wetgeving als in politiek bedreven waren, verkreeg de koning een grote luister, zo schitterend als de opgaande zon, omgeven door zijn stralen.

Einde van Sarga 7 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

8 Dasaratha wenst een zoon

1. Maar hoewel de grote koning bekend was met de wegen der rechtvaardigheid en in zo grote glorie regeerde, ging hij gebukt onder het gemis van een zoon, want hij had geen zoon om zijn geslacht voort te zetten.
2. En terwijl de grote man hierover piekerde, kwam op een dag de gedachte bij hem op: "Waarom volbreng ik niet het paardenoffer om een zoon te krijgen?"
- 3-4. Toen de wijze en rechtschapen koning in overleg met al zijn raadgevers tot het besluit was gekomen dat hij een offer moest brengen, wendde hij zich tot Sumantra, de voornaamste onder hen en zei: "Laat onmiddellijk mijn familiepriester en al mijn goeroes hier komen."
5. Hierop nam Sumantra, die zijn wagenmenner was, de koning terzijde en sprak: "Ik heb een oude geschiedenis gehoord die verteld wordt door de offerpriesters.
6. Lang geleden, Majesteit, vertelde de heilige Sanatkumara in aanwezigheid van de rishi's dit verhaal, dat alles te maken heeft met hoe u een zoon zult krijgen:
7. 'Kasyapa heeft een zoon die Vibhandaka heet. Deze zal een beroemde zoon hebben genaamd Risyasringa.
8. Deze wijze, die opgroeit in het woud en daar ook blijft wonen, een groot brahmaan, zal niets anders kennen dan voortdurende gehoorzaamheid aan zijn vader.

9. De kuisheid van die grote man zal teniet gedaan worden en die gebeurtenis, Majesteit, zal alom bekend worden onder het volk en zal lange tijd onderwerp van gesprek zijn bij de brahmanen.
10. Maar toch zal de tijd komen waarin hij slechts zal leven om het heilig vuur en zijn beroemde vader te dienen.
11. In diezelfde tijd zal de machtige, moedige en befaamde Romapada koning van de Anga's zijn.
12. Door een misstap van die koning zal er een wrede en verschrikkelijke droogte heersen die alle schepselen in levensgevaar brengt.
13. Daar de droogte aanhoudt, zal de koning in grote nood een vergadering bijeenroepen van geleerde brahmanen en tot hen zeggen:
14. 'Heren, u kent de wegen van rechtvaardigheid en u begrijpt de wereld. Schrijf mij een straf voor, als zoenoffer.'
15. En die brahmanen, meesters in de Veda's, zullen de beschermer der aarde antwoorden: 'Majesteit, stel alles in het werk om Vibhandaka's zoon hier te brengen.
16. En, beschermer der aarde, wanneer u Risyasringa met alle verschuldigde eerbewijzen naar u toe hebt laten brengen, moet u vastbesloten en met de voorgeschreven ceremoniën hem uw dochter Santa aanbieden.'
17. Als de koning hun raad hoort, zal hij gaan overwegen:

‘Op welke manier kan die machtige man hier gebracht worden?’

18. Na een beslissing genomen te hebben in overleg met zijn raadgevers, zal de wijze koning zijn huispriester en ministers uitzenden na hun de verschuldigde eer te hebben bewezen.
19. Maar de woorden van de koning zullen hen benauwen en met gebogen hoofd zullen zij op smekende toon tot de beschermer der mensen zeggen: ‘Wij durven niet te gaan, wij zijn bang voor de rishi.’
20. Maar nadat zij hebben nagedacht over een geschikte manier om het doel te bereiken, zullen zij zeggen: ‘Wij zullen de brahmaan hier brengen. Het zal geen moeilijkheden opleveren.’
21. Zo zal de koning van Anga met de hulp van prostituees de zoon van de rishi binnenhalen en hem zijn dochter Santa schenken. En de god zal het laten regenen.’
22. Risyasinga, de schoonzoon van koning Romapada, zal zorgen dat u zonen krijgt. Tot zover het verhaal dat destijds door Sanatkumara werd verteld.”
23. Dasaratha was zeer verheugd en antwoordde Sumantra: “Vertel mij precies hoe Risyasinga naar het hof van Anga werd gebracht.”

Einde van Sarga 8 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

9 Hoe Risyasringa regen bracht

1. Op aandringen van de koning sprak Sumantra: “U en uw raadslieden zullen horen hoe zij Risyasringa in Anga brachten.
2. De hofpriester van Romapada en zijn ministers zeiden tot hem: ‘Wij hebben een plan bedacht dat niet kan mislukken.
3. Risyasringa leeft in het woud en wijdt zich geheel aan ascese en studie. Hij is volkomen onbekend met vrouwen en met de geneugten van de zinnen.
4. Dus zullen wij hem naar de stad brengen door middel van zinnenstrelende zaken die de gedachten van mannen prikkelen. Laat dit meteen geregeld worden.
5. Laat mooie, fraai geklede prostituees daarheen gaan. Hij zal ze met eerbewijzen ontvangen en zij zullen hem op allerlei manieren verblinden en hem hier brengen.’
6. Toen de koning dit gehoord had, antwoordde hij zijn hofpriester: ‘Zo zij het.’ Zijn hofpriester en raadslieden deden toen precies wat zij gezegd hadden.
- 7-8. Nadat zij de instructies gekregen hadden, gingen de schoonste courtesanes het grote woud in en bleven in de buurt van de ashram, om te proberen een glimp op te vangen van de standvastige zoon van de rishi die altijd daarbinnen verbleef. Volkomen tevreden met alleen het

gezelschap van zijn vader had hij zich nooit buiten de ashram gewaagd.

9. Vanaf de dag dat hij geboren werd, had deze asceet nog nooit een man of vrouw, of enig ander schepsel gezien uit de stad of van het platteland.
10. Maar op een keer kwam de zoon van Vibhandaka toevallig op de plaats waar de vrouwen zich bevonden en zag hen daar.
11. Prachtig gekleed en lieflijk zingend liepen al die schone jonge vrouwen naar de zoon van de rishi toe en zeiden:
12. ‘Wie bent u? Hoe leeft u hier? Brahmaan, dat zouden wij graag willen weten. Vertel ons eens, waarom zwerft u zo alleen rond in dit vreselijke en verlaten woud?’
13. Plotseling doorstroomde hem een gevoel van liefde voor deze vrouwen wier lichaam en blikken zo bekoorlijk waren. Zoiets aantrekkelijks had hij nog nooit eerder gezien en op dat moment kwam het idee bij hem op om ze over zijn vader te vertellen.
14. ‘Mijn vader is Vibhandaka en ik ben zijn zoon. Ik heet Risyasringa. De hele wereld kent mijn naam en weet waar ik mij mee bezighoud.
15. Maar wat ziet u er lieflijk uit! Onze ashram is hier vlakbij en daar zal ik u eer betonen volgens onze traditie.’
16. Op deze uitnodiging van de zoon van de rishi gingen

zij allen graag in. Vervolgens gingen zij allen met hem mee om de ashram te bekijken.

17. Toen zij daar waren aangekomen, ontving de zoon van de rishi hen met eerbewijzen en zei: 'Hier is het offer ter verwelcoming: water om uw voeten te wassen en ook bied ik u onze wortels en onze vruchten aan.'
18. Maar hoewel zij zijn gastvrijheid hadden aanvaard en vervuld waren van verlangen, besloten zij uit vrees voor zijn vader, de rishi, snel te vertrekken.
19. 'Wij hebben ook heerlijke vruchten bij ons, brahmaan. Eet u er alstublieft wat van.'
20. Toen omhelsden zij hem allen vrolijk, en boden hem zoetigheden en allerlei andere heerlijkheden aan.
21. Toen de machtige man deze proefde, realiseerde hij zich dat hij dit soort vruchten nog nooit eerder geproefd had, omdat hij altijd in het woud had gewoond.
22. Toen zeiden de vrouwen tot de brahmaan dat zij hun godsdienstige verplichtingen moesten nakomen en namen afscheid. Bevreesd voor zijn vader vertrokken zij onder dat voorwendsel.
23. Maar toen zij allen vertrokken waren, werd de brahmaan, de kleinzoon van Kasyapa, neerslachtig en zwierf onrustig rond.
24. Daarom ging de machtige man meteen de volgende dag

weer naar de plaats waar hij die charmante, rijk versierde courtisanes had gezien.

25. Toen zij de brahmaan zagen aankomen, sprong hun hart op van vreugde en liepen zij allen naar hem toe en zeiden:
26. 'Nu moet u naar onze ashram komen, vriend, daar zullen wij u rijkelijk verwelkomen.'
27. Deze woorden troffen hem recht in het hart en hij besloot met ze mee te gaan. En zo leidden de vrouwen hem weg.
28. En op het moment dat zij de grote brahmaan met zich meenamen naar de stad, liet de god het plotseling regenen en verfriste daarmee de wereld.
29. De heer der mensen trad de wijze, die naar zijn koninkrijk gekomen was en hem regen gebracht had, nederig tegemoet en boog zijn hoofd tot aan de grond voor hem.
30. Volledig geconcentreerd bracht hij hem het traditionele welkomstoffer en smeekte de grote brahmaan om een gunst: 'Wees alstublieft niet boos, brahmaan.'
31. Toen ging de koning de vrouwenvertrekken binnen en gaf hem zijn dochter Santa met alle daarbij behorende ceremoniën, terwijl hij vrede voelde in zijn hart en hij werd gelukkig.
32. En zo gebeurde het, dat de machtige Risyasringa daar

kwam wonen met zijn vrouw Santa, en alle geluk van de wereld viel hem ten deel.”

Einde van Sarga 9 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

10 Risyasringa komt naar Ayodhya

1. Sumantra vervolgde Sanatkumara's verhaal: "Luister nu verder, heer der koningen, want het verhaal dat door die wijze afstammeling van de goden werd verteld, kan u goed van pas komen:
2. 'In het geslacht Ikshvaku zal een rechtschapen koning geboren worden, Dasaratha genaamd, vol majesteit en trouw aan zijn geloften.
- 3-4. Deze koning zal een verdrag sluiten met Romapada, de koning van Anga, die een beroemde dochter zal krijgen, Santa genaamd. De befaamde koning Dasaratha zal hem benaderen en zeggen:
5. 'Ik heb geen kinderen, rechtvaardige heer. Sta Santa's echtgenoot toe een offer voor mij ten uitvoer te brengen om mijn geslacht voor te zetten.'
6. Als die wijze man het verzoek van de koning hoort en dit overweegt, zal hij hem Santa's echtgenoot meegeven, die hem zonen kan schenken.
7. De koning zal die brahmaan ontvangen. Onbezorgd en vol vreugde zal hij zich voorbereiden op het offer.
- 8-9. In zijn verlangen het offer te doen plaatsvinden, zal de rechtvaardige koning Dasaratha, heer der mensen, zijn handen samenvouwen in een smekend gebaar en Risyasringa, die grote brahmaan, verzoeken zijn offer te

voltrekken en hem zonen en gelukzaligheid te schenken. En de heer van het volk zal dankzij die grote brahmaan zijn wens in vervulling zien gaan.

10. Hij zal vier zonen krijgen om zijn geslacht voort te zetten en zij zullen vol ongekende moed en kracht zijn en beroemd in alle werelden.'
11. Zo heeft de zoon der goden, de heilige Sanatkumara, dit verhaal verteld, lang geleden, in het tijdperk der goden.
12. Nu moet u zelf op pad gaan, dappere koning, met troepen en paarden, om Risyasinga met grote eerbewijzen hierheen te halen."
13. Toen de koning zijn wagenmenner zo had horen spreken, en toestemming had gevraagd aan Vasishtha, ging hij met zijn vrouwen en ministers op weg naar Anga, de plaats waar die brahmaan verbleef.
14. Langzaam trok hij door wouden en rivieren en kwam in het land waar die stier onder de wijzen woonde.
15. Daar gekomen, zag hij onmiddellijk de zoon van de rishi, die grote brahmaan, stralend als de zon, naast Romapada.
16. Toen bewees koning Romapada vol vreugde koning Dasaratha bijzondere eer, omwille van hun verbond.

17. Romapada vertelde de zoon van de rishi over hun verbond en hun familieband. Vervolgens bewees Risya-sringa eer aan koning Dasaratha.
18. En zo op gepaste wijze geëerd door koning Romapada, bleef koning Dasaratha, stier onder de mensen, gedurende zeven of acht dagen bij hem en toen zei hij:
19. "Majesteit, heer van het volk, laat uw dochter Santa met haar echtgenoot naar mijn stad komen, want er zal een grote ceremonie worden voltrokken."
20. De koning beloofde dat de wijze mee zou gaan, en hij sprak: "Zo zij het." Toen zei hij tegen de brahmaan: "Wees zo goed daarheen te gaan met uw vrouw."
21. De zoon van de rishi stemde daarin op zijn beurt toe en zei: "Zo zij het." Hij nam afscheid van de koning en ging op weg met zijn vrouw.
22. Dasaratha en de machtige Romapada vouwden hun handen eerbiedig voor elkaar, en verheugd omarmden zij elkaar hartelijk.
23. Toen hij eenmaal afscheid genomen had van zijn vriend, ging de vreugde van de Raghu's op weg, nadat hij snelle boodschappers had uitgezonden naar de bevolking van zijn stad met de opdracht: "Laat de hele stad direct versierd worden."

24. De mensen in de stad verheugden zich toen zij hoorden dat de koning terug zou keren en voerden alles uit wat hij had bevolen.
25. Voorafgegaan door Risyasringa, die stier onder de brahmanen, ging de koning onder trompetgeschal en tromgeroffel zijn fraai versierde stad binnen.
26. Toen de bevolking van de stad zag dat de brahmaan werd binnengeleid en geëerd door de heer der mensen, wiens daden die van Indra evenaarden, verheugden allen zich.
27. De koning liet Risyasringa de vrouwenvertrekken binnengaan, na hem eer bewezen te hebben zoals in de geschriften staat voorgeschreven. Op grond van het feit dat hij hem hierheen gebracht had, beschouwde hij zichzelf als iemand die zijn doel al had bereikt.
28. Alle vrouwen keken naar de wijd-ogige Santa toen zij zo binnenkwam met haar echtgenoot, en omdat zij van haar hielden, waren zij zeer verheugd.
29. Geëerd door hen en vooral ook door de koning, voelde zij zich gelukkig en zij bleef daar enige tijd met haar echtgenoot, de brahmaan.

Einde van Sarga 10 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

11 Voorbereiding van het offer

1. Na enige tijd, toen de komst van de lente de harten deed opspringen, besloot de koning het offer ten uitvoer te brengen.
2. Met eerbiedig gebogen hoofd benaderde hij de brahmaan Risyasinga, luisterrijk als een god, stemde hem gunstig, en verzocht hem het offer uit te voeren om zijn geslacht te kunnen voortzetten.
3. Na met zoveel eerbied te zijn benaderd zei Risyasinga tot de koning: "Het is goed. U kunt alle benodigde attributen bijeenbrengen en het paard loslaten."
4. Toen sprak de koning deze woorden tot Sumantra, zijn belangrijkste raadsman: "Ontbied onmiddellijk de offerpriesters, die de kennis van de Veda's bezitten."
5. De snelvoetige Sumantra vertrok meteen om alle brahmanen die meesters waren in de Vedische kennis bijeen te brengen.
6. Hij nodigde Suyajna uit en Vamadeva en Jabali evenals Kasyapa, Vasishtha, de hofpriester, en andere beroemde brahmanen.
7. De rechtschape koning Dasaratha betoonde hun eer en sprak ze toe met vriendelijke woorden, die blijken gaven zowel van rechtvaardigheid als van goed beleid:
8. "Diep bedroefd omdat ik geen zoon heb, vind ik ner-

gens vreugde in. Daarom heb ik besloten het paardenoffer te volbrengen.

9. Ik wil het offer doen uitvoeren overeenkomstig de voorgeschreven riten, opdat mijn hartenwens in vervulling zal gaan door de macht van de zoon van de rishi.”
10. Voorgegaan door Vasishtha, betuigden alle brahmanen daarop hun bijval met deze woorden van de koning en riepen: “Uitstekend!”
11. Met Risyasinga als hun woordvoerder richtten zij zich tot de koning en zeiden: “U mag alle benodigde attributen bijeenbrengen en het paard loslaten.
12. Aangezien u, met het doel een zoon te verkrijgen, dit rechtvaardige besluit hebt genomen, zullen u voorzeker vier oneindig dappere zonen geschonken worden.”
13. Toen de koning dit hoorde, was hij zeer verheugd en in zijn vreugde sprak hij deze veelbelovende woorden tot zijn ministers:
14. “Breng, op last van mijn goeroes, al wat nodig is onmiddellijk in gereedheid. Laat ook het paard los en zorg dat het wordt bewaakt door sterke mannen en dat het begeleid wordt door onze grote leermeester.
15. Laat de offergrond gereedmaken op de noordelijke oever van de Sarayu en zorg ervoor dat de zoenoffers volgens de rituele voorschriften en in de juiste volgorde worden uitgevoerd.

16. Dit offer mag worden uitgevoerd door elke beschermer van de aarde, vooropgesteld dat er geen ernstige fout gemaakt wordt in de uitvoering van deze grootste van alle ritën.
17. Want geleerde rakshasa-brahmanen liggen onophoudelijk op de loer om de geringste fout te ontdekken. Een ieder die het offer brengt zonder alle voorschriften op te volgen, gaat ogenblikkelijk te gronde.
18. U bent bedreven in rituele handelingen. Laat daarom de inleidende ritën zodanig worden uitgevoerd, dat mijn offer geheel in overeenstemming met de richtlijnen kan worden voltooid.”
19. Onder het uitspreken van de woorden: “Zo zij het”, stemden al zijn raadslieden in met wat de grote koning had gezegd en vervolgens deden zij zoals hij hun bevelen had.
20. Toen loofden alle brahmanen die stier onder de koningen, die de wegen der rechtvaardigheid kende. En na afscheid te hebben genomen, gingen ze weg zoals ze gekomen waren.
21. Toen de brahmanen waren verdwenen, zond de luisterrijke heer der mensen zijn raadslieden weg en ging zijn privé-vertrekken binnen.

Einde van Sarga 11 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

12 Verdere voorbereidingen

- 1-2. Nadat een jaar voorbij was gegaan en het weer lente was geworden, begroette koning Dasaratha de wijze Vasishtha plechtig met het gebruikelijke eerbetoon, en omdat hij zo graag nakomelingen wilde hebben, sprak hij de volgende eerbiedige woorden tot de voornaamste der brahmanen : “Brahmaan, stier onder de wijzen, wil alstublieft uw belofte gestand doen en het offer voor mij ten uitvoer brengen.
3. Tref alstublieft de maatregelen die het mogelijk maken dat het gehele offer ongestoord voltrokken zal worden. U bent mijn geliefde vriend en allerhoogste goeroe.
4. Als het offer eenmaal begonnen is, zal de verantwoordelijkheid hiervoor geheel en al op uw schouders rusten.” De verheven brahmaan antwoordde: “Zo zij het”, en zei tot de koning:
- 5-7. “Ik zal aan al uw wensen tegemoet komen.” Daarna wendde hij zich tot ervaren brahmanen, die zeer goed op de hoogte waren van de benodigde handelingen bij dit offerritueel en tot mannen die grondige vakkennis bezaten van de bouwkunst. Hij wendde zich ook tot betrouwbare handwerkslieden, timmerlieden, gravers, astrologen, kunstenaars, dansers, toneelspelers en tot eerbiedwaardige geleerden met grote kennis van de rituele teksten, en sprak tot hen:

8. “Mannen, begin met de voorbereiding van het offer zoals de koning dat heeft bevolen. Laat onmiddellijk vele duizenden bakstenen komen.
9. Zorg ervoor dat er voor de koningen vorstelijke verblijfplaatsen worden gebouwd, van alle comfort voorzien, en honderden prachtige huizen voor de brahmanen.
- 10-12. Deze moeten degelijk worden gebouwd en bevoorraad met alle soorten voedsel en drank. U moet ook ruime verblijfplaatsen bouwen voor de stedelingen, gemeubield met alles wat men zich maar wensen kan en eveneens voorzien van goed voedsel. Zelfs het volk van het platteland moet verfijnd voedsel krijgen, zoals bij zulke gelegenheden gebruikelijk is, en moet niet neerbuigend behandeld worden, maar vol eerbied. Alles moet zodanig geregeld worden dat alle klassen van de samenleving naar behoren en met respect worden behandeld.
- 13-15. U zult geen enkel schepsel oneerbiedig bejegenen, ook al wordt u misschien door wellust of toorn overmand. De handwerkslieden die zich bezig houden met de voorbereidingen voor het offer, dienen met speciale aandacht, overeenkomstig hun rang, behandeld te worden. Edele mannen, u moet, mild en liefdevol, zo optreden dat alles goed geregeld en niets over het hoofd gezien wordt.” Toen kwamen zij allen tezamen en antwoordden Vasishtha:
16. “Wij zullen doen wat u gezegd hebt, zonder ook maar

iets te verzuimen.” Daarop liet Vasishtha Sumantra bij zich komen en zei:

17. “Nodig alle rechtvaardige koningen van de wereld uit, evenals duizenden brahmanen, kshatriya’s, vaisya’s en sudra’s.
- 18-19. Laat mensen uit alle landen hier bijeenkomen en bewijs hun eer. Koning Janaka, die werkelijk dappere held en vermaarde heerser van Mithila, moet door u persoonlijk en met eerbetoon begeleid worden; want hij bezit zowel grondige kennis van de Veda’s als van de aloude wetenschappen. Ik noem hem eerst, omdat ik weet dat hij een bloedverwant van ons is.
20. Maar ook de beminnelijke en godgelijke heer van Kasi, die altijd vriendelijk spreekt en wiens gedrag onberispelijk is, moet u persoonlijk begeleiden.
21. Laat ook de schoonvader van de leeuw onder de koningen, onze koning Dasaratha, komen, de bejaarde en buitengewoon rechtschapen koning van de Kekaya’s en zijn zoon.
22. Nodig ook met veel eerbetoon Romapada uit, de luisterrijke koning van Anga, de alom bekende vriend van onze grote koning.
23. Breng alle oosterse vorsten hierheen, en de koningen van Sindhu-Sauvira en Saurashtra, evenals de vooraanstaande heersers uit het zuiden.

24. Verder iedere andere koning op aarde die ons goed gezind is; laat ze allemaal komen, vergezeld van hun dienaren en familieleden.”
25. Toen Sumantra deze woorden van Vasishtha gehoord had, zond hij direct een aantal geschikte mannen erop uit om de koningen te halen.
26. Vervolgens haastte de rechtvaardige Sumantra zich de bevelen van de wijze op te volgen en ging zelf op weg om de heren der aarde bijeen te brengen.
27. Ondertussen kwamen alle toegewijde werklieden de wijze Vasishtha vertellen dat alles in gereedheid was gebracht voor het offer.
28. De eminente brahmaan was zeer tevreden en liet ze nogmaals weten: “Niemand mag ooit iets aangeboden krijgen op een oneerbiedige of minachtende manier, want wat op oneerbiedige wijze wordt aangeboden, zal zich tegen de geveer keren. Daarover bestaat geen twijfel.”
29. De aankomst van alle heersers der aarde nam verscheidene dagen en nachten in beslag; en zij kwamen met vele kostbare geschenken voor koning Dasaratha.
30. Tenslotte sprak Vasishtha zeer verheugd deze woorden tot de koning: “Tijger onder de mensen, op uw bevel zijn alle koningen gekomen.
31. Ikzelf heb al deze uitnemende koningen, ieder overeen-

komstig zijn verdienste, eer betoond. En intussen, Majesteit, hebben onze ijverige werklieden alle voorbereidingen voor het offer voltooid.

32. Majesteit, begeeft u zich dan nu naar de offerplaats hier vlakbij, die nu volledig uitgerust is met alle gewenste benodigdheden die erheen gebracht zijn.”
33. Zo begaf de heer van de wereld zich daarheen op een gunstige dag en onder een gunstig gesternte, de raad opvolgend van zowel Vasishtha als Risyasinga.
34. Daarna gaven de grote brahmanen, bij monde van Vasishtha, de wijze Risyasinga de leiding en begonnen met het offerritueel.

Einde van Sarga 12 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

13 Het paardenoffer

1. Toen er een vol jaar verstreken was en het paard was teruggebracht, werd er een begin gemaakt met het koninklijke offer op de noordelijke oever van de rivier de Sarayu.
2. Onder leiding van Risyasringa brachten die stieren onder de brahmanen het paardenoffer ten uitvoer, het grootste van alle offerritten, terwille van de grote koning Dasaratha.
3. Geheel in overeenstemming met de rituele gebruiken voltrokken de offerpriesters, meesters in de Veda's, het ritueel. Nauwgezet de vedische voorschriften volgend, voerden zij het offer op de juiste wijze uit.
4. Nadat de voorbereidende offers, de Pravargya en de Upasad, geheel volgens de rituele teksten waren volbracht, voerden de brahmanen alle bijbehorende rituelen uit, die eveneens zijn vastgelegd in deze teksten.
5. Het vieren van de eredienst die eraan voorafging, vervulde die stieren onder de wijzen met vreugde. Daarna werd, geheel volgens de geboden, het ritueel geopend met het plengoffer.
6. Bij dit ritueel werd niets achterwege gelaten of op de verkeerde manier aangeboden en ieder offer werd begeleid door de juiste vedische recitatie. Het werd inderdaad volmaakt uitgevoerd.

7. Gedurende deze periode was er niet één brahmaan die vermoeid, hongerig of onwetend was, of die zich niet omringd wist door een honderdtal dienaren.
8. De brahmanen en hun ondergeschikten werden voortdurend van voedsel voorzien. Aan asceten en rondzwervende bedelmonnikken werd ook voedsel uitgedeeld.
9. En ook bejaarden, zieken, vrouwen en kinderen werden gevoed. Hoewel iedereen voortdurend at, raakte niemand overvoerd.
10. De opdracht luidde: "Geef! Schenk voedsel en kleding." En hieraan werd gevolg gegeven, keer op keer.
11. Iedere dag weer kon men grote hoeveelheden voortreffelijk bereid voedsel zien, als bergen zo hoog opgestapeld.
12. De stieren onder de brahmanen lieten zich er lovend over uit. Raghava hoorde ze zeggen: "Dit voedsel is met liefdevolle zorg bereid en verrukkelijk. Moge u gezegend zijn, wij zijn geheel voldaan."
13. Dienaren die rijkelijk getooid waren, bedienden de brahmanen en werden bijgestaan door anderen die flonkerende juwelen en oorkingen droegen.
14. Tijdens de pauzes tussen de verschillende rituelen, hielden geleerde en welbespraakte brahmanen, in het verlangen elkaar wetenschappelijk te onderhouden, zich

bezig met talloze filosofische debatten, waarbij ze probeerden elkaar de loef af te steken.

15. Dag na dag voerden bekwame brahmanen aan de hand van de voorschriften en in overeenstemming met de rituele teksten, alle rituelen uit die noodzakelijk waren bij het offer.
16. Elke brahmaan die voor de koning dienst deed, was goed onderlegd in de zes wetenschappen die daarbij behoorden, voerde boetedoeningen uit, was zeer geleerd en vaardig in de kunst van het disputeren.
17. Zes van de offerpalen die werden opgericht, waren van bilvahout, zes waren van khadirahout en in combinatie met deze bilvahouten palen was er een gelijk aantal offerpalen van parninhout.
18. De voorgeschreven paal van sleshmatakahout was aanwezig, evenals palen van devadaruhout. Van de laatste moesten er twee zodanig worden geplaatst dat zij door de offerpriester aangeraakt konden worden wanneer hij zijn armen wijd uitgespreid hield.
19. Diegenen die grote kennis bezaten van de rituele teksten en bedreven waren in de uitvoering van offers, hadden alle palen pasklaar gemaakt en versierd met goud, opdat het geheel er fraai uit zou zien.
20. Nadat deze stevige palen door handwerkslieden achthoekig waren afgewerkt en glad geschuurd, werden ze volgens de rituele voorschriften, op hun plaats gezet.

21. Bekleed met prachtige draperieën, versierd met bloemen en besprenkeld met reukwerk, waren zij even schitterend als het aan de hemel fonkelende sterrenbeeld van de zeven rishi's.
22. De stenen waren op de voorgeschreven manier en in de juiste grootte gebakken. Het vuuraltaar was opgebouwd door brahmanen die deskundig waren in de wetenschap van rituele berekeningen.
23. Voor Dasaratha, die leeuw onder de koningen, bouwden deze bekwame brahmanen een vuuraltaar in de vorm van een adelaar met gouden vleugels, bestaande uit achttien verdiepingen, driemaal hoger dan gewoonlijk.
24. De voorgeschreven offerdieren, zoals slangen, vogels, waterdieren en het paard, werden op de offerplaats vastgebonden. Elk dier werd opgedragen aan een specifieke godheid, zoals dit in de rituele teksten wordt voorgeschreven.
25. Conform de voorschriften bonden de priesters vervolgens al deze dieren aan de palen. Behalve het prachtige paard van koning Dasaratha werden er nog driehonderd andere dieren vastgebonden aan de offerpalen.
26. Koningin Kausalya liep eerbiedig driemaal om het paard en daarna sneed zij het in opperste vreugde met drie messen.

27. Terwijl haar geest standvastig gericht bleef op haar verlangen naar rechtvaardigheid, bracht Kausalya een nacht door bij het paard.
28. De hotri priester, de adhvaryu- en de udgatri priester zagen erop toe dat zowel de eerste koningin van Dasaratha als zijn tweede gade en zijn jongste echtgenote zich symbolisch met het paard verenigden.
29. Vervolgens verwijderde de dienstdoende priester, die buitengewoon ervaren was en zijn zintuigen geheel in bedwang hield, het vet van het paard en kookte dit op de voorgeschreven wijze.
30. Op het geëigende moment volgens de voorschriften snoof de heer der mensen de geur op van het rokende vet en bevrijdde zich zo van zijn zonden.
31. Gezamenlijk wierpen toen de zestien offerpriesters de ledematen van het paard in het vuur, alles volgens de rituele geboden.
32. Bij andere offerrituelen wordt de offerande aangeboden op takken van de plakshaboom; bij het paardenoffer echter gebeurt dit op een bed van riet.
33. Het paardenoffer staat bekend als het drie-dagen sacrament; want zowel de kalpasutra als de brahmana's verwijzen naar het paardenoffer als een rite die drie dagen duurt. Op de eerste dag moet de Catushtoma rite worden voltrokken.

34. Op de tweede dag is de rite genaamd Ukthya voorgescreven en daarna volgt de Atiratra rite. Bij deze gelegenheid echter werden nog vele rituelen toegevoegd, die volgens het inzicht van enkele samenstellers van rituele teksten zijn voorgescreven.
35. Zo werden die grote rituelen, zoals de Jyotishtoma en de Ayus riten, evenals twee Atiratra riten, namelijk de Abhijit en de Visvajit, en de Aptoryama rite voltrokken.
36. De koning, nu in staat gesteld zijn geslacht voort te zetten, schonk het oosten van zijn koninkrijk aan de hotri priester, het westen aan de adhvaryu priester, het zuiden aan de brahmaan priester.
37. Aan de udgatri priester schonk hij het noorden. Dit was namelijk de prijs zoals die lang geleden voor het paardenoffer was vastgesteld door Brahma, de uit zichzelf bestaande.
38. Toen de koning, die stier onder de mensen en tevens een belangrijk beschermheer van offers, zag dat het ritueel geheel volgens de voorschriften was voltooid, schonk hij de gehele aarde aan de dienstdoende priesters.
39. Maar deze priesters zeiden allen tot de koning, die nu bevrijd was van zijn zonden: "U alleen, Majesteit, bent bij machte uw hele rijk te beschermen.
40. Ons werkterrein ligt niet op de aarde, wij zijn absoluut niet in staat haar te beschermen. Beschermers van de

aarde, wij gaan volledig op in onze vedische studies, wij vragen u daarom ons een passende vergoeding te geven.”

41. Dus schonk de koning hun een miljoen koeien, honderd miljoen goudstukken en viermaal zoveel zilver.
42. Toen gaven de priesters gezamenlijk deze rijkdommen met vreugde aan de wijzen Risyasringa en Vasishtha.
43. Deze eminente brahmanen verdeelden de beloning op de juiste manier en zeer verheugd en tevreden, betuigden zij allen de koning hun dankbaarheid.
44. En zo voltooide de koning met vrede in het hart het paardenoffer dat, hoewel het bevrijdt van zonden en toegang geeft tot de hemel, zelfs voor een stier onder de koningen een moeilijk offer is om tot een goed einde te brengen.
45. Koning Dasaratha richtte zich vervolgens tot Risyasringa: “U bent iemand die uw beloften altijd nakomt. Doe nu wat nodig is om mij nakomelingen te geven.”
46. De voorname brahmaan antwoordde de koning: “Zo zij het. Majesteit, u zult vier zonen krijgen om uw geslacht voort te zetten.”

Einde van Sarga 13 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

14 De verschijning van Vishnu

1. Risyasringa, die niet alleen de Veda's grondig kende, maar tevens met inzicht begenadigd was, verzonk enige tijd in diepe concentratie. Toen gaf hij de beschermer der mensen dit antwoord:
2. "Om u zonen te kunnen geven, moet ik een speciaal daarvoor bestemd offer ten uitvoer brengen. Dit moet gebeuren in overeenstemming met de geboden in de rituele teksten. De krachtige verzen uit de Atharva Veda moeten er de juiste uitwerking aan geven."
3. Zo maakte de machtige wijze een begin met dit speciale offer, opdat zonen zouden worden verkregen. Hij stortte de offerande uit in het vuur, overeenkomstig de rite die beschreven staat in de Veda's.
4. Daarop verzamelden de goden, gandharva's, de volmaakte wezens en opperste rishi's zich in de juiste volgorde om hun aandeel van de offerande in ontvangst te nemen.
5. En toen de goden op de offerplaats bijeengekomen waren in de voorgeschreven opstelling, spraken zij deze ernstige woorden tot Brahma, schepper van de wereld:
6. "Heer! Een rakshasa genaamd Ravana, die zich verzekerd heeft van uw gunst, onderdrukt ons allen. Omdat hij zoveel macht heeft, zijn wij niet in staat hem te straffen.

7. Eens, lang geleden, Heer, toen u hem goedgezind was, hebt u hem een gunst verleend. Wij respecteren dit nog altijd, maar wij lijden onder alles wat hij doet.
8. Hij is kwaadaardig en doet de drie werelden sidderen van angst. Hij haat iedereen die machtiger is dan hijzelf, en hij wil zelfs Sakra, de koning van de dertig goden, ten val brengen.
9. Onaantastbaar en verblind door de gunst die hem is verleend, valt hij rishi's, yaksha's, gandharva's, asura's en brahmanen aan.
10. De zon verbrandt hem niet. De wind waait niet in zijn nabijheid. Zelfs de oceaan, met haar onstuimige golven, durft zich niet te roeren als hij verschijnt.
11. Wij zijn vreselijk bang voor deze rakshasa die er afschrikwekkend uitziet. O Heer, bedenkt u toch een manier om hem te vernietigen."
12. Toen Brahma zo door de goden was toegesproken, dacht hij een ogenblik na en sprak vervolgens: "Ah! Het middel om dit verdorven schepsel te vernietigen is al bepaald.
13. Toen hij om zijn gunst vroeg, gebruikte hij de volgende woorden: 'Laat mij onkwetsbaar zijn voor gandharva's, yaksha's, goden, danava's en rakshasa's.' Ik antwoordde: 'Het zij zo!'
14. In zijn hoogmoed verzuimde die rakshasa mensen te

noemen. Daarom is er maar één mogelijkheid om hem te doden en dat is door een mens.”

15. Toen de goden en de grote rishi's Brahma's welkome woorden hoorden, waren zij allen opgetogen.
16. Precies op dat moment verscheen de stralende Vishnu. Hij stond daar naast Brahma, geheel en al gericht op het op handen zijnde werk.
17. Alle goden wierpen zich aan zijn voeten en loofden hem en zeiden: "In onze wens voor het welzijn van de werelden hebben wij een taak voor U, Vishnu!
18. Heer, koning Dasaratha, heerser over Ayodhya, is rechtvaardig, edelmoedig en gelijk in macht aan de grote rishi's. Vishnu, u zult uzelf in vieren moeten delen en geboren worden als de zonen van zijn drie vrouwen, die het evenbeeld zijn van de deugden Ingetogenheid, Koninklijke Waardigheid en Roem.
19. En wanneer u bent opgegroeid tot een volwassen man, Vishnu, moet u Ravana, die geweldige doorn in het oog van de wereld, in het gevecht doden; want hij is onkwetsbaar voor de goden.
20. Door machtswellust gedreven, onderdrukt deze dwaze rakshasa Ravana op onbeschaamde wijze de goden, de gandharva's, de volmaakte wezens en de grote rishi's.
21. Ruk deze doorn - deze hooghartige Ravana, die bol staat van aanmatiging en macht - uit het vlees van

heiligen en asceten, want hij is de aartsvijand van Indra, de heer van de dertig goden, een verschrikking voor de asceten en een bron van ellende voor de wereld.”

Einde van Sarga 14 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

15 Ravana's lot bezegeld

1. Nadat Vishnu Narayana door de belangrijkste goden belast was met deze taak, stelde hij hun hoffelijk een vraag, hoewel hij het antwoord al wist.
2. "O goden, bestaat er een middel waarmee ik de heer der rakshasa's kan doden? Wat zou ik zou kunnen doen om deze doorn in het oog van de rishi's te vernietigen?"
3. Toen ze zo werden aangesproken door de onsterfelijke Vishnu, antwoordden alle goden: "U moet de gedaante van een mens aannemen en Ravana doden in de strijd.
4. Want, heldhaftige overwinnaar van vijanden, deze Ravana heeft zich eens aan een strenge en langdurige boetedoening onderworpen, waarbij hij de gunst won van Brahma, die de wereld heeft gemaakt en door de wereld aanbeden wordt.
5. De opperste Heer was zo tevreden over de rakshasa dat hij hem als beloning onkwetsbaar maakte voor alle soorten wezens, behalve voor de mens.
6. Toen de gunst hem geschonken werd, hield hij geen rekening met de mens. Daarom, vernietiger van vijanden, voorspellen wij dat zijn dood door mensenheden voltrokken zal worden."

7. Toen Vishnu, altijd vol zelfbeheersing, de goden dit had horen zeggen, koos hij koning Dasaratha uit als zijn toekomstige vader.
8. Juist op dat moment was die luisterrijke koning, vernietiger van vijanden, bezig een offer uit te voeren waarmee hij hoopte een zoon te krijgen, daar hij er geen had.
9. En terwijl hij het offer bracht, verscheen uit het heilige vuur een groot en machtig wezen met een weergaloze uitstraling en een enorme kracht.
10. Hij had een zwart gelaat en was in het rood gekleed. Zijn mond was rood en zijn stem had het geluid van een grote trom. Het haar op zijn lichaam, hoofd en baard glansden als dat van een leeuw en hij had goudgele ogen.
11. Hij vertoonde goddelijke kenmerken en was getooid met hemelse ornamenten. Hij was zo groot als een berg en hij had de trotse gang van een tijger.
- 12-13. Hij zag eruit als de zon, als een vlam in een laaiend vuur. In zijn armen droeg hij, alsof het een geliefde vrouw was, een grote schaal, gemaakt van puur goud, met een zilveren deksel. Het leek alsof deze door de creatieve kracht zelf was gevormd. De schaal was gevuld met een hemelse brij.
14. Hij keek koning Dasaratha recht in de ogen en sprak de volgende woorden: "Majesteit, weet dat ik hier geko-

men ben als dienaar van Brahma, de Heer der schepselen.”

15. Hierop vouwde de koning zijn handen in eerbied en zei: “Welkom, Heer. Wat kan ik voor u doen?”
16. De dienaar van de Heer der schepselen sprak daarop weer: “Majesteit, omdat u eer hebt bewezen aan de goden, wordt u dit vandaag geschonken.
17. Neem deze pap, tijger onder de mensen. Hij is door de goden bereid en zal u nakomelingen, gezondheid en rijkdom brengen.
18. Geef hem aan diegenen onder uw vrouwen die van uw eigen stand zijn en vraag hun ervan te eten. Dan zullen zij u de zonen baren waarom u in het offer hebt gevraagd, Majesteit.”
19. De koning was zeer verheugd, boog het hoofd als teken van dankbaarheid en zei: “Zo zij het.” Hij nam de gouden schaal met het goddelijke voedsel dat hem door de goden geschonken was.
20. Hij maakte een diepe buiging voor dat wonderbaarlijke schepsel, dat zo’n lust voor het oog was, en in opperste verrukking liep hij vervolgens eerbiedig om hem heen.
21. Toen hij de brij kreeg die de goden hadden bereid, voelde Dasaratha zich als een bedelaar die plotseling schatrijk is geworden.

22. Maar nadat het prachtige, stralende wezen zijn opdracht had voltooid, verdween het onmiddellijk.
23. De vertrekken van de vrouwen van Dasaratha straalden een gloed van vreugde uit. Zij leken op de hemel als die verlicht wordt door de stralen van de lieflijke herfstmaan.
24. De koning betrad onmiddellijk de vrouwenvertrekken en zei tegen Kausalya: "Eet deze brij; het zal je een zoon geven."
25. Toen gaf de heer der mensen de helft van de pap aan Kausalya. Aan Sumitra gaf de heer der mensen de helft van de andere helft. En de helft van het restant gaf hij aan Kaikeyi om ook bij haar een zoon te verkrijgen.
26. Tenslotte, nadat hij er even over nagedacht had, gaf de heer der aarde de overgebleven portie van de geurige, goddelijke pap aan Sumitra.
27. Op deze manier verdeelde de koning de pap onder zijn vrouwen.
28. De voornaamste vrouwen van de heer der mensen beschouwden het als een grote eer dat zij de pap gekregen hadden en hun hart sprong op van vreugde.

Einde van Sarga 15 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

16 De schepping van apenlegers

1. Toen Vishnu zich had teruggetrokken om zich voor te bereiden op zijn geboorte als zoon van de grote koning Dasaratha, sprak Brahma, de uit zichzelf voortgekomen Heer, tot alle goden:
2. "Schep, om de heldhaftige Vishnu te helpen, machtige bondgenoten die in staat zijn elke gedaante aan te nemen, want hij is trouw aan zijn belofte en zoekt ons aller heil.
3. Laten zij helden zijn met magische krachten en met een snelheid die met de wind kan wedijveren. Zij moeten schrander zijn, vaardig in het leiding geven en gelijkwaardig in moed aan Vishnu zelf.
4. Maak ze onvernietigbaar, uiterst bedreven in het voeren van oorlog en laat ze begenadigd zijn met een goddelijk lichaam. Zij moeten met alle wapenen even goed kunnen omgaan als de goden, die zich voeden met nectar.
- 5-6. U moet zonen verwekken bij de voornaamste apsaras en gandharva vrouwen, bij de dochters van de yaksha's en de slangen, de vrouwelijke mensapen en de kleine apen, zo ook bij de vrouwen van de vidyadhara's en de kinnara's. Laat ze de gedaante van apen aannemen, maar in heldenmoed gelijk zijn aan u."
7. Nadat zij zo door de Heer waren toegesproken, beloof-

den zij zijn opdracht uit te voeren. En zo verwekten zij zonen in de vorm van apen.

8. De grote rishi's, de volmaakte wezens, de vidhyadhara's, de slangen en hemelse minstrelen verwekten heldhaftige apenzonen, die het woud bewoonden.
9. Vele duizenden kwamen ter wereld. Allen waren dappere helden, ongelooflijk sterk en in staat welke gedaante dan ook aan te nemen. Zij waren vastbesloten de tienkoppige Ravana te doden.
10. Ook werden er onmiddellijk allerlei verschillende soorten apen geboren en hun kracht was zo enorm dat zij op olifanten en bergen leken.
11. Iedere godenzoon die geboren werd, was in lichaamsbouw, schoonheid en moed de gelijke van zijn vader.
12. Sommige apen, beroemd om hun heldenmoed, werden uit de vrouwelijke slank-apen geboren. Andere apen werden geboren uit mensapen en kinnara vrouwen.
13. In de strijd gebruikten zij stenen en bomen als wapens. Hoewel zij meestal vochten met hun tanden en klauwen, waren zij ook zeer bedreven in het gebruik van wapens.
14. De hoogste bergen konden zij tot trilling brengen en stevig gewortelde bomen konden zij afbreken. Hun kracht was zodanig, dat zij de oceaan, de heer der rivieren, deden sidderen.

15. Met hun voeten konden zij de aarde openscheuren en met één sprong konden zij zelfs de machtige oceaan oversteken. Zij konden zichzelf de lucht in slingeren en de wolken vastgrijpen.
16. Zij waren in staat bronstige olifanten te vangen die in het woud rondzwierven. Met het gebrul van hun machtige stem konden zij de vogels uit de lucht naar beneden laten vallen.
17. Er kwamen wel tien miljoen van zulke grote apen ter wereld, aanvoerders van troepen, die elke willekeurige gedaante konden aannemen. Op hun beurt verwekten deze machtige leiders nog meer heldhaftige apen.
18. Sommige waren regelmatig langs de hellingen van de berg Rikshavant te vinden, terwijl de overige apen verscheidene andere bergen en wouden bewoonden.
19. Maar al deze apen waren toegewijd aan twee broers: Sugriva, de zoon van Surya, en Valin, zoon van Sakra.
20. Om Rama bij te staan zwermden deze machtige aanvoerders van apenlegers over de aarde uit. Hun lichamen zagen eruit als grote wolkenpartijen of bergketens, ontzagwekkend om te zien.

Einde van Sarga 16 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

17 De geboorte van Rama

1. Toen het paardenoffer van de grote koning Dasaratha was voltooid, namen de goden hun deel in ontvangst en zij vertrokken zoals ze gekomen waren.
2. De koning, die nu niet meer in rituele, gewijde staat verkeerde, trok de stad binnen, vergezeld van zijn vrouwen, dienaren, troepen en rijdieren.
3. De groten der aarde, aan wie overeenkomstig hun rang door de koning eer was bewezen, gingen blij gestemd terug naar hun eigen land, nadat zij op hun beurt eer hadden betuigd aan de stier onder de wijzen.
4. En nadat zij waren afgereisd, betrad de verheven koning Dasaratha wederom de stad, voorafgegaan door de voortreffelijkste van alle brahmanen.
5. Met alle verschuldigde eerbewijzen vertrok vervolgens Risyasinga met Santa, uitgeleide gedaan door de wijze koning en zijn gevolg.
6. Kausalya bracht een vermaarde zoon ter wereld, Rama genaamd, de glorie van de Ikshvaku's. Hij had goddelijke kenmerken, want hij was de helft van Vishnu.
7. Deze buitengewoon luisterrijke zoon strekte Kausalya tot grote eer, net zoals Aditi deelde in de glorie van haar zoon Indra, de aanvoerder der goden en heer van de bliksem.

8. Kaikeyi baarde een waarlijk dappere zoon, die Bharata werd genoemd. Hij was een kwart van de geïncarneerde Vishnu en was begiftigd met alle deugden.
9. Sumitra schonk het leven aan twee zonen: Lakshmana en Satrughna, helden die zeer bekwaam waren in het gebruik van alle wapens en die eveneens begiftigd waren met het bewustzijn van Vishnu.
10. En zo kreeg de koning vier grote en deugdzame zonen, allen in schoonheid gelijk aan het sterrenbeeld Proshthapada.
- 11-12. Op de twaalfde dag na de geboorte van zijn zonen, hield Dasaratha de naamgevings-ceremonie. Vasishtha schiep er het grootste genoegen in de namen uit te spreken. De oudste en uitmuntendste werd Rama genoemd en Kaikeyi's zoon ontving de naam Bharata. De ene zoon van Sumitra werd Lakshmana genoemd en de andere Satrughna. Vasishtha zag erop toe dat alle ceremoniën voor hen werden uitgevoerd, te beginnen met het geboorteeritueel.
13. Van alle zonen van de koning was het de oudste, Rama, die als een koninklijk vaandel was voor zijn geslacht en die zijn vader de grootste vreugde schonk. Van alle broers was hij degeen die het hoogst geacht werd, zoals de uit zichzelf voortgekomen Brahma het meest vereerd wordt door alle schepselen.
- 14-17. Alle vier waren helden. Zij kenden de Veda's terdege

en waren toegewijd aan het welzijn van het volk. Allen waren doordrenkt van hogere kennis en begiftigd met deugden. Maar de machtige Rama werd beschouwd als de moedigste van deze grote mannen. Vanaf zijn prilste jeugd was Lakshmana, brenger van glorie, altijd bijzonder gesteld op zijn oudste broer Rama, de vreugde van de wereld. De stralende Lakshmana omringde hem met dienstbaarheid en was zodoende als een tweede levensadem voor hem, want zonder Lakshmana kon de voortreffelijke Rama de slaap niet vatten. Zonder hem wilde hij ook niets eten van het smakelijke voedsel dat hem werd aangeboden.

18. Steeds wanneer Raghava te paard op jacht ging, volgde Lakshmana hem en beschermde hem met zijn boog.
19. Zo ook hield Bharata van Lakshmana's jongere broer Satrughna, nog meer dan van de levensadem zelf, terwijl Satrughna hem op gelijke wijze liefhad.
20. Dasaratha schiep evenveel vreugde in zijn vier luisterrijke en geliefde zonen als grootvader Brahma in zijn zonen, de goden.
- 21-22. Nadat de opvoeding van de broers was voltooid, en zij al hun deugden hadden ontwikkeld, geleerd hadden ascese te betrachten, beroemd waren geworden, over wereldse kennis beschikten en begiftigd waren met een helder inzicht in de toekomst, was voor de rechtshapen Dasaratha met zijn leermeesters en verwanten de tijd rijp om aan hun huwelijk te denken.

23. Terwijl de grote koning temidden van zijn raadgevers het een en ander aan het overwegen was, arriveerde de grote en machtige wijze Visvamitra.
24. Verlangend de koning te ontmoeten, sprak hij tot de poortwachters: "Kondig onmiddellijk aan dat ik, Kausika, de zoon van Gadhi, ben aangekomen."
25. Aangespoord door die woorden renden zij allen opgewonden naar het koninklijke verblijf.
26. Daar aangekomen vertelden zij de Ikshvaku koning dat de rishi Visvamitra was gearriveerd.
27. Toen de koning dit hoorde, was hij opgetogen. Hij liet zijn bezigheden voor wat ze waren, stond op en ging met de familiepriester op weg om Visvamitra te ontvangen, zoals Vasava dit zou doen wanneer de komst van Brahma werd aangekondigd.
28. Toen de koning de grote asceet zag, die zich altijd zo gestreng hield aan zijn geloften en die straalde met een innerlijke gloed, lichtte zijn gezicht op van blijdschap en eerbiedig heette hij hem welkom.
29. De asceet nam de welkomst offerande van de koning, zoals beschreven in de traditionele teksten, in ontvangst, en vroeg hem naar zijn welzijn en voorspoed.
30. Daarna omhelsde de stier onder de wijzen Vasishtha en de andere voorname rishi's en vroeg ze, zoals gebruikelijk was, naar hun welzijn.

31. Allen betraden verheugd het koninklijk verblijf, waar zij, na het gebruikelijke eerbetoon, overeenkomstig hun rang plaatsnamen.
32. Met vreugde in het hart sprak de edele koning tot de grote wijze Visvamitra:
33. “Zoals het verkrijgen van nectar, als regen in de woestijn, gelijk een kinderloze man die een zoon krijgt bij een deugdzame vrouw, zoals het terugvinden van iets dat verloren was, en de vreugde die oprijst bij grote voorspoed - even zo lief is mij uw komst. Wees welkom, grote wijze.
34. Het zou mij grote vreugde schenken een bijzondere wens van u te mogen vervullen. Want, grote brahmaan, u bent achtenswaardig en weet hoe gaven te ontvangen. Wat een zegen voor mij dat u bent gekomen! Vandaag pluk ik de vruchten van mijn bestaan en het is duidelijk dat ik een goed leven heb geleid.
35. Door uw verblindende uitstraling kreeg u eens de naam koning-rishi. Maar door uw ascese hebt u stralende luister verworven en de status van een brahma-rishi bereikt. Daarom bent u mijn eerbetoon dubbel waard!
36. Dit is een buitengewoon en zeer gewijd ogenblik voor mij, brahmaan. U te mogen aanschouwen, heer, is als een pelgrimsreis naar een heilige plaats.

37. Vertelt u mij welk edel doel u hier gebracht heeft. Sta mij toe dat ik u help dit doel te bereiken, want dat is alles wat ik wens.
38. Aarzelt u niet mij te vragen wat u wenst en ik zal het volledig voor u uitvoeren, want u bent als een god voor mij.”
39. Toen de grote en deugdzame rishi Visvamitra, wiens goede eigenschappen wijd en zijd bekend waren, deze woorden hoorde, die zo aangenaam klonken voor zowel het oor als het hart, en die zo bescheiden door de wijze koning werden geuit, was hij zeer verheugd.

Einde van Sarga 17 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

18 Het verzoek van Visvamitra

1. Toen de machtige Visvamitra deze prachtige en zorgvuldig gekozen woorden van de leeuw onder de koningen hoorde, antwoordde hij, vol vreugde:
2. “Dit is een eigenschap die alleen u, en niemand anders op aarde bezit, o grote koning, want u stamt uit een nobel geslacht en wordt geleid door Vasishtha.
3. Tijger onder de koningen, u moet uw gelofte gestand doen en gevolg geven aan het verzoek dat ik heb.
4. Stier onder de mensen, ik ben bezig een offer te brengen om een speciaal doel te bereiken. Twee rakshasa’s echter, die iedere gewenste vorm kunnen aannemen, proberen dit te verhinderen.
5. Net in het laatste stadium, nu mijn offer bijna voltooid is, hebben deze rakshasa’s, Marica en Subahu, die zeer machtig en ervaren zijn, het altaar bedolven onder vlees en bloed.
6. Nu mijn inspanningen om dit offer ten uitvoer te brengen zo verijdeld zijn, heb ik wanhopig de offerplaats verlaten. Alle moeite die ik mij heb getroost, is voor niets geweest.
7. En, Majesteit, ik ben ook niet van plan mijn woede op hen te koelen. Want ik weet dat tijdens een dergelijk ritueel geen vervloeking mag worden uitgesproken.

8. Daarom, tijger onder de koningen, verzoek ik u mij uw oudste zoon, de dappere Rama, mee te geven, die, hoewel men aan zijn haardracht kan zien dat hij nog maar een knaap is, toch al een held is.
9. Onder mijn leiding zal hij met zijn eigen goddelijke kracht in staat zijn zelfs deze hinderlijke rakshasa's te doden.
10. En u kunt er zeker van zijn dat hij door mij veelvuldig gezegend zal worden, waardoor hij roem zal verwerven in de drie werelden.
11. Wanneer die twee rakshasa's tegenover Rama komen te staan, zullen zij hem met geen mogelijkheid kunnen weerstaan; er is trouwens niemand anders dan Rama Raghava die ze zou kunnen doden.
12. In de waan dat zij niet waren te verslaan, zijn zij beiden in de val van Kala, de Dood, gelopen. Zij zijn immers, tijger onder de koningen, geen partij voor de grote Rama.
13. U hoeft niet bezorgd te zijn over uw zoon, Majesteit. Ik geef u mijn woord. U kunt deze twee rakshasa's als reeds gedood beschouwen.
14. Ik weet dat Rama een groot en werkelijk dapper mens is en dat weten ook de machtige Vasishtha en de andere wijzen, die allen standvastig zijn in hun ascese.

15. Beste van alle koningen, als u blijvende roem en eer op aarde wenst te verwerven, moet u mij Rama meegeven.
16. Kakutstha, indien al uw raadslieden met Vasishtha aan het hoofd hun toestemming geven, moet u Rama laten gaan.
17. O koning, geef mij vrijwillig gedurende de tien nachten van het offer uw geliefde zoon, Rama met de lotusvormige ogen.
18. De beslissing is aan u, Raghava. Maar ik verzoek u dringend ervoor te zorgen dat de tijd die mij rest voor het offer, niet zomaar voorbij gaat. Ontvang mijn zegen en laat uw geest niet door smart worden overmand.”
19. Toen de grote wijze, de rechtschape en machtige Visvamitra deze woorden, die zowel van rechtvaardigheid als van staatsmanschap getuigden, gesproken had, werd hij stil.
20. De koning werd echter zo vervuld van angst toen hij de wijze deze voor hem zo hartverscheurende woorden hoorde spreken, dat hij buiten bewustzijn raakte en van zijn troon afgleed.

Einde van Sarga 18 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

19 Dasaratha's antwoord

1. Toen deze tijger onder de koningen de woorden van Visvamitra hoorde, verloor hij even het bewustzijn. Nadat hij weer bijgekomen was, sprak hij:
2. "Mijn Rama met zijn lotus-ogen is nog geen zestien jaar oud. Ik zie niet in hoe hij met rakshasa's de strijd kan aanbinden.
3. Ik heb hier echter een geweldig groot leger, waarover ik het commando voer. Tezamen met dit leger zal ik persoonlijk de strijd aanbinden tegen deze zwervers van de nacht.
4. Al mijn mannen zijn dappere helden, bedreven in het gebruik van wapens. Zij zijn volledig geschikt om te vechten tegen hordes rakshasa's. Alstublieft, neem Rama niet mee.
5. Ik zal zelf, met de boog in de hand, uw offers bewaken in de frontlinie van het gevecht. Tot mijn laatste ademtocht zal ik de zwervers van de nacht bevechten.
6. Uw offer zal goed beschermd worden en door niets worden verstoord. Ik zal er persoonlijk naar toe gaan. Maar neem Rama niet mee, alstublieft.
7. Hij is nog maar een jongen en heeft zijn studies nog niet voltooid. Hij kan zelfs een sterke vijand niet van een zwakke onderscheiden. Hij is noch sterk, noch bedre-

ven in het gebruik van wapens en evenmin ingewijd in de vechtkunst. Hij is zeker geen partij voor rakshasa's, die bekend staan als verraderlijke vechtjassen.

8. Ik kan geen moment zonder Rama leven. Ik bid u, tijger onder de wijzen, neem niet Rama mee, alstublieft.
9. Brahmaan, die altijd uw beloften nakomt, mocht u er toch op staan Rama mee te nemen, laat dan ook mij meegaan en alle vier mijn legeronderdelen.
10. Ik ben zestigduizend jaar oud, Kausika, en hij is met grote moeite verwekt. Neem Rama alstublieft niet mee.
11. Want van al mijn vier zonen is hij mijn oogappel. Neem toch alstublieft mijn oudste en meest rechtschapen zoon Rama niet mee.
12. Hoe machtig zijn deze rakshasa's? Wie zijn zij? Wiens zonen zijn ze? Hoe groot zijn ze? Onder wiens bescherming staan ze, stier onder de wijzen?
13. En op welke manier kunnen Rama, mijn troepen of ik, het beste deze verraderlijke rakshasa's bestrijden?
14. Vertel mij hier alles over, heilige man. Hoe kan ik standhouden in het gevecht tegen deze verdorven schepsels? Want rakshasa's zijn met recht trots op hun kracht."
15. Toen Visvamitra dit alles had aangehoord, antwoordde hij: "Er is een rakshasa, Ravana genaamd, telg uit het Paulastya geslacht.

16. Sinds hij van Brahma een gunst ontvangen heeft, onderdrukt hij op wrede wijze de drie werelden. Hij is sterk, machtig, en wordt altijd begeleid door vele rakshasa's.
17. Er wordt beweerd dat Ravana, deze machtige heer van de rakshasa's, in werkelijkheid de broer is van Vaisravana en de zoon van Visravas.
18. Wanneer deze machtige rakshasa het offer niet zelf verstoort, doen twee anderen, de sterke Marica en Subahu, dat op zijn bevel."
19. Nadat de koning dit antwoord gekregen had van de wijze, zei hij: "Zelfs ik kan in de strijd tegen dit verdorven schepsel geen stand houden.
20. U weet wat juist is, maar wees mijn jonge zoon genadig, smeed ik u. U bent zowel god als goeroe voor mij, een ongelukkige.
21. Zelfs de goden, danava's, yaksha's, grote vogels en slangen zijn niet bij machte Ravana weerstand te bieden. Hoe zou een mens dat dan kunnen?
22. Deze rakshasa ontkracht in de strijd de macht van de machtige. Verheven wijze, ik ben niet in staat de strijd met hem aan te gaan, noch met zijn troepen, zelfs niet met ondersteuning van mijn leger of mijn zonen.
23. Onder geen voorwaarde, brahmaan, zal ik u mijn kleine jongen, mijn kind, mijn goddelijke zoon, die niets van oorlogvoeren afweet, meegeven.

24. Het zijn de zonen van Sunda en Upasunda die uw offer verstoren, en in de strijd zijn zij de Dood in eigen persoon. Neen, ik geef u mijn zoontje niet mee.
25. Marica en Subahu zijn machtig en ervaren. Met een leger bondgenoten zou ikzelf slechts één van die twee tot de strijd kunnen uitdagen.”

Einde van Sarga 19 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

20 Het betoog van Vasishtha

1. Toen Kausika deze door tederheid onduidelijk uitgesproken woorden van de koning hoorde, werd hij woedend en gaf het volgende antwoord:
2. “Eerst belooft u iets, en daarna wilt u de belofte weer terugnemen. Deze ommezwaai is onwaardig voor het Huis van de Raghava’s.
3. Als u denkt dat dit juist is, Majesteit, dan zal ik vertrekken zoals ik gekomen ben, en u, Kakutstha, mag u vermeien met uw verwanten als iemand die zijn woord niet houdt.”
4. Toen de wijze Visvamitra zo in woede ontstoken was, trilde de hele aarde, en angst maakte zich meester van de goden.
5. Toen de grote rishi Vasishtha, die altijd standvastig was en trouw aan zijn geloften, zag hoe de ganse wereld door vrees werd geteisterd, sprak hij tot de heer der mensen:
6. “U bent geboren in het Huis van de Ikshvaku’s, u bent trouw aan uw beloften en majesteitelijk, als de rechtchapenheid in persoon. U moet niet afwijken van het pad van rechtvaardigheid.
7. De Raghava’s zijn in de drie werelden vermaard om hun rechtchapenheid. U dient de traditie van uw Huis

te volgen, en moet niet vervallen in onrechtvaardig gedrag.

8. Alle offers en goede werken van een man die belooft iets te doen en dit verzaakt, zijn tevergeefs. Daarom moet u Rama laten gaan.
9. Of hij nu bedreven is in het hanteren van wapens of niet, de rakshasa's zullen hem geen weerstand kunnen bieden zolang hij beschermd wordt door Kausika, net zoals de nectar beschermd werd door de ring van vuur in de legende over de vogel Garuda.
10. Want Visvamitra is de verpersoonlijking van rechtvaardigheid en de machtigste onder de mensen. Hij is de meest wijze mens ter wereld en de hoogste bron van ascetische vermogens.
- 11-12. Bovendien is hij de meester van alle magische wapenen. Geen ander mens in alle drie de werelden met alles wat daarin onbeweeglijk of beweeglijk is, bezit al deze kennis of zal die ooit verkrijgen, ook niet de goden, noch de rishi's, noch de asura's, de rakshasa's, de belangrijkste gandharva's, de yaksha's, de kinnara's of de grote slangen.
13. Want lang geleden werden alle magische wapens, Krisasva's deugdzame zonen, aan Kausika geschonken, toen hij nog heerste in zijn koninkrijk.
14. De zonen van Krisasva zijn de zonen van de dochters van Brahma, de Heer van alle schepselen. Zij hebben

allerlei vormen en beschikken over onmetelijke macht. Zij stralen en brengen een zekere overwinning.

15. Jaya en Suprabha, de welgevormde dochters van Daksha schonken het leven aan honderd schitterende projectielen en wapens.
16. Voor de vernietiging van de asura-legers baarde Jaya eerst vijftig prachtige, onmetelijk krachtige zonen, die elke vorm konden aannemen.
17. Daarna baarde Suprabha nog eens vijftig onoverwinnelijke, onaantastbare en buitengewoon machtige zonen, de Samhara's genaamd.
18. Visvamitra weet deze magische wapens feilloos te gebruiken. En bovendien kan deze man, die zozeer één is geworden met rechtvaardigheid, nieuwe wapens maken.
19. Zo geweldig is het vermogen van de grote asceet, de machtige Visvamitra. Majesteit, u hoeft niet bang te zijn om Rama te laten gaan."

Einde van Sarga 20 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

21 Op weg met Visvamitra

1. Toen Vasishtha op deze wijze had gesproken, liet Dasaratha opgelucht Rama en Lakshmana komen.
- 2-3. Rama's vader Dasaratha en zijn moeder spraken hun zegen uit over zijn reis. Vervolgens, nadat de familiepriester Vasishtha voorspoedbrengende lofzangen had aangeheven, kuste koning Dasaratha het hoofd van zijn geliefde zoon en met vrede in het hart stelde hij hem onder de hoede van de zoon van Kusika.
4. Toen Vayu, de god van de wind, zag dat de lotus-ogige Rama was toevertrouwd aan Visvamitra, blies hij een aangenaam strelend en zuiver briesje.
5. Terwijl de grote man vertrok onder een regen van bloesem, klonken de drums van de goden en er was een geweldig geroffel van trommels en geschal van schelp-hoorns.
6. Visvamitra ging voorop, gevolgd door de luisterrijke Rama, die nog steeds de haardracht van een jongeling had en die gewapend was met een boog. Daarachter liep Saumitri.
7. Met de boog in de hand en een stel pijlkokers op de rug, zagen zij er zo ontzagwekkend uit dat zij op driekoppige cobra's leken. En zo volgden zij de grote Visvamitra, zoals de Asvin-tweeling grootvader Brahma volgt en straalden zij hun licht uit in alle richtingen.

8. Schitterend, gewapend met zwaarden en met hun polsen en vingerbeschermers omgebonden, waren zij gelijk de uit het vuur geboren Kumara-tweeling, voorafgegaan door de onvoorstelbare god Sthanu.
9. Toen zij zo vijf mijl gelopen hadden langs de zuidelijke oever van de Sarayu, riep Visvamitra: "Rama!" en sprak deze vriendelijke woorden:
10. "Kom, mijn jongen, drink van dit water. Laat deze gelegenheid niet voorbijgaan. Aanvaard deze twee magische krachten Bala en Atibala genaamd.
11. Dan zul je nooit ten prooi vallen aan koorts of vermoeidheid en nooit zal je schoonheid vergaan. Geen snode rakshasa zal je ooit overvallen, zelfs niet als je slaapt of niet op je hoede bent.
12. Er zal geen tweede zijn op aarde die zo zwaar bewapend is als jij en er zal niemand in de drie werelden zijn die jou kan evenaren, Rama.
13. O, zondeloze, er zal niemand in de wereld zijn die jouw gelijke is in schoonheid, bekwaamheid, wijsheid en vastberadenheid, niemand zal zo snel reageren als jij.
14. Wanneer je over deze twee magische krachten kunt beschikken, zal niemand je evenaren, want de Bala en de Atibala zijn de dragers van alle wijsheid.
15. Grote Rama, als jij onderweg de Bala en de Atibala reciteert, zul je geen honger of dorst lijden. Doordat je deze

twee magische krachten beheerst, Raghava, zal jouw roem op aarde niet overtroffen worden.

16. Want deze twee machtige toverkrachten zijn dochters van grootvader Brahma. En jij, deugdzame Kakutstha, bent het waard ze te ontvangen.
17. Vele krachten zullen zich in jou ontwikkelen. Daar kan geen twijfel over bestaan. Deze magische krachten die ik door ascese heb verkregen, kunnen voor velerlei doeleinden worden gebruikt."
18. Daarop reinigde Rama zich door van het water te drinken en met een uitdrukking van opperste blijdschap op het gezicht ontving hij de twee magische krachten van de grote en alles beschouwende rishi. Toen hij de magische krachten ontvangen had, straalde de dappere Rama als een vuur.
19. En, nadat de twee broers alle eerbetuigingen die een goeroe toekomen, aan de zoon van Kusika hadden gebracht, genoot het drietal van een goede nachtrust aan de oever van de Sarayu.

Einde van Sarga 21 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

22 De ashram van Kama

1. Toen de nacht had plaatsgemaakt voor het ochtendgloren, sprak de grote wijze Visvamitra tot Kakutstha, die op een bed van bladeren lag:
2. “Rama, voortreffelijke zoon van Kausalya en tijger onder de mensen, het is tijd voor de ochtendgebeden. Sta op, wij moeten de goden het dagelijkse eerbetoon brengen.”
3. Toen de twee heldhaftige zonen van de koning de rishi deze hoffelijke woorden hoorden spreken, namen ze een bad en brachten vervolgens het plengoffer en reciteerden het hoogste gebed.
4. Nadat zij deze dagelijkse ritens hadden uitgevoerd, bezeugden deze twee machtige mannen eer aan Visvamitra, de grote asceet, waarna zij welgemoed op reis gingen.
5. De machtige mannen gingen verder en op de plaats waar de Ganges op lieflijke wijze samenvloeit met de Sarayu, zagen zij deze hemelse rivier, de rivier van de drie wegen.
6. Daar kwamen zij bij een plek waar een heilige ashram stond die toebehoorde aan rishi's die over een ontzagwekkende ascetische kracht beschikten en die daar gedurende vele duizenden jaren in zeer strenge soberheid hadden geleefd.

7. Toen de twee Raghava's die heilige ashram zagen, waren zij zeer verheugd en vroegen de grote Visvamitra:
8. "Van wie is deze heilige ashram? Wie woont hier? Heilige man, dat zouden wij graag willen weten, want daar zijn wij zeer benieuwd naar."
9. Toen hij ze zo hoorde spreken glimlachte die stier onder de wijzen en zei: "Rama, luister, ik zal je het verhaal vertellen over de man aan wie deze ashram eens toebehoorde.
10. Hij was de belichaamde Kandarpa, door de wijzen Kama genoemd.
11. Die dwaas overviel de heer der goden, Sthanu, vlak voor diens huwelijk, terwijl deze zich hier, overeenkomstig zijn gelofte, wijdde aan strenge onthoudingen. Terwijl de machtige godheid met zijn leger Maruts de plek verliet, reageerde hij door luid bulderend 'Hum!' te laten klinken.
12. En, Rama, vreugde van de Raghu's, toen werd Kama volledig verbrand door Siva's verschrikkelijke derde oog, zodat alle ledematen van de dwaas verschrompelden.
13. Toen de grote god hem verbrandde, vernietigde hij zijn gehele lichaam. Zo werd Kama door de toorn van Siva, de heer der goden, zijn lichaam ontnomen.

14. Sindsdien, Raghava, staat hij bekend als Ananga, de lichaamloze, en dit welvarende gebied wordt Anga genoemd, want hier verloor hij zijn anga, zijn lichaam.
15. Dit is de heilige ashram van Siva en deze wijzen, van wie het hoogste doel rechtvaardigheid is, waren eens zijn leerlingen. Er is geen zonde onder hen, o grote held.
16. Laten wij hier ons kamp opslaan voor de nacht, schone Rama, tussen de twee heilige rivieren; morgen zullen wij het water oversteken.”
17. Terwijl zij daar zo stonden te praten hadden de wijzen met hun grote opmerkzaamheid, die het gevolg was van hun ascetische levenshouding, hen herkend. Zij waren opgetogen en gaven blijk van grote vreugde.
18. Allereerst verwelkomden zij Visvamitra, de zoon van Kusika. Zij boden hem water aan voor zijn voeten en gastvrijheid. Pas daarna betoonden zij gastvrijheid aan Rama en Lakshmana.
19. Na deze eervolle ontvangst brachten zij op aangename wijze de nacht door in de ashram van Kama en onderhielden elkaar met verhalen.

Einde van Sarga 22 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

23 Het woud van Tataka

1. Bij de heldere dageraad voerden de twee helden, overwinnaars van hun vijanden, hun dagelijkse rituelen uit. Daarna gingen zij, voorafgegaan door Visvamitra, naar de oever van de rivier.
2. Daar hadden alle grote wijzen, nauwgezet in het nakomen van hun geloften, een zeer fraaie boot laten komen en zij spraken tot Visvamitra:
3. “Stap als eerste in de boot, heer, vóór de zonen van de koning. Goede reis! Laat u niet ophouden.”
4. “Zo zij het”, antwoordde Visvamitra en terwijl hij de rishi’s eerbiedig groette, vertrok hij met de twee broers om de rivier over te steken die naar de zee stroomde.
5. Midden op de rivier vroeg Rama aan de stier onder de wijzen: “Wat is dit voor tumult van kolkend water?”
6. Toen hij de vraag van Raghava hoorde, waaruit zo’n nieuwsgierigheid sprak, verklaarde de rechtschapen wijze de oorzaak van dit geluid.
7. “Op de berg Kailasa, Rama, bevindt zich een meer dat ontsprongen is uit manas, de geest van Brahma. Daarom, tijger onder de mensen, wordt dat meer het Manasameer genoemd.
8. Deze rivier stroomt uit dat meer naar beneden en omringt de stad Ayodhya. Zij ontstond uit het meer van

Brahma, en omdat zij voortkomt uit saras, een meer, wordt zij de heilige Sarayu, uit een meer, genoemd.

9. De rivier maakt dit onvoorstelbare geraas door het kolken van het water als zij zich stort in de rivier de Jahnavi. Concentreer je gedachten, Rama, en groet beide eerbiedig.”
10. Zo betuigden de twee rechtschapen prinses eer aan de twee rivieren en na het bereiken van de zuidelijke oever vervolgden zij haastig hun weg.
11. Weldra kwamen zij bij een woest, onbegaanbaar en vreesaanjagend woud en Rama Aikshvaka, zoon van de beste van alle koningen, vroeg de stier onder de wijzen:
12. “Wat een afschrikwekkend woud is dit! Overal zijn zwermen krekels hoorbaar en het wemelt van vreselijke roofdieren en krassende gieren.
13. Er zijn allerlei soorten vogels die angstaanjagend krijven, en ook leeuwen, tijgers, wilde zwijnen en olifanten.
14. Het staat vol dhava-, asvakarna-, kakubha-, bilva-, tinduka-, patala- en badaribomen. Wat is dit voor een afschuwelijk woud?”
15. De grote en machtige Visvamitra antwoordde: “Kakuts-
tha, mijn zoon, luister terwijl ik je vertel aan wie dit vreselijke woud toebehoort.
16. Beste van de mensen, eens waren hier twee vruchtbare landstreken, Malada en Karusha genaamd, die dankzij

de inspanningen van de goden tot bestaan waren gekomen.

17. Lang geleden, Rama, toen de duizendogige Indra Vritra doodde, werd hij bezedeld door de zonde van moord op een brahmaan, gestraft met honger en bedolven onder vuil.
18. Daarom gaven de goden en de rishi's, die schatbewaarders van ascetische kracht, Indra een bad. Door hem te reinigen met waterkruiken namen ze de smet weg.
19. Daarna legden ze de smet en de honger die voortgekomen waren uit het lichaam van Mahendra, in deze twee gebieden. En zo werden ze vervuld van vreugde.
20. En toen de Heer Indra weer zuiver werd en bevrijd van zijn bezedeling en honger, was hij zeer verheugd en sprak een onovertroffen zegening uit over dit land:
21. 'Deze twee welvarende gebieden zullen in de wereld roem verwerven als Malada, de bevuilde en Karusha, de door honger geteisterde, omdat zij de smet droegen van mijn lichaam.'
22. Toen de goden zagen welk een eer die wijze Sakra had toegekend aan de landstreek, riepen ze hem, de bestraffer van Paka, toe: 'Uitstekend! Uitstekend!'
23. Onoverwinnelijke held, deze beide districten Malada en Karusha waren gedurende lange tijd zeer welvend, er was rijkdom en overvloedig graan.

24. Nu was er op zeker moment een yaksha-vrouw die even sterk was als duizend olifanten en die in staat was elke willekeurige vorm aan te nemen.
25. Men noemt haar Tataka, gezegende Rama, en zij is de vrouw van de wijze Sunda. De rakshasa Marica, die even moedig is als Sakra, is haar zoon.
26. Raghava, het is deze slechte Tataka, die voortdurend de beide gebieden Malada en Karusha teistert.
27. Zij woont vijf mijl hier vandaan en verspert onze weg, want we moeten dwars door het woud van Tataka trekken.
28. Jij moet deze slechte vrouw doden en daarbij vertrouwen op de kracht van je eigen wapens. Maak op mijn bevel dit gebied opnieuw vrij van doornen!
29. Want nu, Rama, kan niemand naar deze streek komen, een land dat te gronde wordt gericht door deze onverdraaglijke en afschrikwekkende yaksha-vrouw.
30. Nu heb ik je de waarheid verteld over dit vreselijke woud, dat totaal vernield is door de yaksha-vrouw Tataka. Tot op deze dag blijft ze doorgaan met haar plunderingen."

Einde van Sarga 23 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

24 De vervloeking van Tataka

1. Toen de tijger onder de mensen de onmetelijk wijze Visvamitra dit wonderlijke verhaal had horen vertellen, antwoordde hij met welluidende woorden:
2. “Maar hoe, stier onder de wijzen, kan een yaksha-vrouw even sterk zijn als duizend olifanten, terwijl iedereen weet dat deze wezens maar weinig kracht bezitten?”
3. Visvamitra antwoordde: “Ik zal je vertellen hoe deze vrouw aan die uitzonderlijke kracht is gekomen. Haar kracht en macht heeft zij namelijk verkregen door een speciale gunst.
4. Lang geleden was er een belangrijke yaksha, Suketu genaamd. Deze was zeer machtig en deugdzaam en omdat hij geen kinderen had, wijdde hij zich aan ascese.
5. En Rama, dit stemde grootvader Brahma zo gunstig dat hij de grote yaksha een juweel van een dochter schonk, Tataka genaamd.
6. Grootvader Brahma gaf haar de kracht van wel duizend olifanten, maar de roemrijke god schonk de yaksha geen zoon.

7. Toen de tijd was gekomen dat zijn dochter volgroeid was en het toppunt van haar jeugd en schoonheid bereikt had, huwelijkte Suketu deze prachtige vrouw uit aan Sunda, de zoon van Jambha.
8. Na enige tijd baarde de yaksha vrouw een onoverwinnelijke zoon, Marica genaamd, die door een vloek veranderd werd in een rakshasa.
9. Nadat Sunda gedood was, probeerden Tataka en haar zoon samen Agastya, de grootste onder de rishi's, aan te vallen.
10. Agastya sprak echter een vloek uit over Marica: 'Dat jij een rakshasa wordt!' En in zijn tomeloze woede vervloekte hij ook Tataka:
11. 'Je bent nu een grote yaksha-vrouw, maar je zult een weerzinwekkende menseneter worden met een afschuwelijk gezicht. Ik spreek de vloek uit dat je je huidige vorm zult verliezen en een werkelijk vreselijke gedaante zult aannemen.'
12. Omdat zij deze vloek niet kan verdragen, viert zij in blinde woede haar verwoestende krachten bot op dit lieflijke gebied, omdat Agastya hier eens woonde.
13. Daarom, Raghava, moet jij terwille van de brahmanen en de heilige koeien deze door en door slechte yaksha-vrouw, die haar krachten voor kwade doelen gebruikt, doden.

14. Niemand anders in de drie werelden, vreugde van de Raghu's, kan dit vervloekte schepsel doden.
15. En, beste van de mensen, je hoeft ook geen weekhartige gevoelens te hebben over het doden van een vrouw. Een koningszoon moet handelen in het belang van het welzijn van de vier grote sociale klassen van de samenleving.
16. Dit is de eeuwenoude regel voor een ieder die belast is met de taak van het koningschap. Kakutstha, jij moet dit verdorven schepsel doden, want zij kent geen rechtvaardigheid.
17. Want, beschermer der mensen, men zegt dat lang geleden de god Sakra Manthara doodde, de dochter van Virocana, omdat zij de aarde wilde vernietigen.
18. Eveneens lang geleden, Rama, werd de vrouw van Bhrigu en moeder van Kavya, die haar woord altijd gestand deed, gedood door Vishnu, toen zij de wereld wilde beroven van Indra.
19. Deze en nog vele andere grote en uitmuntende mannen hebben vrouwen gedood die doelbewust de wegen der onrechtvaardigheid bewandelden."

Einde van Sarga 24 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

25 De dood van Tataka

1. Raghava, die zijn geloften gestand deed, zoon van de beste der mensen, luisterde naar de krachtige woorden van de wijze en met eerbiedig samengevouwen handen zei hij:
- 2-3. “In Ayodhya gaf mijn vader, de grote Dasaratha, mij in het bijzijn van mijn hele familie de volgende opdracht: ‘Je moet de bevelen van Kausika zonder aarzeling opvolgen.’ Het woord van een vader moet geëerbiedigd worden, want zijn bevelen zijn immers wet, dus dien ik daaraan gehoor te geven.
4. Omdat ik mijn vader gehoorzaam - en een kenner van de Veda’s mij hetzelfde bevel geeft - zal ik zonder twijfel deze alleszins gerechtvaardigde actie uitvoeren en Tataka doden.
5. Terwille van de koeien en brahmanen, om geluk te brengen in deze streek en om u te behagen, ondoorgrondelijke wijze, ben ik bereid te doen wat u zegt.”
6. Nadat hij zo gesproken had, greep de onoverwinnelijke held zijn boog in het midden vast met zijn vuist, spande de pees aan en liet los, zodat het geluid in de vier windstreken te horen was.
7. Dit geluid vervulde de bewoners van Tataka’s woud met angst en Tataka zelf viel ten prooi aan woede en verwarring.

8. Buiten zichzelf van razernij rende de vrouwelijke rakshasa naar de plaats waar het geluid vandaan kwam.
9. Toen Raghava het reusachtige gedrocht met haar afgrijselijke gezicht op zich af zag komen, zei hij tegen zijn broer:
10. "O Lakshmana, kijk toch eens naar het afschrikwekkende en vreselijke lichaam van deze yaksha-vrouw, waarvan alleen al de aanblik schuchtere harten met doodsangst zou vervullen.
11. Let op, Lakshmana, zij lijkt onoverwinnelijk, gewapend als ze is met magische krachten, maar ik snijd haar de oren en het puntje van de neus af en jaag haar op de vlucht.
12. Toch durf ik haar niet werkelijk te doden, want zij is beschermd door haar vrouw-zijn. Ik wil haar slechts beroven van haar kracht en haar verblijfplaats."
13. Maar terwijl Rama dit zei, kwam Tataka brullend en met opgeheven armen op hem afstormen.
14. Zij wierp zich op hem met de snelheid en kracht van een bliksemschicht, maar met een pijl doorboorde hij haar hart, zodat ze viel en stierf.
15. Toen zij zagen dat het afzichtelijke schepsel verslagen was, prezen Indra, de heer der goden, en de andere goden Kakutstha en riepen: "Goed gedaan! Schitterend!"

16. De duizendogige Indra, de verwoester van citadellen, was zeer verheugd. Onder bijval van alle andere goden, die zeer opgetogen waren, sprak hij tot Visvamitra:
17. "O wijze Kausika, moge voorspoed uw deel zijn. Wij allen en ook de scharen Maruts zijn blij met dit wapenfeit en zouden graag zien dat u Raghava uw genegenheid toont.
18. O brahmaan, schenk Raghava toch de zonen van Krisasva - de goddelijke wapens - die door ascese waarlijk dapper en machtig zijn.
19. De zoon van de koning is het waard dit geschenk van u te ontvangen, brahmaan, want hij is u zeer toegewijd. Bovendien moet hij de goden nog een grote dienst bewijzen."
20. Hierop bewezen alle goden eer aan Visvamitra en keerden zeer tevreden naar hun verblijf terug. Weldra trad de schemering in.
21. Toen kuste de grootste aller wijzen, die zeer verheugd was over de dood van Tataka, Rama op het hoofd en zei:
22. "Hier zullen we vanavond ons kamp opslaan, moedige Rama, en morgen bij het aanbreken van de dag zullen we naar de plek gaan waar mijn ashram ligt."

Einde van Sarga 25 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

26 Rama krijgt hemelse wapens

1. Nadat zij daar de nacht hadden doorgebracht, wendde de beroemde wijze Visvamitra zich met een glimlach tot Raghava en zei vriendelijk:
2. “O, gezegende en roemrijke prins, ik ben zeer tevreden over je. Zo dierbaar ben je me, dat ik jou de goddelijke wapens geef.
- 3-4. Al deze wapens schenk ik je, gezegende Rama. Hiermee zul je de kracht hebben je vijanden te onderwerpen, je zult ze in de strijd verslaan zelfs al waren het de scharen goden en asura’s samen met de gandharva’s en de grote slangen. Raghava, ik geef je de grote hemelse Danda discus.
5. En, mijn held, hier zijn ook de Dharma discus en de Kala discus en verder de discus van Vishnu, die heel afschrikwekkend is, en ook de discus van Indra.
6. Ik geef je het wapen dat bekend staat als de Vajra, een donderkeil, en de beste van alle speren, namelijk die van Siva. Geliefde Raghava met je sterke armen, ik geef je ook de wapens die Brahmasiras en Aishika genoemd worden, evenals het sterkste aller wapenen, het wapen van Brahma.
- 7-8. En prins Kakutstha, tijger onder de mannen, ik voeg er nog twee blinkende knotsen aan toe, Modaki en Sikhari; ik schenk je de strop van Dharma en die van Kala.

9. Verder geef ik je, vreugde van het Raghu geslacht, de strop van Varuna, een onovertroffen wapen. Hier zijn twee donderkeilen, Sushka, de droge en Ardra, de vochtige.
10. Voorts geef ik je het wapen van Pinakin, het wapen dat Narayana toebehoort en het uitverkoren wapen van Agni, de vlammeende knots Sikhara.
11. Raghava, je krijgt het wapen van Vayu, Prathama genaamd en het wapen met het paardenhoofd, Hayasiras, en ook het Krauncha wapen.
12. Verder geef ik je, onberispelijke Kakutstha, twee speren en de gevreesde knots Kankala genaamd, evenals de wapens bekend als Kapala en Kankana.
13. Over alle wapens die door de asura's worden gedragen, en over het machtige wapen van de vidyadhara's, dat Nandana heet, zul je kunnen beschikken.
14. O prins met de sterke armen, ik geef je een juweel van een zwaard, het geliefde wapen van de gandharva's, Manava genaamd.
15. Raghava, dan geef ik je nog het wapen met de naam Prasvapana, het wapen dat slaap veroorzaakt, Prasa-mana, het vernietigingswapen, Saura, Darpana, Sosha-na, het wapen dat droogte veroorzaakt, Samtapana, het wapen dat verschroeit en Vilapana, het wapen dat gejammer veroorzaakt.

16. Je bent een beroemd koningszoon, een tijger onder de mannen. Neem daarom de onweerstaanbare Madana aan, Kandarpa's meest geliefde wapen, dat sexuele begeerte opwekt, en Mohana, het uitverkoren wapen van de pisaca's, de bloeddrinkende en vleesetende demonen.
17. Prins en tijger onder de mensen, aanvaard ook de volgende wapens: de Tamasa, het wapen van de traagheid, het machtige Saumana wapen, dat blijdschap veroorzaakt, de onweerstaanbare Samvarta, het bedekkende wapen van Kala en de Mausala knots.
18. O machtig-armige krijgsman, neem verder het Satya wapen van mij aan, de grote Mayadhara en het verschrikkelijke wapen dat Tejahprabha heet, dat vijanden van hun kracht berooft.
19. Tenslotte moet je ook nog Soma's wapen aannemen, de Sisira, en Tvashtri's wapen, de Sudamana, Bhaga's wapen, de Daruna, evenals Manu's wapen de Siteshu.
20. Dappere Rama, deze wapens moet je nu meteen aanvaarden, want ze zijn zeer machtig. Ze kunnen iedere vorm aannemen die je verlangt en zullen al je wensen vervullen."
21. Daarna reinigde de grootste aller wijzen zich, keerde zijn gelaat naar het oosten en gaf Rama vol vreugde de onovertroffen mantra's die bij de wapens behoorden.
22. Op het moment dat de wijze Visvamitra de mantra's

uitspraak, verschenen al deze kostbare wapens voor Raghava.

23. Met grote vreugde brachten zij allen de handen in eerbied bijeen en zeiden tot hem: "Hier zijn uw dienaren, nobele Raghava."
24. Kakutstha raakte de wapens met zijn handen aan ten teken dat hij ze aanvaardde en gaf hun het bevel: "Kom onmiddellijk, steeds als ik jullie roep!"
25. Dit alles vervulde de machtige Rama met vreugde en hij boog eerbiedig voor Visvamitra. Daarna zetten zij hun reis voort.

Einde van Sarga 26 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

27 Mantra's en meer wapens

1. Nadat Kakutstha de wapens had aangenomen en zich gereinigd had, gingen zij op weg. Met een blik van verrukking op zijn gezicht zei hij tegen Visvamitra:
2. "Nu ik deze wapens heb aangenomen, o heilige man, ben ik onoverwinnelijk geworden, zelfs voor de goden. Maar, stier onder de wijzen, ik zou gaarne van u nog meer mantra's ontvangen waarmee ik de wapens kan oproepen."
3. Toen Kakutstha dit zei, reciteerde de grote wijze, die zuiver was, standvastig en zijn woord getrouw, de mantra's voor het oproepen van de wapens en gaf hem nog meer wapens.
- 4-9. "Satyavant, Satyakirti, Dhrishta, Rabhasa, Pritiharatara, Paranmukha, Avamukha, Lakshaksha, Vishama, Dridhanabha, Sunabhaka, Dasaksha, Satavaktra, Dasasirsha, Satodara, Padmanabha, Mahanabha, Dundunabha, Sunabhaka, Jyotisha, Krisana, Nairasya, Vimala, Yaugandhara, Haridra, Daitya, Pramathana, Pitrya, Saumana, Vidhuta, Makara, Karavirakara, Dhana, Dhanya, Kamarupa, Kamaruci, Moha, Avarana, Jrimbhaka, Sarvanabha, Santana en Varana: dit zijn de stralende zonen van Krisasva, die naar believen iedere gedaante kunnen aannemen. Neem ze van mij aan, Raghava, want je bent het waard ze te ontvangen."

10. Kakutstha antwoordde opgetogen: “Dat zal ik zeker!” waarop de mantra’s pal voor hem verschenen in de vorm van stralende, hemelse lichamen, die een lust waren voor het oog.
11. Met hun handen eerbiedig gevouwen spraken zij op beminnelijke toon tot Rama: “Hier zijn wij, tijger onder de mensen. Wij staan tot uw beschikking. Wat kunnen we voor u doen?”
12. En Rama, de vreugde van de Raghu’s, zei tegen hen: “Voorlopig kunnen jullie gaan waar je wilt. Maar houd je gereed tot ik jullie in de geest oproep. Als de tijd daar is om tot handelen over te gaan, moeten jullie mij te hulp komen.”
13. “Zo zij het”, antwoordden zij. Daarna liepen ze eerbiedig rond Rama Kakutstha, namen afscheid van hem en vertrokken zoals ze gekomen waren.
14. Toen Raghava zich de mantra’s had eigen gemaakt, liep hij verder. Vol liefde vroeg hij de grote wijze Visvamitra:
15. “Vanaf deze plaats zie ik daar bij die berg een bos dat zo dicht is dat het wel een donkere wolk lijkt. Wat is dat toch? Ik ben daar zeer benieuwd naar.
16. Het is lieflijk en bekoorlijk, vol herten en er klinkt prachtig vogelgezing.
17. Beste der wijzen, deze streek ziet er heel vriendelijk uit.

Ik veronderstel dat we dat schrikaanjagende woud achter ons hebben gelaten.

18. Vertel mij er alles over, heilige man. Aan wie behoort de ashram die hier is? Is daar de plek waar we die verdorven en goddeloze moordenaars van brahmanen kunnen vinden?"

Wapens uit vers 4-9:

Satyavant	wapens die de waarheid laten klinken
Satyakirti	het met recht befaamde wapen
Dhrishta	het actieve wapen, een soort boog
Rabhasa	het wapen dat ontredde teweeg brengt
Pratiharatara	het wapen dat het effect teniet doet
Paranmukha	wapen met de grote mond
Avanmukha	wapen met een gericht of gebogen uiteinde
Lakshaksha	wapen waarvan de koers gevolgd kan worden
Vishama	wapen met een fijne navel
Dridhanabha	wapen met een onbewegelijk middelpunt
Sunabhaka	wapen met een fijne navel
Dasaksha	tien-ogig wapen
Satavaktra	honderd-mondig wapen
Dasashirsha	tien-koppig wapen
Satodara	honderd-buikig wapen
Padmanabha	wapen met de lotusnavel
Mahanabha	wapen met de grote navel
Dundunabha	soort knots, staf- of staafvormig wapen
Sunabhaka	wapen met vele navels
Jyotisha	wapen dat licht verspreidt
Krisana	wapen in de vorm van een gier

Nairasya	magische formules
Vimala	vlekkeloos wapen
Yaugandhara	een bijzondere magische formule, uitgesproken over koningswapens
Haridra	wapen dat slapeloosheid teweeg brengt
Daitya	wapen van de reuzen
Pramathana	kolkend wapen, wapen van Vayu
Saumanasa	maanwapen: in relatie met soma, brengt mogelijk hallucinaties teweeg
Vidhuta	sterk trillend wapen
Makara	mythisch waterdier, geïnspireerd door de krokodil
Dhana	wapen dat de vijand van zijn buit berooft
Dhanya	wapen dat fortuin brengt
Kamarupa	wapen dat elke willekeurige gedaante kan aannemen
Kamaruci	schitterende pijl of schicht die naar wens overal naar toe gaat
Moha	wapen dat bewustzijnsverlies teweegbrengt
Jrimbhaka	toverformules waardoor boze geesten uit wapens gedreven worden

Einde van Sarga 27 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

28 De ashram van Vamana

1. Omdat de weergaloze Rama zoveel belangstelling toonde voor dit woud, begon de machtige Visvamitra erover te vertellen:
2. “Heel lang geleden was dit de ashram van de beroemde dwerg Vamana, een incarnatie van Vishnu. Deze plek staat bekend als de ashram van het Volmaakte Wezen, want hier bereikte deze grote asceet volmaaktheid.
3. In die tijd had de befaamde koning Bali Vairocana de scharen der goden, waaronder Indra en de Maruts, verslagen en zijn heerschappij over alle drie de werelden gevestigd.
4. Terwijl koning Bali bezig was een offer uit te voeren, kwamen de goden hier in deze ashram bijeen onder leiding van Agni en zij wendden zich tot Vishnu.
5. ‘O Vishnu, koning Bali Vairocana is een groot offer aan het brengen. Voordat dit ritueel geheel voltrokken is, moeten wij iets doen.
6. Vrijwel alles wat hij bezit, geeft hij weg. Iedereen, waar hij ook maar vandaan komt, krijgt waar hij om vraagt, wat en hoeveel het ook moge zijn.
7. U moet zich door uw magische kracht veranderen in een dwerg en terwille van de goden een grote heldendaad verrichten.

8. Als u dit volbracht heeft, heer van de goden, zal door uw genade deze plaats de ashram van het Volmaakte Wezen genoemd worden. Wij smeken u, Heer, doe wat wij u vragen.'
9. Toen nam de machtige Vishnu de gedaante aan van een dwerg en werd geboren als zoon van Aditi. Vervolgens ging hij naar koning Bali Vairocana.
10. Hij verzocht de koning hem evenveel land te geven als hij in drie stappen kon bestrijken en de koning willigde het verzoek in. Toen omspande deze opperste godheid van alle werelden, die gericht is op het welzijn van alle schepselen, in drie schreden alle drie de werelden.
11. De machtige god deed zijn kracht gelden; hij legde koning Bali aan banden, gaf de drie werelden terug aan Sakra en bracht ze weer onder diens heerschappij.
12. Omdat de dwerg zelf hier heeft gewoond, verdrijft deze ashram alle neerslachtigheid. Dankzij mijn toewijding aan hem, behoort deze ashram nu aan mij toe.
13. De laatste tijd word ik echter lastiggevallen door rakshasa's die naar deze ashram komen en daarom moet jij, tigger onder de mensen, deze kwelgeesten hier vernietigen.
14. Rama, laten wij naar deze onovertroffen ashram van het Volmaakte Wezen gaan, want die heilige plaats is evenzeer van jou als van mij."

15. Toen de wijzen die in de ashram van het Volmaakte Wezen woonden, Visvamitra zagen aankomen, sprongen zij dadelijk op, liepen hem tegemoet en begroetten hem eerbiedig.
16. Nadat zij eerst Visvamitra de gepaste eer bewezen hadden, boden zij de twee prinsen alle gastvrijheid.
17. Toen de twee prinsen, overwinnaars van hun vijanden en vreugde van de Raghu's, even gerust hadden, richtten zij zich met eerbiedig gevouwen handen tot de tijger onder de wijzen.
18. "Wees gezegend, stier onder de wijzen. Indien u dit wenst, kom dan nu tot een staat van opperst bewustzijn. Mogen uw woorden in vervulling gaan en moge de ashram van het Volmaakte Wezen werkelijk een volmaakt oord worden."
19. Op deze woorden van de prinsen trok de grote wijze, de machtige Visvamitra, zich terug in zichzelf met zijn zinnen geheel onder beheersing, in een toestand van heiligheid.
20. Maar de twee prinsen brachten de nacht wakend door, zich bewust van hun plichten, en bij het krieken van de dag loofden zij Visvamitra.

Einde van Sarga 28 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

29 Strijd met de rakshasa's

1. De twee welbespraakte en krijgshaftige prinsen wisten dat nu de tijd gekomen was om te spreken en zij richtten het woord tot Kausika:
2. "Heilige brahmaan, wij zouden graag willen weten wanneer wij de aanval van de twee demonen van de nacht moeten afweren, opdat wij het goede moment niet voorbij laten gaan."
3. Toen de wijzen de zeer strijdlustige Kakutstha prinsen zo hoorden spreken, waren zij allen opgetogen en antwoordden:
4. "O Raghava's, houd de komende zes nachten de wacht, want de wijze Visvamitra zal, nu hij zich aan het offer wijdt, gedurende die tijd een strikt stilzwijgen in acht nemen."
5. Hierop hielden de twee vermaarde prinsen gedurende zes dagen en nachten de wacht in het woud van de asceten, zonder ook maar één ogenblik te slapen.
6. Gewapend met hun machtige boog bewaakten de twee machtige prinsen zo de grote wijze Visvamitra met een niet aflatende oplettendheid.
7. Toen de tijd verstreken was en de zesde dag was aangebroken, zei Rama tegen zijn broer Saumitri: "Wees vandaag op alles voorbereid!"

8. Juist op het moment dat Rama dit zei, vol ongeduld om de strijd aan te gaan, laaide plotseling het vuur op van het altaar waar de leermeester van de prinsen en de offerpriesters bezig waren met het ritueel.
9. Hoewel het offerritueel overeenkomstig de tradities verliep, onder begeleiding van vedische hymnen, klonk er een luid en angstaanjagend lawaai in de lucht.
10. Plotseling werd de hemel verduisterd door twee rakshasa's die van vorm veranderden als wolken in het regenseizoen. Brullend stortten deze zich op hen.
11. Het waren Marica en Subahu en hun afgrijselijke gevolg die daar verschenen en die een stortvloed van bloed lieten neergutsen.
12. Toen de lotusogige Rama hen zo gewelddadig op zich af zag stormen, zei hij tegen Lakshmana:
13. "Let op, Lakshmana, zoals de wind de wolken aan flarden rukt, zo zal ik deze boosaardige, vleesetende rakshasa's uiteenjagen met het Manava wapen."
14. Razend van woede schoot Raghava het edele en schitterende Manava wapen in de borst van Marica.
15. Getroffen door dit machtige Manava wapen, stortte de demon in de golven van de oceaan, meer dan driehonderd mijl verderop.
16. Toen hij zag hoe Marica werd weggeslingerd en krimpand van pijn het bewustzijn verloor, verpletterd

door de kracht van het Manava Sitieshu wapen, zei Rama:

17. “Kijk, Lakshmana, hoe het Sitieshu wapen van Manu, dat wapen dat altijd volkomen rechtvaardig is, hem heeft overweldigd en weggeslingerd, maar toch is hij niet dood.
18. Maar die andere genadeloze en verdorven rakhasa's zal ik uitroeien, want deze bloeddrinkende monsters deinzen voor geen kwaad terug en verstoren de heilige offerrituelen.”
19. Daarop greep Rama, de vreugde van de Raghu's, het buitengewoon machtige Agneya wapen en schoot Subahu in de borst. Middenin het hart getroffen, stortte hij ter aarde.
20. De nobele en vermaarde Raghava nam toen het Vayavya wapen en, tot grote blijdschap van de wijzen, doodde hij daarmee de overige demonen.
21. Toen de prins, bron van vreugde van de Raghu's, alle rakhasa's die het offerritueel verstoorden, had uitgeroeid, werd hij door de aanwezige rishi's vereerd, zoals Indra lang geleden ter gelegenheid van zijn overwinning op de asura's werd vereerd.
22. Nadat Visvamitra zijn offerritueel tenslotte voltooid had en zag dat de hele omgeving bevrijd was van deze kwelgeesten, zei hij tegen Kakutstha:

23. “Mchtig-armige krijgsman, mijn doel is bereikt. Je hebt de opdracht van je vader ten uitvoer gebracht. Jij, vermaarde Rama, hebt deze plek werkelijk gemaakt tot een ashram van een volmaakt wezen.”

Einde van Sarga 29 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

30 Op weg naar Koning Janaka

1. De helden Rama en Lakshmana waren zeer verheugd dat zij hun taak vervuld hadden en innig tevreden brachten zij de nacht door.
2. Toen de nacht plaats had gemaakt voor de stralende dageraad, voerden zij samen het ochtendritueel uit en gingen naar Visvamitra en de andere rishi's.
3. Zij maakten een diepe buiging voor de verheven wijze, die op een schitterend vuur leek, en spraken nobele en vriendelijke woorden:
4. "Hier staan uw dienaren voor u, o tijger onder de wijzen. Wij staan geheel tot uw beschikking. Wat kunnen wij voor u doen?"
5. Op deze woorden van de twee prinses zeiden alle grote rishi's, bij monde van Visvamitra, tot Rama:
6. "O beste onder de mensen, Janaka, de heer van Mithila, gaat een offer brengen dat de hoogste uiting van rechtvaardigheid is, en wij zullen dat bijwonen.
7. Vergezel ons, tijger onder de mensen, want je moet die prachtige, met edelstenen versierde boog zien die hij daar heeft.
8. Lang geleden, toen Janaka een offer bracht, gaven de goden hem op die heilige plaats een ontzagwekkende, stralende boog, waarvan de kracht ongeëvenaard is.

9. Noch de goden, gandharva's of de asura's, noch de rakshasa's zijn in staat die te spannen, laat staan een mens.
10. Koningen en machtige prinsen, brandend van verlangen om de boog te beproeven, hebben het geprobeerd, maar geen van hen is erin geslaagd hem te spannen.
11. Ga toch mee, tijger onder de mensen, dan kun je de boog van de grote heer van Mithila zien. Bovendien Kakutstha, zul je dan getuige zijn van zijn offer, dat werkelijk de moeite waard is.
12. Tijger onder de mensen, als beloning voor een offer dat hij eens bracht, schonken de goden hem, op zijn verzoek, die prachtige boog met zijn schitterende greep."
13. Na deze uitleg ging de grote wijze Visvamitra op weg met de twee Kakutstha's en de schare rishi's, na eerst de goden van het woud eerbied te hebben betuigd:
14. "Ik zeg u vaarwel. Nu ik volmaakt geworden ben, zal ik de ashram van het Volmaakte Wezen verlaten om naar het Himalaya gebergte op de noordelijke oever van Jahnvi, de Ganges, te gaan."
15. Daarna maakte hij een rondgang om de onovertroffen ashram van het Volmaakte Wezen te zegenen en vertrok naar het noorden.
16. Toen nu de eerste onder de wijzen vertrok, werd hij gevolgd door een stoet van wel honderd wagens met volgelingen die allen kenners van de Veda's waren.

17. Zelfs hele zwermen vogels en roedels herten die in de ashram van het Volmaakte Wezen leefden, volgden in het spoor van de grote wijze Visvamitra.
18. Nadat ze een eind gereisd hadden en de zon op het punt stond onder te gaan, maakte de schare wijzen zich in volkomen rust gereed de nacht door te brengen aan de oevers van de rivier de Sona.
19. Toen de zon was ondergegaan, namen deze zeer machtige mannen een bad en voerden een vuuroffer uit, waarna ze op een teken van Visvamitra gingen zitten.
20. Rama en Saumitri echter bewezen eerst eer aan de wijzen en pas daarna zetten zij zich neer aan de voeten van de wijze Visvamitra.
21. Vol belangstelling stelde de machtige Rama vragen aan de grote tijger onder de wijzen, Visvamitra.
22. "O heilige man, welke streek is dit, die zo gezegend is met weelderige bossen? Ik wil er graag alles over weten. Vertel mij alstublieft alles naar waarheid."
23. Aangespoord door Rama's woorden en gezeten temidden van de rishi's, vertelde de grote asceet, altijd getrouw aan zijn geloften, de hele geschiedenis van die landstreek.

Einde van Sarga 30 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

31 De dochters van Kusanabha

1. Visvamisra vertelde: “Een van de zonen van Brahma, Kusa genaamd, was een groot asceet, die zelf weer vader was van vier prachtige zonen; hun moeder was Vidarbha. Hun namen waren Kusamba, Kusanabha, Adhurarajasa en Vasu.
2. Verlangend zijn stralende, krachtige en waarheidliebende zonen de plichten van de kshatriya’s te zien vervullen, zei hij tot hen: ‘Mijn zonen, jullie behoren koninkrijken te besturen, want slechts dan kunnen jullie ten volle je plicht uitvoeren.’
3. Op deze woorden van Kusa besloten deze vier hoogstaande en alom geëerde zonen op weg te gaan en steden te stichten.
4. De machtige Kusamba stichtte de stad Kausambi, terwijl de rechtvaardige Kusanabha de stad Mahodaya bouwde.
5. Koning Adhurarajasa stichtte een van de belangrijkste steden, Dharmaranya genaamd en koning Vasu stichtte Girivraja.
6. Dit rijke land hier, Rama, behoort toe aan de grote Vasu en wordt omringd door die vijf schitterende heuvels daar.
7. De lieflijke rivier hier voor ons, stroomt naar Magadha

en staat daarom bekend als de Sumagadhi. Ingebed tussen de vijf prachtige heuvels kronkelt zij zich voort als een glinsterend lint.

8. Rama, deze rivier heet ook de Magadhi, en behoort toe aan de edele Vasu. Zij stroomt oostwaarts, omzoomd door vruchtbare akkerlanden met goudgeel graan.
9. O vreugde van het Raghu geslacht, wat de rechtschapen koning-rishi Kusanabha betreft, hij was vader van een honderdtal wonderschone dochters, wier moeder Ghritaci was.
10. In de bloei van hun stralende jeugd gingen zij op een dag naar een park; rijk met juwelen getooid geleken zij op glinsterende regendruppels.
11. In hun mooiste gewaden, versierd met juwelen, zongen en dansten zij, Raghava, en zichzelf begeleidend met muziekinstrumenten, genoten zij met volle teugen.
12. Alles aan hen was even mooi, hun schoonheid was waarlijk ongeëvenaard op deze aarde. Daar in dat park zagen zij eruit als stralende sterren tussen de wolken.
13. Toen de windgod Vayu, die in iedereen leeft, deze lieflijke en deugdzame prinsessen in hun jeugdige schoonheid zag, richtte hij het woord tot hen:
14. 'Ik begeer jullie allen. Jullie zullen allemaal mijn vrouw worden. Geef je sterfelijkheid op en verkrijg het eeuwige leven.'

15. Maar toen de honderd meisjes die woorden van de vurige Vayu hoorden, antwoordden zij spottend:
16. 'Beste onder de goden, u beweegt zich in alle schepselen en kent hun verschillende krachten. Hoe waagt u het dan ons zonder de verschuldigde eerbied te benaderen?
17. Beste van de goden, wij zijn de dochters van Kusanabha. Hoewel u een god bent, kan ieder van ons u met gemak van uw voetstuk stoten, ware het niet dat wij er de voorkeur aan geven de kracht van onze ascese niet te verliezen.
18. O dwaas, wij hopen dat dat nooit zal gebeuren! Nooit zullen wij de wensen van onze vader, die de waarheid zelve is, verontachtzamen en op eigen gezag een echtgenoot kiezen.
19. Want onze vader is onze heer en opperste god. Slechts de man aan wie hij ons schenkt, zal onze echtgenoot zijn.'
20. Toen de heilige god Vayu dit hoorde, ontstak hij in zo'n grote woede, dat hij de lichamen van de meisjes binnendrong en deze verwrong.
21. Zo door Vayu vervormd, gingen zij het paleis van Kusanabha binnen en toen de koning hun misvormde lichamen zag, riep hij radeloos uit:
22. 'Wat is er gebeurd? Mijn dochters, zeg het me toch. Wie

heeft het gewaagd zich zo aan jullie te vergrijpen? Wie heeft jullie in gebochelden veranderd? Jullie maken wilde gebaren, maar jullie spreken niet.'"

Einde van Sarga 31 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

32 Het huwelijk van Brahmadata

1. “Toen de honderd dochters van de wijze Kusanabha hun vader zo hoorden spreken, raakten zij allen eerbiedig zijn voeten aan en antwoordden:
2. ‘Hoogheid; Vayu, die in alle schepselen leeft, wil ons te gronde richten door ons op een ongepaste manier te benaderen. Het kan hem niet schelen wat behoorlijk gedrag is.
3. Maar wij hebben tegen hem gezegd: ‘Gelukkig hebben wij een vader die over ons lot beschikt. Vraagt u aan hem of hij ons aan u wil schenken.’
4. Wij waren nog niet eens uitgesproken of Vayu, die het slecht met ons voorhad en niet naar ons wilde luisteren, vergreep zich op hardhandige wijze aan ons.’
5. Toen de rechtvaardige en machtige koning hoorde wat zijn honderd weergalozе dochters hem vertelden, antwoordde hij:
6. ‘Mijn dochters, jullie gedrag getuigt van buitengewone zelfbeheersing, zoals dat gehoorzame dochters betaamt. Door gezamenlijke standvastigheid hebben jullie onze familie eer betoond.
7. Zelfbeheersing siert zowel vrouwen als mannen, maar is onder dergelijke omstandigheden moeilijk op te brengen, zeker tegenover de goden.

8. Jullie allen komt eer toe voor de zelfbeheersing die je hebt getoond. Zelfbeheersing is barmhartigheid, is waarheid en vraagt offers, mijn dochters.
9. Zelfbeheersing is de ware glorie, is rechtvaardigheid; de wereld is erop gegrondvest.' Na deze woorden, Kakutstha, zond de koning, wiens moed niet onderdeed voor die van de derdig goden, zijn dochters heen.
10. Als een goed vorst raadpleegde hij zijn ministers over een huwelijk voor zijn dochters. Hij besprak met hen de juiste tijd en plaats voor een huwelijk en zij zochten gezamenlijk naar een geschikte man aan wie hij zijn dochters kon schenken.
11. Nu leefde er in die dagen een grote wijze, Culin genaamd. Deze had zich in ascese teruggetrokken, zoals in de Veda's wordt voorgeschreven en hij leidde een kuis en deugdzaam leven.
12. De grote rishi, die zich zo overgaf aan ascese, werd door een gandharva vrouw verzorgd. Zij was de dochter van Urmila en heette Somada.
13. Deze deugdzame vrouw bleef enige tijd bij hem, zij aanbad hem en verzorgde hem met grote toewijding, zodat de goeroe heel tevreden over haar was.
14. Dus, vreugde van de Raghu's, zocht hij een geschikt moment uit om het woord tot haar te richten en zei: 'Wees gezegend, ik ben zeer tevreden over je. Waarmee kan ik je gelukkig maken?'

15. Toen de gandharva merkte dat de wijze met haar ingenomen was, voelde zij zich erg gelukkig en omdat zij net als de wijze altijd de juiste woorden wist te kiezen, sprak zij op beminnelijke toon tot hem:
16. 'U bent gehuld in het licht van Brahma, u bent een machtige asceet, u hebt Brahma bereikt. Nu ik dit gezien heb, verlang ik naar een deugdzame zoon die ook vervuld zal zijn van de ascetische kracht van Brahma.
17. O gezegende, een echtgenoot heb ik niet, ik ben niemands vrouw. En omdat ik u benaderd heb op de wijze als staat voorgeschreven in de Veda's, vraag ik u: schenk mij toch een zoon.'
18. Haar woorden waren de brahma-rishi Culin welgevallig. Daarom schonk hij haar een onovertroffen zoon, die de naam Brahmadata kreeg, een zoon regelrecht ontsproten aan de kracht van zijn geest.
19. En deze Brahmadata, die koning was, woonde in de stad Kampilya, omringd door vorstelijke pracht, zoals de koning der goden in de hemel.
20. Aan deze Brahmadata nu besloot de deugdzame koning Kusanabha zijn honderd dochters uit te huwelijken.
21. Daarom nodigde de machtige koning, heer van de aarde, Brahmadata bij zich uit en schonk hem vol vreugde zijn honderd dochters.

22. En zo geschiedde het, bron van vreugde van de Raghu's, dat de heer der aarde, Brahmadata, die geleek op de heer der goden, van ieder van de dochters op haar beurt de hand nam.
23. En nauwelijks had hij hun hand aangeraakt, of alle honderd jonge meisjes straalden van pure schoonheid, bevrijd van hun misvorming en leed.
24. Toen hij zag dat Vayu hen had losgelaten, was Kusanabha, heer van de aarde, zo blij dat zijn vreugde geen einde kende.
25. Daarna liet de heer van de aarde de pasgetrouwde koning met zijn vrouwen en leermeesters naar huis terugkeren.
26. Ook de gandharva vrouw Somada was zeer verheugd bij het zien van deze huwelijksplechtigheid, die zij zeer geschikt achtte voor haar zoon, en zij heette haar schoondochters op gepaste wijze welkom."

Einde van Sarga 32 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

33 De afstamming van Visvamitra

1. “Na het huwelijk en het vertrek van Brahmadata, Raghava, bracht Kusanabha, die nog geen zoon had, een offer om de geboorte van een zoon af te smeken.
2. Brahma’s zoon Kusa, die heel blij was met dit offer, sprak tot koning Kusanabha, de heer van de aarde:
3. ‘Mijn zoon, je zult een deugdzame en zeer rechtschapen zoon krijgen, die Gadhi zal heten en door hem zul je duurzame roem in de wereld verkrijgen.’
4. Nadat hij dit tegen koning Kusanabha gezegd had, steeg Kusa ten hemel en keerde terug naar de oneindige wereld van Brahma.
5. Enige tijd later kreeg de wijze Kusanabha een zeer rechtschapen zoon, die Gadhi werd genoemd.
6. Vreugde van het Raghu geslacht, deze rechtvaardige Gadhi is mijn vader, want ik ben van het geslacht Kausika, geboren in het huis van Kusa.
7. En Raghava, ik heb ook nog een oudere zuster, Satyavati, standvastig in haar geloften, die uitgetrouwde werd aan Ricika.
8. Nadat haar echtgenoot was gestorven, volgde zij hem in haar menselijk lichaam naar de hemel. Deze edele vrouw uit het geslacht Kausika veranderde toen van gedaante en werd een machtige rivier.

9. Mijn zuster, de lieflijke godin van de heilige wateren, ontspringt in de Himalaya en stroomt van daaruit naar de vlakten, aangezien zij de mensheid tot zegen wenst te zijn.
10. Vreugde van de Raghu's, omdat ik mijn zuster Kausiki zeer toegenegen ben, zal het mij een vreugde zijn bij haar aan de voet van de Himalaya te verblijven in strenge ascese.
11. Want de heilige en vermaarde Satyavati dient immer de waarheid en is haar echtgenoot zeer toegewijd. Zij is niemand minder dan de grote rivier de Kausiki.
12. Uitsluitend om mijn offer te kunnen volbrengen, ben ik van haar weggegaan naar de ashram van het volmaakte Wezen, o Rama. Alleen dankzij jouw macht was ik in staat volmaakt te worden in de ashram van het Volmaakte Wezen.
13. Dit nu, Rama, is het verhaal van mijn familie en mijn afkomst. En omdat je ernaar vroeg, machtig-armige man, heb ik je ook de geschiedenis van deze streek verteld.
14. Maar met het vertellen van deze verhalen, Kakutstha, is de halve nacht voorbijgegaan. Wees gezegend en ga nu slapen, zodat je morgen goed uitgerust bent voor de reis.
15. Het ruisen van de bomen is opgehouden, alle dieren

hebben hun nesten en holen opgezocht en de nacht spreidt zich als een deken over alles uit.

16. De schemering maakt geleidelijk plaats voor de nacht. De hemel, met al zijn sterren en planeten, schittert en straalt alsof hij bezaaid is met ogen.
- 17-18. En Rama, de koele maan komt nu op om de duisternis op de aarde te verdrijven en met haar stralen de harten van alle schepselen te verblijden, omdat er op sommige plaatsen nachtelijke creaturen, afschuwelijke, bloeddorstige horden yaksha's en rakshasa's, rondzwerven."
19. Toen de grote en machtige wijze Visvamitra zo gesproken had, zweeg hij en alle wijzen juichten hem toe en riepen: "Prachtig! Schitterend!"
20. Ook Rama en Saumitri waren verwonderd over wat ze gehoord hadden. Na de tijger onder de wijzen eer betoond te hebben, gingen ze slapen.

Einde van Sarga 33 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

34 De afstamming van de Ganges

1. Visvamitra bracht de rest van de nacht met de grote rishi's door aan de oever van de rivier de Sona. Toen de nacht plaatsmaakte voor een stralende dageraad, sprak hij:
2. "Rama, de zon is opgegaan. Het is tijd voor de ochtend-rituelen. Sta op, mijn zoon, sta op! Maak je klaar voor vertrek."
3. Rama volvoerde zijn ochtendrituelen zoals hem gezegd was en toen hij gereed was om op weg te gaan, zei hij:
4. "De kristalheldere rivier de Sona is ondiep en vol zandbanken. Vertel ons, brahmaan, waar zullen we oversteken?"
5. Op deze vraag van Rama zei Visvamitra: "Ik heb het pad al gezien, wij zullen daarheen gaan waar de grote rishi's oversteken."
6. Later, tegen het middaguur, toen ze al een heel stuk verder gereisd hadden, kwamen ze bij de Jahnavi aan, de Ganges, die als eerste onder de rivieren altijd druk bezocht wordt door wijzen.
7. Bij het zien van haar heilige wateren, waar het wemelde van wilde ganzen en witte kraanvogels, waren de wijzen en de twee Raghava's opgetogen.
8. Zij sloegen hun kamp op aan de oever, namen een bad

en brachten plengoffers aan de goden en de voorvaderen in overeenstemming met de rituele voorschriften. Vervolgens brachten zij een vuuroffer en aten van het plengoffer, dat smaakte als nectar.

9. Toen gingen zij, met vreugde in hun hart, aan de oever van de heilige Jahnavi in een kring om Visvamitra heen zitten.
10. Verheugd sprak Rama tot Visvamitra: “Heilige man, ik zou graag iets willen weten over de Ganges, de rivier die door de drie werelden stroomt. Hoe doorkruist zij de drie werelden en bereikt zij uiteindelijk de oceaan, de heer van alle wateren?”
11. Op Rama’s aandringen begon Visvamitra te vertellen over de oorsprong en de grootsheid van de Ganges.
12. “Wel Rama, er is een koninklijke berg, de Himalaya, die een schatkamer vormt van mineralen. Hij heeft twee dochters die in schoonheid hun weerga niet kennen.
13. Hun moeder, de lieflijke echtgenote van de Himalaya, was Mena, de ranke dochter van de berg Meru.
14. O Raghava, de eerste dochter die zij kregen, was de Ganges, de tweede heette Uma.
15. In hun verlangen een goddelijk doel te verwezenlijken, vroegen de goden aan de heer van de bergen om zijn oudste dochter, Ganges, de rivier die door de drie werelden stroomt.

16. Omdat Himalaya het welzijn van alle schepselen in de drie werelden voor ogen had en wenste rechtvaardig te handelen, schonk hij de goden zijn dochter Ganges, die de werelden zuivert en in vrijheid haar eigen loop kiest.
17. In het belang van de drie werelden namen de goden de Ganges tot vrouw. Nu hun hartewens vervuld was, vertrokken ze samen met haar.
18. Maar, o vreugde van het Raghu geslacht, de andere dochter van de berg was een maagd die zich verschrikkelijke boetedoeningen oplegde en in uiterste soberheid leefde.
19. De uitnemendste onder de bergen gaf deze dochter, Uma, die om het vuur van haar ascese door de hele wereld geëerd werd, ten huwelijk aan de weergaloze Rudra.
20. Dit nu, vreugde van de Raghu's, zijn de twee dochters van de koning der bergen: de Ganges, die de voor naamste is onder de rivieren, en de godin Uma. De hele wereld aanbidt hen.
21. Wel, mijn snelvoetige zoon, zo heb ik je verteld hoe de rivier die drie wegen volgt, ooit langs het pad van het uitspansel stroomde."

Einde van Sarga 34 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

35 Uma vervloekt de goden

1. Toen de wijze was uitgesproken, gaven de twee helden, Raghava en Lakshmana, uiting aan hun bewondering voor zijn verhaal en zeiden tegen hem:
2. “Wat een prachtig en leerzaam verhaal heeft u ons verteld, grote brahmaan. U weet zoveel van deze geschiedenis af; vertel ons alstublieft uitvoerig hoe de oudste dochter van de koning der bergen zowel in de hemel, als in de wereld van de mensen ontspringt.
3. Hoe komt het dat zij die heil brengt over de werelden, haar zuiverende kracht in drie sferen laat stromen?
4. Hoe komt het dat de Ganges, de grootste onder de rivieren, bekend staat in alle drie werelden als ‘zij die langs drie wegen stroomt?’ U kent de wegen van rechtvaardigheid, vertel ons toch over de grote gebeurtenissen waarin zij een rol speelde.”
5. Nadat Kakutstha dit gezegd had, vertelde de grote asceet Visvamitra, omringd door de rishi’s, de hele geschiedenis tot in de kleinste bijzonderheden.
6. “Lang geleden, Rama, gebeurde het volgende: De grote, ascetische Siva met de zwarte keel was pas getrouwd met de godin Uma. Hij begeerde haar zeer en begon het liefdesspel met haar.
7. Zo elkaar beminnend, brachten Siva en zijn gemalin

wel honderd jaar door, in hemelse tijd gemeten. En nog, o Rama, vernietiger van tegenstanders, werd de godin niet zwanger.

8. Tegen die tijd begonnen de goden, met grootvader Brahma aan het hoofd, zich grote zorgen te maken en zij vroegen zich af: 'Wie zal in staat zijn het wezen dat uit deze verbintenis geboren wordt, te weerstaan?'
9. Zij gingen gezamenlijk naar Siva toe en wierpen zich voor hem ter aarde met de woorden: 'O allerhoogste heer der heren, het welzijn van deze wereld gaat u zeer ter harte. Wij smeken u, wees ons goden, die hier aan uw voeten liggen, toch genadig.'
10. O grootste onder de goden, de werelden kunnen uw zaad niet dragen. Wij smeken u daarom met de godin onthouding te betrachten zoals die in de Veda's voorgeschreven staat.
11. Stort, terwille van de drie werelden, uw zaad niet uit. Bescherm al deze werelden en vernietig ze niet.'
12. Toen de grote heer van alle werelden de woorden van de goden hoorde, zei hij: 'Zo zij het.' En vervolgens sprak hij tot hen:
13. 'Ik zal mijn zaad beheersen en Uma zal mij daarbij helpen. De dertig goden en de aarde kunnen gerust zijn.'
14. Maar zeg mij, grote goden, wie zal het deel van mijn

onovertroffen zaad dat reeds is vrijgekomen, ontvangen?’

15. Op deze vraag antwoordden de goden Siva, die de stier als rijdier heeft: ‘De aarde zal het zaad opvangen dat uit u is vrijgekomen.’
16. Hierop stortte de heer der goden zijn zaad uit over de hele aarde, met al haar bergen en wouden.
17. Toen spraken de goden tot Agni, die met zijn vuur de plengoffers verteert: ‘Jij moet samen met Vayu binnengaan in het overvloedige zaad van Rudra.’
18. Toen Agni het zaad binnengedrongen was, veranderde het in een witte berg waaruit een hemelse bos van wit riet ontsproot, dat er uitzag als de zon, door vuur omgeven. En op die plek werd Kartikeya uit het vuur geboren.
19. De goden en de schare rishi’s waren hierover zeer verheugd en zij bewezen eer aan Uma en Siva.
20. Maar Uma, de dochter van de berg, was razend, Rama. Met rode ogen van woede vervloekte zij de goden:
21. ‘Omdat jullie mij hebben gedwarsboomd terwijl ik mij overgaf aan het liefdesspel in de hoop een zoon te krijgen, zullen jullie bij je eigen vrouwen geen kinderen kunnen verwekken. Vanaf nu zullen jullie vrouwen kinderloos blijven.’
22. Nadat zij alle goden zo had toegesproken, vervloekte zij

ook de aarde: 'O aarde, jij zult vele gedaanten aannemen en de vrouw zijn van velen.

23. Bovendien, omdat jij, boosaardig schepsel, mijn zoon niet wilde hebben, zul je ook nooit de liefde van een moeder voor haar zoon kennen.'
24. Toen de heer der goden gezien had dat alle goden zo te schande gemaakt werden, ging hij op weg naar het westen, de windstreek waar Varuna de wacht houdt.
25. Daar, op de noordhelling van een bergtop in de Himalaya, gaven de grote heer en zijn godin zich over aan ascese.
26. Rama en Lakshmana, dit was het uitvoerige verhaal over de dochter van de koning der bergen. Luister dan nu hoe de Ganges haar oorsprong vond."

Einde van Sarga 35 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

36 Agni bevrucht de Ganges

1. “Lang geleden, toen de god Siva zich bezig hield met ascese, wendden de goden en de scharen rishi’s zich tot grootvader Brahma, omdat ze een aanvoerder voor hun leger wensten.
2. De vuurgod Agni deed het woord voor Indra en alle goden en terwijl zij voor de Grootvader, hun Heer, neerknielden, zei de welsprekende Agni:
3. ‘O Heer, de bevelhebber die u lang geleden over ons leger aanstelde, heeft zich teruggetrokken in ascese en leeft nu met Uma in strikte soberheid.
4. U heeft macht over alles. Wij smeken u te overwegen wat er nu in het belang van de werelden gedaan moet worden. U bent onze enige toevlucht.’
5. Toen de Grootvader van alle werelden de woorden van de goden hoorde, sprak hij hun moed in en troostte ze:
6. ‘Aan de vloek van Uma, dat jullie nooit kinderen zullen krijgen bij je echtgenotes, valt niet te tornen. Laat daar geen twijfel over bestaan.
7. Maar zie, hier is de Ganges, die zich langs het uitspannel beweegt. Agni, die de offers verteert, zal bij haar een zoon verwekken die een onoverwinnelijke bevelhebber voor het leger der goden zal worden.
8. De Ganges, de oudste dochter van de heer der bergen,

zal deze zoon met vreugde ontvangen. Het lijdt geen twijfel dat Uma zich hiertegen niet zal verzetten.'

9. De goden luisterden naar de woorden van grootvader Brahma en tevredengesteld maakten zij allen een diepe buiging en bewezen hem eer.
10. Daarop togen alle goden naar de berg Kailasa, die zo rijk is aan ertsen, en droegen de vuurgod Agni op een zoon te verwekken.
11. 'O stralende god, die offergaven verteert, u moet deze godentaak uitvoeren. Stort toch uw zaad uit in de Ganges, de dochter van de berg.'
12. Agni, de god die zuivert, stemde toe. Hij benaderde de Ganges en sprak: 'Wil toch, als gunst aan de goden, mijn levenskracht in uw schoot ontvangen, godin.'
13. Toen zij deze woorden hoorde, nam zij haar goddelijke vorm aan en in verrukking over haar stralende schoonheid stortte Agni zijn zaad volledig over haar uit.
14. En zo, o vreugde van de Raghu's, doordrenkte de vuurgod haar ledematen en al haar aderen stroomden vol.
15. Toen zei de Ganges tot de verheven Agni: 'O god, ik kan uw krachtige zaad niet verdragen. Ik word verteerd door vuur en ben geheel in verwarring.'
16. Hij die alle offergaven voor de goden verteert, gaf de Ganges als antwoord: 'Geef de vrucht een plaats aan de voet van de Himalaya.'

17. Hierop, onberispelijke Rama, liet de machtige Ganges het ondraaglijke, stralende embryo uit zich vloeien.
18. Vanaf het ogenblik dat het uit haar te voorschijn kwam, schitterde het als vloeibaar goud en toen het embryo de aarde raakte, veranderde het in zuiver goud en glanzend zilver.
19. Zijn scherpe eigenschappen brachten koper en ijzer voort en zijn onzuiverheden werden tin en lood.
20. Op deze manier veranderde het toen het de aarde raakte, in de verschillende elementen.
21. Op het ogenblik dat de vrucht aan de aarde werd toevertrouwd, doordrong zijn schittering het hele rietbos op de berg en dit veranderde in goud.
22. En, Raghava, tijger onder de mensen, sinds die tijd staat goud, dat straalt als vuur, bekend als Jatarupa, dat wil zeggen: gevormd bij de geboorte.
23. Zodra de jongen was geboren, droegen Indra en alle scharen van de Maruts de Krittika's op om hem te zogen.
24. Zij boden hem meteen melk aan en kwamen overeen dat hij hun aller zoon zou zijn.
25. Daarom noemden de goden hem Kartikeya en zeiden: 'Er is geen twijfel aan dat dit kind overal in de drie werelden beroemd zal worden.'

26. Toen de Krittika's dit hoorden, baadden zij het kind, dat als een prachtig stralend vuur uit die stroom van vruchtwater te voorschijn was gekomen.
27. En, Kakutstha, omdat de vermaarde en vurige Kartikeya voortgekomen was uit die uitstorting van vruchtwater, gaven de goden hem ook de naam Skanda, hij die te voorschijn komt.
28. Toen gaven alle zes Krittika's verrukkelijke melk en hij kreeg zes hoofden om uit de borsten van alle Krittika's te kunnen drinken.
29. Na slechts een enkele dag hun melk gedronken te hebben, versloeg Skanda de horde daitya krijgers op eigen kracht, hoewel hij nog maar het lichaam van een klein knaapje had.
30. Daarom kwam de scharen goden bij elkaar en met Agni als hun woordvoerder, riepen zij hem, wiens schittering smetteloos was, uit tot bevelhebber van de heerscharen der goden.
31. Zo, Rama, nu heb ik je uitvoerig de geschiedenis van de Ganges verteld en ook die van de gelukkige en heilige geboorte van Kartikeya, ook Kumara genaamd."

Einde van Sarga 36 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

37 De zonen van Sagara

1. Na dit prachtige verhaal ging Kausika voort Rama Kakutstha te vertellen:
2. “In lang vervlogen tijden was er een dappere en rechtschapen koning, Sagara genaamd, heerser over Ayodhya. Hoewel hij naar nageslacht verlangde, was hij kinderloos.
3. Zijn eerste vrouw, Kesini, was de rechtschapen en waarheidlievende dochter van koning Vidarbha.
4. De tweede vrouw van Sagara was Sumati, dochter van Arishtanemi en van een ongeëvenaarde schoonheid.
5. Op zekere dag begaf koning Sagara zich naar de Himalaya en daar, op de berg Bhriguprasravana, gaf hij zich met zijn twee vrouwen over aan ascese.
6. Toen honderd jaren waren verstreken, toonde de wijze Bhrigu, de voornaamste onder de dienaren van de waarheid, zich zeer ingenomen met de ascese van Sagara en hij verleende hem een gunst.
7. ‘O zondeloze’, sprak hij, ‘uw nageslacht zal talrijk zijn en wat meer is, stier onder de mensen, u zult weergalozse roem vergaren.
8. Mijn zoon, uit een van uw echtgenotes zal een zoon geboren worden die uw dynastie in stand zal houden. De andere zal zestigduizend zonen ter wereld brengen.’

9. En terwijl Bhrigu nog sprak, wierpen de twee vrouwen van de koning zich in opperste vreugde aan zijn voeten en met gevouwen handen vroegen zij Bhrigu eerbiedig:
10. ‘Wie van ons zal die ene zoon krijgen en uit wie zal de talrijke kinderschaar geboren worden? Mogen uw woorden toch werkelijkheid worden.’
11. De buitengewoon rechtvaardige Bhrigu luisterde naar hen en gaf dit bijzondere antwoord: ‘Hierover mag u samen beslissen.
12. Wat kiest u: één zoon om de dynastie in stand te houden, of vele zonen die machtig, sterk en beroemd zullen zijn?’
13. O Rama, bron van vreugde voor de Raghu’s, toen Kesini de woorden van de wijze hoorde, koos zij meteen, in aanwezigheid van de koning, voor de zoon die de dynastie zou voortzetten.
14. Maar Sumati, de zuster van Suparna, verkoos zestigduizend krachtige en vermaarde zonen.
15. Daarna, vreugde van de Raghu’s, liep de koning als eerbetoon rondom de rishi, boog nogmaals eerbiedig het hoofd en keerde met zijn echtgenotes naar zijn stad terug.
16. Toen de tijd daar was, schonk Kesini, de eerste vrouw, koning Sagara één zoon en hij werd Asamanja genoemd.

17. Maar, tijger onder de mensen, uit Sumati werd een samengebalde streng menselijke vruchten geboren; deze sprong open en er kwamen zestigduizend zonen uit te voorschijn.
18. Voedsters verzorgden ze in potten met geklaarde boter en uiteindelijk groeiden zij op tot schone jongelingen.
19. Het duurde inderdaad heel lang voordat de zestigduizend zonen van Sagara tenslotte jonge mannen werden.
20. Maar, beste van alle mensen en vreugde van de Raghu's, Asamanja, de oudste zoon van koning Sagara, nam de gewoonte aan kinderen te grijpen en deze in het water van de Sarayu te smijten, om dan in lachen uit te barsten als hij hen zag verdrinken.
21. Omdat hij met zijn kwade neigingen de burgers van de stad kwelde, werd hij door zijn vader uit de stad verbannen.
22. Asamanja had echter een machtige zoon, Amsumant genaamd, die iedereen vriendelijk bejegende en dus geliefd was bij het volk.
23. Na enige tijd, uitnemende Rama, overlegde Sagara bij zichzelf, en nam een besluit. Hij zei: 'Ik zal een offerplechtigheid uitvoeren.'

24. Toen de koning, die een grote kennis van de Veda's bezat, dit besluit eenmaal genomen had in overleg met zijn leermeesters, trof hij de eerste voorbereidingen."

Einde van Sarga 37 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

38 Het offerpaard ontvoerd

1. Toen het verhaal van Visvamitra ten einde was, sprak Rama, vreugde van de Raghu's, vol bewondering tot de wijze, die straalde als vuur:
2. "Wees gezegend, brahmaan. Ik zou graag ook deze geschiedenis tot in alle bijzonderheden willen horen. Hoe bracht mijn voorvader dit offer ten uitvoer?"
3. Met een vriendelijke glimlach richtte Visvamitra zich opnieuw tot Kakutstha en zei: "Nu zal ik je dan de hele geschiedenis van de grote Sagara vertellen.
4. De Himavant, de grootste onder de bergen en de schoonvader van Sankara, ligt tegenover de Vindhya bergketen. Zij kijken in feite recht op elkaar uit.
5. Welnu, tijger onder de mensen, tussen deze twee bergketens vond het paardenoffer plaats, want dit is naar men zegt het meest geschikte gebied voor offerplechtigheden.
6. En Kakutstha, mijn zoon, in opdracht van Sagara werd het offerpaard bewaakt door Amsumant, die in een grote wagen zat en was bewapend met een sterke boog.
7. Maar hoewel Sagara zelf de leider van het ritueel was, lukte het Indra Vasava toch, in de gedaante van een rakshasa, het offerpaard in een onbewaakt ogenblik weg te voeren.

8. Welnu, toen het paard van de grote Sagara gestolen was, Kakutstha, richtte zijn hele schare leermeesters zich tot hem, de leider van het ritueel:
9. 'Juist nu wij het offer gaan volbrengen, is uw offerpaard ontvoerd. U moet de dief doden, koning, en het paard terugbrengen.
10. Want deze verstoring van het offer zal ons allen noodlottig worden. Wij vragen u, Majesteit, zorg er toch voor dat het paard terugkomt.'
11. Toen de koning zijn wijzen zo hoorde spreken, zei hij tot zijn zestigduizend zonen:
12. 'Mijn zonen, stieren onder de mannen, ik begrijp niet hoe rakshasa's dit konden doen, want dit grote ritueel wordt uitgevoerd door vermaarde wijzen, geheiligd door de gewijde woorden uit de Veda's.
13. Ga daarom het paard zoeken en volg het spoor over de gehele aarde met al haar oceanen. Mogen de goden met jullie zijn!
14. Doorzoek alles grondig, mijn zonen, mijl voor mijl.
15. Zoek de paardendief en spit de hele aarde om, tot jullie het paard hebben gevonden.
16. Ik geef jullie mijn zegen. Zelf bevind ik mij in een staat van wijding en daarom moet ik hier met mijn kleinzoon en mijn priesters wachten tot het paard gevonden is.'

17. Na deze woorden, Rama, zwermden de machtige zonen van de koning welgemoed uit over de aarde om de bevelen van hun vader uit te voeren.
18. Tijger onder de mensen, met hun wapens zo hard als diamant, doorkliefde ieder van hen tien vierkante mijl van het aardoppervlak.
19. Opengereten door speren als bliksemschichten en door onbarmhartige ploegscharen, schreeuwde de aarde het uit, o vreugde van de Raghu's.
20. Rama, er steeg een ondraaglijk gekrijs op van wezens die gedood werden, zoals naga's, asura's en rakshasa's.
21. Want, vreugde van de Raghu's, deze heldhaftige prinses scheurden de aarde open over een afstand van honderdtachtigduizend mijl. Zij stootten heel diep door, tot aan Rasatala, de schitterende onderwereld.
22. En zo, tijger onder de mannen, zwierven de zonen van de koning overal uit en doorgroeven dit werelddeel, Jambudvipa, met zijn vele bergen.
23. In opperste verwarring wendden alle goden, gandharva's, asura's en slangen zich tot grootvader Brahma.
24. In doodsangst en met gebogen hoofd spraken zij vol eerbied tot de grote oervader:
25. 'O Heer, de zonen van Sagara zijn bezig de gehele aarde om te ploegen. Vele machtige wezens, zowel op het land als in de wateren, vinden hierdoor de dood.

26. De zonen van Sagara vermoorden alle schepselen, luidkeels roepend : 'Hij heeft het paard ontvoerd! Hij heeft het offer verstoord!'"

Einde van Sarga 38 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

39 Op zoek naar het offerpaard

1. “De heilige grootvader Brahma antwoordde de goden, die dodelijk verschrikt en verbijsterd waren door de kracht van die alles verwoestende jonge mannen:
2. ‘De wijze Vasudeva, aan wie deze hele aarde toebehoort, heeft de gedaante aangenomen van Kapila en ondersteunt de aarde zonder ophouden.
3. Reeds lang geleden is voorzien dat dit openrijten van de aarde onvermijdelijk was, evenals de vernietiging van Sagara’s zonen, die slechts een kort leven beschoren is.’
4. Gesterkt door de woorden van de Grootvader, gingen de drieëndertig onoverwinnelijke goden verheugd huns weegs.
5. En terwijl Sagara’s machtige zonen voortgingen met het openscheuren van de aarde, dreunde deze als bij een aardbeving.
6. Toen ze zagen hoe ze de gehele aarde doorkliefd hadden, liepen ze er eerbiedig omheen en richtten het woord tot hun vader:
7. ‘Wij hebben de ganse aarde doorzocht en daarbij veel machtige wezens, goden, danava’s, rakshasa’s, pisaca’s, slangen en kinnara’s geveld.

8. Desondanks hebben we noch het paard, noch de dief gevonden. O vader, zeg ons wat ons nu te doen staat.'
9. Toen de grote koning Sagara deze woorden van zijn zonen hoorde, vreugde van de Raghu's, antwoordde hij woedend:
10. 'Ga door met graven! Verscheur de aarde en kom pas terug als jullie je taak volbracht hebben en de paarden-dief gevonden is.'
11. De zestigduizend zonen van Sagara gaven gevolg aan de opdracht van hun vader en haastten zich terug naar de onderwereld Rasatala.
12. Terwijl ze van daaruit verder groeven, ontmoetten ze Virupaksha, een van de reusachtige olifanten die de aarde ondersteunen.
13. Vreugde van het Raghu geslacht, deze grote olifant Virupaksha torst de gehele aarde met al haar bergen en wouden op zijn hoofd.
14. Telkens wanneer die machtige olifant zijn hoofd even schudt om zijn vermoeidheid wat te verlichten, is er een aardbeving.
15. Toen de prinsen eerbiedig rond deze machtige olifant, de wachter van het oosten, waren gelopen en hem eer hadden bewezen, gingen zij voort met het openrijten van Rasatala.

- 16-17. Na het doorwroeten van het oosten, gingen zij verder en groeven in het zuiden tot alles ondersteboven was. Daar zagen zij een andere grote olifant, de machtige Mahapadma, die de aarde als een geweldige berg op zijn hoofd draagt. De prinsen waren sprakeloos van verwondering.
18. Eerbiedig maakten de zestigduizend zonen van Sagara een rondgang om Mahapadma. Daarna wendden zij naar het westen en verscheurden ook deze streek.
19. Ook daar kwamen die machtige krijgers een gigantische olifant tegen, Saumanasa, ook een van de vier die de aarde schragen.
20. Wederom maakten zij eerbiedig een rondgang om hem heen en vroegen naar zijn welzijn, waarna zij hun weg vervolgden om het noorden open te klieven.
21. In het noorden, beste van de Raghu's, ontmoetten zij de sneeuw witte Bhadra, die met zijn schitterende lichaam de aarde draagt.
22. Die zestigduizend zonen van Sagara raakten ook deze olifant eerbiedig aan en maakten een rondgang om hem heen, en ook hier reten zij de aarde open.
23. Tenslotte trokken de zonen van Sagara gezamenlijk naar het vermaarde noordoosten en doorgroeven als razenden de aarde.
24. Daar zagen zij de eeuwige Vasudeva in de gedaante

van Kapila en vlakbij de god zagen zij het paard, dat rustig stond te grazen.

25. In de overtuiging dat hij het was die het offer te gronde had gericht, renden zij in blinde woede op hem af en schreeuwden: 'Stop! Stop!
26. U hebt ons offerpaard gestolen. Dwaas! Weet dat wij, de zonen van Sagara, gekomen zijn om dit te wreken!
27. Toen Kapila deze woorden hoorde, vreugde van de Raghu's, ontstak hij in grote woede en uitte de klank: 'Hum'.
28. Toen, Kakutstha, werden alle zonen van Sagara door de grote en ondoorgrondelijke Kapila verteerd tot niets meer dan een hoop as."

Einde van Sarga 39 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

40 Het offerpaard teruggevonden

1. “Toen koning Sagara beseftte, o vreugde van de Raghū’s, dat zijn zonen al zeer lange tijd weg waren, sprak hij tot zijn kleinzoon Amsumant, die straalde vanuit een innerlijk vuur:
2. ‘Jij bent dapper, je munt uit in de kunst van het oorlogvoeren en je evenaart je machtige ooms in kracht. Ga ze achterna. Zoek de weg die ze gegaan zijn en het spoor waarlangs het paard is meegenomen.
3. Onder het aardoppervlak huizen gigantische en zeer machtige wezens; neem daarom je pijl en boog en je zwaard mee.
4. Betuig eer aan wie eer toekomt, maar dood ieder die je in de weg staat. Wanneer je je opdracht hebt uitgevoerd, kom dan terug om mij terzijde te staan bij het voltooien van het offer.’
5. Op dit bevel van de grote koning Sagara ging Amsumant snel op weg, gewapend met pijl en boog en zwaard.
6. Hij volgde de aanwijzingen van de koning, o Rama, beste van de mensen, en sloeg de ondergrondse weg in die zijn heldhaftige ooms hadden uitgegraven.
7. Daar zag deze machtige man een van de olifanten die de aarde ondersteunen en die vereerd werd door dai-

tya's, danava's, rakshasa's, pisaca's en door de grote vogels en slangen.

8. Nadat hij eerbiedig buigend rondom de olifant was gelopen, vroeg hij naar zijn welzijn en informeerde bovendien naar zijn ooms en de paardendief.
9. De olifant antwoordde Amsumant vriendelijk: 'Zoon van Asamanja, u zult spoedig uw doel bereiken en met het paard terugkeren.'
10. Toen hij dit gehoord had, ging hij op weg om op gepaste wijze en in de juiste volgorde de andere drie olifanten die de aarde ondersteunen, te ondervragen.
11. Al deze bewakers van de windrichtingen, die de achtergrond van zijn vraag kenden en de juiste woorden wisten te kiezen, eerden Amsumant en moedigden hem aan met de woorden: 'U zult met het paard terugkeren.'
12. Hij repte zich voort en kwam weldra op de plek waar zijn ooms, de zonen van Sagara, verteerd waren tot een hoop as.
13. Toen werd de zoon van Asamanja door intens verdriet overmand, en hij huilde over hun dood.
14. Luid weklagend zag deze tijger onder de mannen plotseling het offerpaard, dat vlakbij hem stond te grazen.
15. De machtige Amsumant wilde voor de gestorven zonen van de koning een passend plengoffer brengen en zocht

dus naar water, maar hoe hij ook zocht, hij kon geen poel of beek vinden.

16. Maar terwijl hij al speurend rondkeek, Rama, viel zijn geofend oog op Suparna, koning van de vogels, oom van zijn voorvaderen en rivaal van de wind.
17. De vogel, de pijlsnelle Vainateya, zei tot hem: 'Treur niet, tijger onder de mensen, want hun dood vond plaats in het belang van de werelden.
18. O wijze man, omdat het de weergaloze Kapila was die deze machtige mannen tot as deed verschroeien, kunt u geen plengoffer voor hen brengen met het water van deze wereld.
19. Stier onder de mensen, gebruik daarom het water van de Ganges, de oudste dochter van de Himalaya. Alleen zij die de wereld loutert met haar water, mag deze mannen, die tot een hoop as verteerd zijn, zuiveren.
20. Mijn zoon, pas wanneer hun as doordrenkt wordt door de Ganges, die geliefd is bij de hele wereld, zullen de zestigduizend zonen naar de hemel gaan.
21. Neem nu het paard, vermaarde stier onder de mensen, en ga uw grootvader bijstaan bij het voltooien van zijn offer.'
22. Na de woorden van Suparna nam de vermaarde en machtige Amsumant het paard en keerde snel naar huis terug.

23. O vreugde van de Raghu's, daar begaf hij zich naar de koning, die zich nog in gewijde staat bevond. Hij vertelde hem alles zoals het gebeurd was en herhaalde de woorden van Suparna.
24. Na dit ontzettende nieuws voltooide de koning zijn offer met de voorgeschreven rituelen.
25. Daarna keerde koning Sagara, de verheven heer van de aarde, naar zijn residentie terug. Hij werd echter in beslag genomen door de vraag hoe hij de Ganges kon laten neerdalen om zijn zonen te zuiveren.
26. Toen de grote koning tenslotte stierf, nadat hij dertigduizend jaar had geregeerd, ging hij naar de hemel zonder dat hij een plan had kunnen bedenken."

Einde van Sarga 40 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

41 De nakomelingen van Sagara

1. “Wel Rama, nadat Sagara de laatste adem had uitgeblazen, riepen zijn raadslieden de rechtschappen Amsumant uit tot koning.
2. Amsumant was een zeer groot koning, vreugde van de Raghu's. Hij had een krachtige zoon, de befaamde Dilipa.
3. Aan deze Dilipa droeg hij het koningschap over, o vreugde van de Raghu's, om zich daarna op een lieflijke bergtop in het Himalaya gebergte volledig aan ascese over te geven.
4. Nadat hij daar tweeëndertigduizend jaar in het bos had doorgebracht als asceet, bereikte de beroemde koning Amsumant uiteindelijk de hemel.
5. Toen de machtige Dilipa op zijn beurt hoorde hoe zijn voorvaderen omgekomen waren, was hij zo verslagen door verdriet dat ook hij geen oplossing kon vinden.
6. Onafgebroken peinsde hij over de vraag: ‘Hoe kan ik het water van de Ganges naar beneden laten stromen en plengoffers brengen voor de bevrijding van hun ziel? Hoe kan ik hen redden?’
7. Zo was de koning, befaamd om zijn rechtschapenheid, voortdurend in gepeins verzonken. Na verloop van tijd kreeg hij een even rechtschapen zoon, Bhagiratha.

8. De machtige koning Dilipa bracht vele offers en regeerde dertigduizend jaar.
9. Maar toch, tijger onder de mensen, kon hij geen oplossing vinden voor het probleem hoe hij de zielen van zijn voorvaderen kon redden. Tenslotte werd hij ziek en ging de weg van alle stervelingen.
10. Nadat hij zijn zoon Bhagiratha tot heerser over het rijk had aangesteld, ging de koning, die stier onder de mensen, naar de wereld van Indra, dankzij de verdiensten die hij door zijn daden had verkregen.
11. De rechtschape en machtige koning-rishi Bhagiratha had echter geen kinderen. En, vreugde van de Raghu's, omdat hij geen erfgenaam had, wenste hij een zoon.
12. Dit was de reden, vreugde van het Raghu geslacht, dat hij naar Gokarna ging en aan een lange periode van onthouding begon. Met zijn armen onafgebroken ten hemel geheven, gaf hij zich over aan de ascese van de vijf vuren. Hij at slechts eenmaal per maand en beheerste zijn zintuigen volledig.
13. Duizend jaren gingen zo voorbij, terwijl hij volhardde in zijn ontzagwekkende ascese. Dit behaagde Brahma, de opperste heer en meester van alle schepselen, zeer.
14. Vergezeld van de scharen der goden begaf grootvader Brahma zich naar de grote Bhagiratha, die nog steeds verzonken was in ascese, en sprak:

15. 'O illustere Bhagiratha, heer der mensen, ik ben zeer ingenomen met uw ascese, die u zo goed hebt uitgevoerd. U hebt uw geloften gestand gedaan, vraag daarom wat u wenst.'
16. Met zijn handen in eerbied tezamen gebracht, zei de luisterrijke en machtige Bhagiratha stralend tot Brahma, de oervader van alle werelden:
17. 'Indien u behagen in mij schept, Heer, en mij een beloning toekomt voor mijn onthoudingen, dan bid ik u dat alle zonen van Sagara het begrafenis-plengoffer van mij mogen ontvangen.
18. Moge de as van deze grote mannen, die mijn overgrootvaders zijn, doordrenkt worden met het water van de Ganges, opdat zij ten lange leste de hemel kunnen binnengaan.
19. O God, schenk mij ook nakomelingen, opdat ons geslacht nooit zal uitsterven. Verleen mij ook deze tweede gunst, Heer, terwille van het Huis Ikshvaku.'
20. De Grootvader van alle werelden antwoordde de koning met welgekozen woorden, lieflijk zowel van betekenis als van klank:
21. 'Bhagiratha, grote wagenmenner, uw edele wens zal vervuld worden. Wees gezegend, want u zult het geslacht Ikshavaku voortzetten.
22. Haimavati, de Ganges, is de oudste dochter van de

Himalaya. Majesteit, de grote Hara zal opdracht krijgen om haar val in goede banen te leiden.

23. Want, Majesteit, de aarde zou bezwijken onder de kracht waarmee de Ganges op haar neer zou storten. O grote held, ik ken geen ander dan Siva, de drager van de drietand, die bij machte is haar op te vangen.'
24. Toen hij dit tegen de koning gezegd had, sprak Brahma de Ganges toe omtrent haar taak. Daarna keerde de Schepper van de werelden terug naar zijn hemelse regionen, begeleid door de scharen Maruts."

Einde van Sarga 41 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

42 De neerdaling van de Ganges

1. Visvamitra vervolgde: "Toen de heer der goden vertrokken was, stond Bhagiratha een jaar lang op de punt van zijn grote teen in devotie voor Siva.
2. Toen dat jaar verstreken was, zei Siva, Heer van alle schepselen en echtgenoot van Uma, die door alle werelden aanbeden wordt, tegen de koning:
3. 'O beste onder de mensen, ik ben tevreden over u en zal uw wens vervullen. Ik zal de dochter van de koning der bergen op mijn hoofd opvangen.'
4. En zo gebeurde het, Rama, dat de alom vereerde Haimavati, de oudste dochter van de Himalaya, een buitengewoon machtige gedaante aannam en zich vanuit de hemel met onweerstaanbare kracht op het prachtige hoofd van Siva stortte.
5. Maar omdat de godin verstrikt raakte in zijn verwarde, verstrengelde haarlokken, kon zij geen uitweg vinden en dwaalde er vele jaren in rond.
6. Hara was hiermee zeer ingenomen, vreugde van het Raghu geslacht, en tenslotte liet hij de Ganges vrij wegstromen in het Bindu meer.
7. Zo kwam ze uit de hemel neer op het hoofd van Sankara en vandaar liet zij haar wateren met donderend geraas op de aarde neerstorten.

8. De goden, rishi's, gandharva's, yaksha's en de hele schare volmaakte wezens keken toe hoe zij uit de hemel op de aarde neerviel.
9. Zelfs de goden, die daar samengekomen waren in hun hemelse wagens zo groot als steden, met hun paarden en schitterende olifanten, waren vervuld van ontzag.
10. Zo verzamelden de scharen onmetelijk krachtige goden zich daar om het grootste van alle wonderen te aanschouwen: de machtige afdaling van de Ganges.
11. De wolkenloze hemel straalde zo door de vele toesnellende goden en de pracht van hun sieraden, dat het leek of zij verlicht werd door wel honderd zonnen.
12. De hemel was gevuld met grote aantallen kronkelende slangen, krokodillen en vissen en scheen doorschoten met uitwaaiierende lichtflitsen.
13. De lucht, wit door duizenden vlokken rondvliegend schuim en vluchten sneeuw witte ganzen, leek plotseling bedekt met dikke, witte herfstwolken.
14. Op sommige plaatsen stroomde de rivier snel, op andere traag. Nu eens kronkelde zij zich voort, of verbreedde zich, dan weer werd de stroom smal en verdween tussen de oevers, om elders weer te voorschijn te komen.
15. Hier en daar kolkte het water omhoog en werd huizenhoog de lucht ingeslingerd, om dan nogmaals op

de aarde neer te storten.

16. Het water viel eerst op Sankara's hoofd en daarna pas op de aarde. Daarom schitterde het, want het was zuiver en kon alle zonden weggwassen.
17. Omdat zij wisten dat water dat van Bhava's lichaam is gevallen heilig is, namen de gandharva's en de rishi's een bad, samen met degenen die op aarde woonden.
18. Zelfs zij die door een vloek uit de hemel naar de aarde verbannen waren, werden bevrijd van al hun zonden door daar te baden.
19. Nu hun zonden waren weggewassen door dat stralende water, stegen zij weer op naar de hemel en keerden terug naar de werelden waar zij thuishoorden.
20. De mensen waren verrukt van dat sprankelende water. Vol vreugde baadden zij in de Ganges en werden bevrijd van alle kommer en kwel.
21. Toen ging de koning-rishi, de machtige Bhagiratha, hen in een hemelse wagen voor, en de stroom van de Ganges volgde hem.
- 22-23. Vol vreugde sloot toen een grote stoet zich bij de Ganges aan en volgde Bhagiratha's wagen: alle goden, de grote schare rishi's, de daitya's, danava's en rakshasa's, de eersten onder de gandharva's en yaksha's, de kinnara's, grote slangen en alle apsarasen, en alle schepselen die in het water leven.

24. Zo volgde de eerste onder de rivieren, de Ganges, die alle zonden wegwast, in het kielzog van koning Bhagiratha."

Einde van Sarga 42 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

43 Het plengoffer

1. “Gevolgd door de Ganges, spoedde de koning zich voort in de richting van de oceaan en ging het gapende gat in de aarde binnen waar zijn voorvaderen tot as waren verteerd.
2. Toen deze berg as overspoeld werd met water, Rama, richtte Brahma, de Heer van alle werelden, het woord tot de koning:
3. ‘Tijger onder de mensen, de zestigduizend zonen van de grote Sagara zijn gered en ten hemel gevaren als goden.
4. Majesteit, zolang het water van de oceaan op de wereld zal zijn, zolang zullen de zonen van Sagara als goden in de hemel verblijven.
5. De Ganges zal uw oudste dochter zijn. Zij zal op aarde haar stroom blijven volgen en de naam dragen die u haar zult geven.
6. Want de Ganges, de rivier van de drie werelden, zal bekend staan als de hemelse Bhagirathi. Omdat zij de drie werelden heiligt, zal zij ook de naam Tripathaga dragen, de rivier van de drie stromen.
7. O grote koning, hier kunt u het plengoffer voor uw gestorven voorvaderen brengen. Los uw gelofte in, Majesteit.

8. Uw machtige voorvader, koning Sagara, de rechtvaardigheid zelve, kon deze innig gekoesterde wens niet vervullen.
9. Ondanks de weergaloze kracht van zijn kleinzoon Amsumant, kon deze gelofte ook door hem niet nagekomen worden, welke pogingen hij ook in het werk stelde om de Ganges naar de aarde te laten vloeien.
- 10-11. Na hem kwam uw vader, de machtige koning-rishi Dilipa, die de kracht van een grote rishi had, en wiens ascese de mijne evenaarde. Maar, schuldeloze en luisterrijke man, zelfs hij, die plichtsgetrouwe kshatriya, slaagde ondanks al zijn inspanningen er niet in de Ganges naar beneden te laten stromen.
12. U echter, stier onder de mensen, hebt deze gelofte in vervulling doen gaan en hebt daarmee de hoogste en meest begeerde overwinning ter wereld behaald.
13. Door de Ganges naar beneden te laten stromen, heldhaftige overwinnaar van vijanden, heeft u de hoogste plaats in de hemel verdiend.
14. Neem hier een bad, beste onder de mensen, dit water heeft immers altijd een zuiverende uitwerking. Reinig uzelf, tijger onder de mensen, en bereik nu het heilige doel dat u nastreeft.
15. Breng de begrafenis-plengoffers voor al uw voorvaderen. Vaarwel, ik ga terug naar mijn eigen wereld. U kunt nu gaan, Majesteit.'

16. Na deze toespraak ging de heer van de goden, de roemrijke Grootvader van alle werelden, naar de wereld van de goden, precies zoals hij gekomen was.
17. En zo bracht de illustere koning en koning-rishi Bhagiratha een schitterend dodenplengoffer voor de zonen van Sagara, in overeenstemming met de rituele voorschriften. Hij nam nogmaals een bad om zich te zuiveren en keerde tenslotte terug naar zijn eigen stad.
18. Nu hij zijn doel bereikt had, regeerde hij weer over zijn koninkrijk. Ook zijn onderdanen waren verheugd, Raghava, beste onder de mensen, want met de terugkeer van de koning was ook hun doel bereikt en waren zij bevrijd van alle angst en zorg.
19. Nu heb ik je de hele geschiedenis van de Ganges verteld, Rama. Wees gezegend en moge het geluk je toelachen. Maar kom nu, het is de hoogste tijd voor ons avondgebed.
20. Het verhaal dat ik je verteld heb over de afdaling van de Ganges, brengt aan wie het horen welvaart, roem, een lang leven, de hemel en zelfs zonen."

Einde van Sarga 43 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

44 Het karnen van de oceaan

1. Nadat hij daar samen met Lakshmana had zitten luisteren naar wat Visvamitra verteld had, sprak Raghava in grote bewondering:
2. “Brahmaan, dit verhaal dat u ons verteld hebt over de heilige afdaling van de Ganges en het volstromen van de oceaan is werkelijk schitterend!”
3. En terwijl hij zo met Saumitri zat te mijmeren over deze prachtige geschiedenis van Visvamitra, gleed de nacht ongemerkt voorbij.
4. Bij het gloren van de dageraad zei de onoverwinnelijke Raghava tot de grote wijze Visvamitra, die zijn ochtendrituelen al had uitgevoerd:
5. “De godin van de nacht is heengegaan en wij hebben een vertelling gehoord die zeer de moeite waard was. O machtige asceet, terwijl ik daar in diep gepeins over verzonken was, is de hele nacht als in een oogwenk voorbijgegaan.
6. Laten wij nu deze uitnemende en heilige stroom, die door de drie werelden vloeit, oversteken. Er ligt hier een boot met gerieflijke zitplaatsen die de roemrijke rishi’s toebehoort. Ongetwijfeld is deze onmiddellijk hier naartoe gebracht toen zij hoorden dat zo’n heilig man als u in aantocht was.”

7. Visvamitra gaf gehoor aan de woorden van de grote Raghava en liet zich overvaren, tezamen met een aantal rishi's en de twee Raghava's.
8. Toen zij de noordelijke oever bereikt hadden, bedankten zij de rishi's met gepaste eerbied en eenmaal uitgestapt op de oever van de Ganges, zagen zij de stad Visala liggen.
9. De grote wijze en de twee Raghava's spoedden zich naar die lieflijke en hemelse stad, die slechts te vergelijken is met het rijk der goden.
10. De wijze Rama vouwde zijn handen eerbiedig en vroeg Visvamitra hem het een en ander te vertellen over deze prachtige stad Visala:
11. "Grote wijze, welk koninklijk geslacht woont er in Visala? Ik zou daar heel graag over horen."
12. Op deze vraag van Rama begon de stier onder de wijzen de oude geschiedenis van Visala te vertellen.
13. "Luister Raghava, ik zal je het prachtige verhaal over Sakra vertellen. Dan zul je te weten komen wat zich precies in deze streek heeft afgespeeld.
14. Lang geleden, Rama, in het gouden tijdperk, hadden de zonen van Diti, de demonen, grote invloed. De zonen van Aditi, de goden, waren echter ook zeer machtig. Bovendien genoten deze veel aanzien en waren zij buitengewoon deugdzaam.

15. Toen kwam er een tijd dat al deze grote wezens zich begonnen af te vragen: 'Hoe kunnen wij onsterfelijk worden - vrij van ouderdom en ziekte?'
16. Na lang nadenken kwamen zij op een idee: 'Als wij de oceaan van melk zouden karnen, dan zouden wij daaruit de nectar van onsterfelijkheid kunnen verkrijgen.'
17. Hun macht was onbegrensd. Toen zij eenmaal besloten hadden dit karnen ten uitvoer te brengen, gebruikten zij de grote slang Vasuki als touw en de berg Mandara als karnstok, en zij begonnen te karnen.
18. Hierbij kwamen, o beste onder de zonen van Manu, allereerst de geneesheer Dhanvantari en de schitterende apsarassen te voorschijn. Aangezien deze laatsten, de schoonsten onder de vrouwen, door het karnen van dit oceaanwater, apsu, uit de nectar, rasa, waren ontstaan, werden zij apsarassen genoemd.
19. Er waren zeshonderd miljoen van deze schone apsarassen, Kakutstha, en zij hadden een ontelbare hoeveelheid dienstmaagden.
20. Maar noch de goden, noch de danava's wilden hen als echtgenote aanvaarden. En daarom, omdat zij niet geaccepteerd werden, wordt gezegd dat zij aan iedereen toebehoren.
21. Toen werd, o vreugde van het Raghu geslacht, Varuni geboren, de beroemde dochter van Varuna. Ook zij wilde graag een echtgenoot hebben.

22. Heldhaftige Rama, de zonen van Diti wilden Sura, de dochter van Varuna, niet hebben, maar de zonen van Aditi namen haar wel tot vrouw, want zij was zeer deugdzaam.
23. Daarom staan de daiteya's, de zonen van Diti, bekend als de asura's, terwijl de zonen van Aditi de sura's heten. Deze laatsten waren overgelukkig toen zij Varuni tot hun vrouw hadden genomen.
24. Vervolgens, beste onder de mensen, kwam Uccaihsravas, de edelste onder de paarden, te voorschijn; en Kaustubha, het kroonjuweel onder de edelstenen, gevolgd door het meest begeerde van alles, de nectar.
25. Om dit levenselixer te bemachtigen, vermoordden de zonen van Aditi de zonen van Diti. Zo leed haar familie een enorm verlies.
26. Ja werkelijk, de heldhaftige zonen van Aditi vernietigden bijna alle zonen van Diti in die grote, verschrikkelijke oorlog tussen de daiteya's en de aditya's.
27. Nadat Indra, de verwoester van citadellen, de zonen van Diti over de kling had gejaagd en de macht in handen genomen had, was hij zeer tevreden en heerste over de werelden met hun scharen rishi's en hemelse zangers."

Einde van Sarga 44 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

45 De wraak van Diti

1. “Toen Diti’s zonen gedood waren, Rama, was zij overweldigd door verdriet en tot haar echtgenoot Marica Kasyapa, die ook Aditi’s echtgenoot was, sprak zij:
2. ‘O grote heilige, uw machtige zonen hebben mijn zonen uitgemoord. Nu wil ik door langdurige ascese een zoon krijgen die Sakra kan verslaan.
3. Ik zal mijzelf onthoudingen opleggen; maar u moet mij beloven me een zoon te geven die Indra zal kunnen doden.’
4. Na haar te hebben aangehoord, antwoordde Marica Kasyapa de diepbedroefde Diti:
5. ‘Wees gezegend, ascetische vrouw. Zuiver uzelf, want u zult een zoon baren die Sakra in een gevecht kan verslaan.
6. Als u duizend jaar rein blijft, zal ik ervoor zorgen dat u het leven schenkt aan een zoon die in staat is de drie werelden te vernietigen.’
7. Terwijl hij dit zei, streek de machtige man haar met zijn hand. Nadat hij haar zo aangeraakt had, zei hij: ‘Vaarwel’, en ging heen om zich aan ascese te wijden.
8. Toen hij vertrokken was, ging Diti zeer opgetogen naar Kusaplavana, waar ze zich overgaf aan intense en ontzagwekkende ascese.

9. Maar terwijl ze deze ascese beoefende, beste onder de mensen, diende de duizend-ogige Indra haar op voortreffelijke wijze.
10. Want de duizend-ogige Indra bracht haar vuur, kusa-gras, brandhout, water, vruchten, wortelen en alles wat ze maar verlangde.
11. Zo diende Sakra Diti voortdurend en masseerde ook haar ledematen om haar vermoeidheid te verminderen.
12. En zo gebeurde het, o vreugde van de Raghu's, dat toen de duizend jaren op tien jaar na voorbij waren, Diti tegen de duizend-ogige Indra, die haar nu volkomen voor zich had gewonnen, zei:
13. 'Wees gezegend, eerste onder de machtigen, er zijn maar tien korte jaren over van de tijd van mijn onthouding. Daarna zult u uw broer zien.
14. Hij zal u willen overwinnen, maar terwille van u zal ik hem tot bedaren brengen. Vrees niet, mijn zoon, want u zult de overwinning van de drie werelden met hem delen.'
15. De zon stond op zijn hoogste punt en terwijl de godin Diti deze woorden tegen Sakra zei, werd zij plotseling door slaap overmand. Bovendien was haar hoofd niet gericht naar het noorden of oosten, zoals het had moeten zijn. En ook haar voeten waren niet naar de juiste richting gekeerd.

16. Sakra zag dat zij in een onreine staat verkeerde, want haar haren lagen gespreid op de plaats van haar voeten, en haar voeten waren op de plaats waar haar hoofd had moeten zijn. Dit verheugde hem zeer en hij lachte luid.
17. Indra, de stedenbedwinger, ging daarop haar lichaam binnen en sloeg in koelen bloede haar vrucht in zeven stukken.
18. Toen de foetus door de vajra, de donderkeil met honderd punten, kapot geslagen werd, Rama, schreeuwde deze zo hard dat Diti ontwaakte.
19. 'Schreeuw toch niet zo!' zei de machtige Sakra en sloeg de luid krijsende vrucht in stukken.
20. 'Stop, dood hem niet!' huilde Diti en uit achting voor de woorden van een moeder, kwam Sakra naar buiten.
21. Terwijl hij de donderkeil nog vasthield, vouwde Sakra eerbiedig zijn handen en zei tegen Diti: 'Godin, u was in slaap gevallen en uw hoofdharen waren gespreid over de plaats waar uw voeten behoorden te zijn, en daarom was u onrein.
22. Ik greep die gelegenheid aan om hem die voorbestemd was om mij in de strijd te overwinnen, in stukken te slaan en nu ligt hij in zeven delen. O godin, vergeef me wat ik heb gedaan.'"

Einde van Sarga 45 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

46 De zeven Maruts

1. “Toen Diti’s vrucht in zeven stukken gehakt was, smeekte ze, overweldigd door verdriet, de duizendogige, onoverwinnelijke Indra:
2. ‘Ik heb het aan mijzelf te wijten dat de foetus in zeven stukken is gehakt. U hebt hieraan geen schuld, o heer der goden, vernietiger van Bala.
3. Maar ik zou graag willen dat de vernietiging van mijn vrucht ten goede wordt gekeerd. Laat de zeven delen wachters worden over de zeven windstreken.
4. Mogen de zeven zonen die ik gedragen heb bekend worden als de Maruts, en laat hen in goddelijke gedaante vrij rondgaan in de regionen van de hemelse winden.
5. Laat er een de wereld van Brahma bewonen, een ander de wereld van Indra, en laat de derde, als de befaamde Vayu, vrijelijk het zwerk doorkruisen.
6. O gezegende onder de goden, laat mijn vier andere zonen goden worden en onder uw bevel rondzwerven in alle windrichtingen. Laat hen bekend staan onder de naam die u hun gaf: de Maruts.’
7. De duizendogige Indra, verwoester van citadellen, vernietiger van Bala, vouwde zijn handen eerbiedig en beloofde Diti:

8. 'Alles zal gebeuren zoals u wenst, u hoeft daar niet aan te twijfelen. Uw zonen zullen goden worden en vrijelijk in de werelden rondgaan.'
9. En zo, Rama, kwamen Diti en Indra daar in het woud van de asceten tot een overeenkomst en nu beiden, moeder en zoon, hun doel bereikt hadden, vertrokken ze - naar gezegd wordt - naar de hemel.
10. Waar we nu zijn, Kakutstha, is precies het gebied waar de grote Indra woonde, toen hij Diti, die volmaakt geworden was door onthouding, diende.
11. Welnu, tijger onder de mensen, eens werd een buitengewoon rechtschapen mens, Visala genaamd, geboren als zoon van Ikshvaku en Alambusha.
12. Hij was het die de stad Visala hier op deze plaats stichtte.
13. De machtige Hemaçandra was Visala's zoon, Rama, en Sucandra was de directe opvolger van Hemaçandra.
14. Sucandra's zoon stond bekend als Dhumrasva, en deze kreeg een zoon genaamd Srinjaya.
15. Srinjaya's zoon was de luisterrijke en dappere Sahadeva en deze had een zeer rechtschapen zoon, Kusaçva genaamd.
16. Kusaçva's zoon was de moedige en machtige Somaçatta, en diens zoon heette Kakutstha.

17. Het is de machtige zoon van deze laatste, de onoverwinnelijke, goddelijke Sumati, die nu in deze stad woont.
18. Dankzij de zegen van Ikshvaku genieten alle grote koningen van Visala een lang leven en zijn ze machtig en rechtvaardig.
19. Laten wij hier gerieflijk overnachten, Rama, dan zullen we morgenochtend Janaka ontmoeten.”
- 20-21. Toen de machtige en roemrijke Sumati, de edelste onder de mensen, hoorde van Visvamitra’s komst, ging hij naar hem toe om hem welkom te heten. Vergezeld van zijn verwanten en raadsliden bewees hij hem de grootste eer. Hoffelijk informeerde hij naar zijn welzijn en zei:
22. “Ik ben bevoorrecht, o wijze, ik voel mij zeer vereerd dat u in mijn koninkrijk gekomen bent en dat ik u ontmoeten mag. Waarlijk, niemand is gelukkiger dan ik.”

Einde van Sarga 46 van de Balakanda van de Sri Ramayana

47 De vloek van Gautama

1. De twee mannen begroetten elkaar en informeerden naar elkaars welzijn. Na de rituele begroeting zei Sumati tot de grote wijze:
2. “Waarlijk, deze twee heldhaftige prinses zien er zo moedig uit als de goden. Zij lijken op tijgers of stieren en bewegen zich als leeuwen of olifanten.
3. In de volle bloei van hun jeugd, gewapend met hun zwaarden, pijlkokers en bogen, met hun ogen als bloembladen van de lotus, steken ze in schoonheid de Asvins naar de kroon.
4. Ze lijken op onsterfelijken die bij toeval uit de wereld van de goden op aarde gekomen zijn. Wijze Visvamitra, vertel mij toch hoe zij hier te voet gekomen zijn? Wat is het doel van hun bezoek? Wiens zonen zijn zij?
5. Zij hebben eenzelfde gedaante, gebaar en beweging en ze sieren dit land zoals de zon en de maan de hemel sieren.
6. Waarom zijn deze schone jongelingen, deze helden, langs deze moeilijke weg gekomen en waarom dragen ze zulke schitterende wapens? Ik zou graag de waarheid hierover willen horen.”
7. Visvamitra antwoordde op deze vragen door hem precies te vertellen wat er was voorgevallen: hun ver-

blijf in de ashram van het Volmaakte Wezen en hoe zij de rakhasa's gedood hadden.

8. De koning was zeer verheugd over Visvamitra's woorden en hij bewees de twee machtige zonen van Dasaratha alle eer, want zij waren belangrijke gasten.
9. Zo werden de twee Raghava's respectvol bejegend door Sumati en zij overnachtten daar, om de volgende ochtend verder te trekken naar Mithila.
10. Toen de wijzen Mithila zagen liggen, de roemrijke woonplaats van Janaka, riepen zij vol bewondering: "Wat een schitterende stad!"
11. Raghava echter, die in een woud bij Mithila een heel oude ashram zag, lieflijk en verlaten, vroeg aan de machtigste onder de wijzen:
12. "Die stralende plek lijkt wel een ashram. Waarom zijn er geen wijzen? Daar wil ik graag iets over horen, heilige man. Van wie was deze ashram?"
13. Op deze vraag van Raghava, antwoordde Visvamitra met welgekozen woorden:
14. "Luister Raghava, ik zal je precies vertellen wiens ashram dit is geweest en waarom een groot man in zijn woede deze plek vervloekte.
15. Beste van de mensen, deze hemelse ashram, die zelfs door de goden vereerd wordt, behoorde eens toe aan de grote Gautama.

16. Hier trok hij zich samen met zijn vrouw Ahalya gedurende zeer vele jaren terug, in ascese.
17. Op zekere dag nu, nam de duizend-ogige Indra, de heer van Saci, die gehoord had dat de wijze Gautama afwezig was, diens gestalte aan en zei tot Ahalya:
18. 'O welgevormde vrouw, een man die vol verlangen is, wacht niet tot een vrouw haar vruchtbare periode heeft. O vrouw met uw slanke leest, ik wil u beminnen.'
19. De dwaze vrouw, o vreugde van de Raghu's, wist wel dat het de duizend-ogige Indra was die zich vermomd had als de wijze, maar ze gaf toe aan haar begeerte naar de koning der goden.
20. Toen haar hartewens vervuld was, zei ze tot de eerste onder de goden: 'Nu uw verlangen is gestild, beste van de goden, moet u snel gaan. Mijn minnaar en heer van de goden, bescherm uzelf en mij voor altijd.'
21. Glimlachend zei Indra tegen Ahalya: 'O vrouw met uw welgevormde heupen, ik ben geheel voldaan en zal weer vertrekken zoals ik gekomen ben.'
22. Nadat hij zo de liefde met haar bedreven had, Rama, verliet hij haar bladerhut. Hij voelde zich niet op zijn gemak en wilde zich snel uit de voeten maken, uit angst voor Gautama.
23. Maar daar stond hij plotseling oog in oog met de grote wijze Gautama, die onaantastbaar was voor goden en

danava's en vol kracht door zijn ascetische leven. Gautama, deze stier onder de wijzen, was nog vochtig van het bad dat hij genomen had. Hij hield sprokkelhout en kusagras in zijn handen en straalde als een vuur.

24. Toen hij hem daar zag, werd de heer der goden bevangen door angst en hij verbleekte.
25. Toen de deugdzame Gautama de verdorven duizendogige Indra zag in de gedaante van zichzelf, sprak hij woedend:
26. 'Dwaas! Omdat u mijn uiterlijk hebt aangenomen en u onoorbaar gedragen hebt, zult u uw testikels verliezen.'
27. Nauwelijks had de grote en vertoornde wijze Gautama dit gezegd of de testikels van de duizendogige Indra vielen op de grond.
28. Nadat hij zo Sakra gestraft had, vervloekte hij ook zijn vrouw: 'Vele duizenden jaren zul je hier blijven wonen.'
29. Je zult in deze ashram verblijven zonder eten; lucht zal je enige voedsel zijn terwijl je, liggend in as, zult lijden en onzichtbaar zult zijn voor alle schepselen.
30. Pas wanneer Rama, de onoverwinnelijke zoon van Dasaratha, naar dit verschrikkelijke woud komt, zul je gezuiverd worden.

31. Alleen door hem gastvrijheid te verlenen, slechte vrouw, zul je in mijn aanwezigheid weer een gewoon lichaam krijgen, vrij van begeerte en dwaasheid en vervuld van vreugde.'
32. Toen hij zo gesproken had tot zijn overspelige vrouw, verliet de machtige Gautama zijn ashram. En nu wijdt de grote asceet zich aan een leven van soberheid op een prachtige bergtop in de Himalaya, waar hij dikwijls bezocht wordt door volmaakte wezens en hemelse zangers."

Einde van Sarga 47 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

48 Rama bevrijdt Ahalya

1. Visvamitra vervolgde: “Toen Indra ontmand was - de ontzetting stond nog op zijn gezicht te lezen - zei hij tot de goden, die aangevoerd werden door Agni, de god van het vuur, en vergezeld door hemelse zangers en een grote schare rishi's:
2. ‘Door de woede van de grote Gautama op te wekken, waardoor hij gehinderd werd in zijn ascese, heb ik de goden een dienst bewezen.
3. In zijn toorn heeft hij mij ontmand en zijn vrouw verstoten. Door hem tot deze stortvloed van vervloeking te brengen, heb ik hem beroofd van zijn ascetische kracht.
4. Omdat ik hiermee de goden geholpen heb, zou u allen - grote goden, hemelse zangers en de schare rishi's - ervoor moeten zorgen dat ik mijn testikels weer terugkrijg.’
5. Toen de goden, aangevoerd door Agni, deze woorden van Indra, god van de honderd offers, hoorden, gingen zij met alle Maruts naar de goddelijke voorvaders en zeiden:
6. ‘Sakra is ontmand. Maar hier is een ram waarvan de testikels nog ongeschonden zijn; neem deze toch en geef ze direct aan Sakra.

7. De gecasteerde ram zal u allen de grootste voldoening schenken, zoals een dergelijke ram die door anderen aan u wordt geofferd.'
8. Toen de goddelijke voorvaderen die daar bijeengekomen waren, Agni's woorden hoorden, rukten zij de testikels van de ram en gaven deze aan de duizendogige Indra.
9. En vanaf die tijd, Kakutstha, eten de goddelijke voorvaderen tijdens hun bijeenkomsten gecasteerde rammen, waarvan ze de testikels bewaren voor Indra.
10. Zo komt het, Raghava, dat Indra vanaf die tijd, door de macht van de ascese van de grote Gautama, de testikels van een ram draagt.
11. Kom nu met mij mee, machtige man, naar de ashram van die heilige wijze en verlos de stralende Ahalya, die lieflijk is als een godin."
12. Nadat Raghava het verhaal van Visvamitra had aangehoord, volgde hij de wijze en betrad samen met Lakshmana de ashram.
13. Daar zag hij die luisterrijke vrouw, die door haar ascese straalde vanuit een innerlijke gloed en toch verborgen was voor de ogen van al diegenen die bij haar kwamen, zelfs voor goden en asura's.
14. Als een godin was zij en het leek wel of de Schepper zelf haar met zeer veel zorg gemaakt had uit zuivere,

scheppende energie. Zij geleeek een schitterende vlam waarvan de vorm verduisterd wordt door rook.

15. Ze was als het licht van de volle maan, wanneer deze door bewolking of nevel verduisterd is, of als de schitterende pracht van de zon, waarvan het licht getemperd wordt door dikke wolken.
16. Want door de woorden van Gautama was zij onzichtbaar geworden voor de drie werelden tot de dag dat zij Rama zou aanschouwen.
17. Toen pakten de twee Raghava's haar voeten; Ahalya herinnerde zich de woorden van Gautama en verwelkomde hen.
18. Zij verleende hun alle gastvrijheid en bood voedsel, bloemen en water aan om hun voeten te wassen, overeenkomstig de traditionele gebruiken en Kakutstha aanvaardde deze gaven.
19. Plotseling daalde er een grote bloesemregen neer uit de hemel, de trommen der goden roffelden en er verschenen menigten gandharva's en apsarassen.
20. "O wat schitterend!" riepen de goden en zij brachten hulde aan Ahalya wier lichaam, nu zij zich weer onderworpen had aan de macht van Gautama, gezuiverd was door de kracht van haar boetedoeningen.
21. De machtige Gautama was opgetogen eindelijk herenigd te zijn met Ahalya; de grote asceet bewees Rama

hulde op de voorgeschreven manier en hervatte daarna zijn ascese.

22. Rama ontving de huldeblijken van de grote asceet Gautama op passende wijze. Daarna vervolgde hij zijn weg naar Mithila.

Einde van Sarga 48 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

49 Bij Koning Janaka

1. Rama en Saumitri zetten hun reis voort en volgden Visvamitra naar het noordoosten, tot ze bij een offerplaats kwamen.
2. Daar zeiden Rama en Lakshmana tegen de tijger onder de wijzen: "Hoe schitterend is het offer van de grote Janaka!"
3. O vermaarde wijze, er zijn hier vele duizenden brahmanen, afkomstig uit allerlei streken, die allen de Veda's grondig bestudeerd hebben.
4. Bij de verblijfplaatsen van de rishi's zien wij honderden voertuigen. O wijze brahmaan, zoek toch een onderkomen voor ons."
5. Na deze woorden van Rama ging de grote rishi Visvamitra naar een afgezonderde plek bij het water en maakte deze gereed om er de nacht door te brengen.
- 6-7. Toen de koning hoorde dat Visvamitra was aangekomen, volgde hij zijn onberispelijke familiepriester Satananda en zijn voornaamste offerpriesters en bood de beste van alle wijzen onmiddellijk welkomstgaven aan, onder begeleiding van vedische hymnen.
8. Na dit eerbewijs van de grote Janaka te hebben ontvangen, vroeg Visvamitra naar het welzijn van de koning en informeerde of het offer naar wens verliep.

9. Hij vroeg ook naar het welzijn van de wijzen, leermeesters en hofpriesters en omhelsde hen allen hartelijk naar goed gebruik.
10. Toen sprak de koning, de handen eerbiedig samengevouwen, tot de beste van de wijzen: "O heilige, neem alstublieft plaats bij deze uitmuntende wijzen."
11. Hierop ging de grote wijze Visvamitra zitten en de hofpriesters, de koning en zijn raadslieden volgden zijn voorbeeld.
12. Toen de koning zag dat iedereen rondom hem de juiste plaats had ingenomen, richtte hij zich tot Visvamitra:
13. "Vandaag hebben de goden de overvloed van mijn offer vrucht doen dragen, want nu ik u ontmoet, o heilige man, word ik al beloond.
14. O brahmaan, stier onder de wijzen, wat ben ik gelukkig en dankbaar dat u met deze wijzen naar mijn offerplaats bent gekomen.
15. Mijn wijze priesters hebben mij verteld dat deze offerplechtigheid nog twaalf dagen duurt, o brahma-rishi. Als het u behaagt, Kausika, kunt u er daarna getuige van zijn hoe de goden hun offerdeel in ontvangst komen nemen."
16. Nadat hij zo tot de tijger onder de wijzen gesproken had, stelde de beschermer van de mensen hem in alle rust nog enkele vragen. Vreugde stond op zijn gezicht

te lezen en zijn handen waren vol eerbied samengevouwen.

17. “Deze twee heldhaftige prinsen zien er zo dapper uit als de goden. Zij lijken op tijgers of stieren en bewegen zich als leeuwen of olifanten.
18. Gewapend met zwaarden, pijlkoekers en bogen, met ogen als bloembladen van de lotus en in de volle bloei van hun jonge mannelijkheid, wedijveren zij in schoonheid met de Asvins.
19. Zij lijken op onsterfelijken die bij toeval uit de wereld van de goden op aarde gekomen zijn. Wijze man, waarom zijn zij hier te voet gekomen? Wat is het doel van hun bezoek? Wiens zonen zijn zij?
- 20-21. Wiens zonen zijn zij, grote wijze, dat zij zulke schitterende wapens dragen? Zij hebben eenzelfde gedaante, gebaar en beweging en sieren dit land zoals zon en maan de hemel sieren. Ik zou graag de waarheid horen over deze twee helden die hun haar nog in lokken langs hun oren dragen, zoals jongelingen.”
22. Toen hij de woorden van de grote Janaka gehoord had, vertelde hij hem over de twee machtige zonen van Dasaratha.
- 23-24. Hij vertelde over hun verblijf in de ashram van het Volmaakte Wezen en het doden van de rakshasa's, over hun vermetele reis en hun bezoek aan Visala, over hun ontmoeting met Ahalya en Gautama en tenslotte dat ze

gekomen waren om te proberen de grote boog te spannen.

25. Toen hij dat alles aan de grote Janaka verteld had, verzong de grote en machtige wijze Visvamitra in stilzwijgen.

Einde van Sarga 49 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

50 Koning Visvamitra

- 1-2. Toen de grote asceet Satananda, de oudste zoon van Gautama, stralend door de kracht van zijn onthoudingen, Rama zag en de woorden van de wijze Visvamitra hoorde, werd hij tot in het diepste van zijn ziel geroerd en een huivering van geluk voer door hem heen.
3. Satananda zorgde ervoor dat de koningszonen een gerespecteerde zitplaats kregen en sprak vervolgens tot Visvamitra, de beste onder de wijzen:
4. "Tijger onder de wijzen, hebt u mijn vermaarde moeder Ahalya, die zo langdurig boetedoeningen heeft ondergaan, wel aan de zoon van de koning voorgesteld?"
5. Machtige man, heeft mijn vermaarde moeder Rama, aan wie alle levende wezens eer verschuldigd zijn, hulde gebracht door hem bosvruchten aan te bieden?"
6. Machtige man, hebt u Rama verteld wat mijn moeder lang geleden overkomen is, toen de god haar zo schandelijk misbruikte?"
7. O gezegende Kausika, beste onder de wijzen, werd mijn moeder herenigd met mijn vader nadat zij Rama had gezien?"
8. Zoon van Kusika, bewees mijn vader eer aan de grote en machtige Rama en betoonde Rama hem op zijn beurt eer voordat hij hierheen kwam?"

9. Zoon van Kusika, groette Rama, die uitmunt door zelf-beheersing, mijn vader sereen en met respect, voordat hij hier naar toe kwam?”
10. Na de woorden van de welsprekende Satananda antwoordde de grote Visvamitra, die zelf ook de gave van het woord had:
11. “Grootste onder de wijzen, ik heb alles gedaan zoals het behoort. De wijze en zijn vrouw werden herenigd, zoals de wijze Bhargava en zijn vrouw Renuka herenigd werden.”
12. Toen de machtige Satananda dit van Visvamitra hoorde, wendde hij zich tot Rama en zei:
13. “Wees welkom, beste der mensen. Wat een geluk dat u hier gekomen bent, samen met deze grote rishi, de onoverwinnelijke Visvamitra.
14. De machtige Visvamitra, met zijn onvoorstelbaar grote daden en zijn oneindige straling, werd door middel van zijn eigen ascese een brahma-rishi. U weet toch dat hij de grootste van allen is?
15. Niemand op aarde is meer gezegend dan u, Rama, want uw leermeester is de zoon van Kusika, die grote onthoudingen heeft volbracht.
16. Luister alstublieft, dan zal ik u over deze grote Kausika vertellen. Luister naar mijn verhaal over zijn machtige daden, zoals deze hebben plaatsgevonden.

17. Deze deugdzame man was gedurende lange tijd een koning die menige vijand overwon. Hij kende de wegen van rechtschapenheid, hij had zich bekwaamd in alle wetenschappen en het welzijn van zijn onderdanen lag hem na aan het hart.
18. Er was eens een koning die Kusa heette, een zoon van Brahma, heer der schepselen. De zoon van Kusa was de machtige en rechtvaardige Kusanabha.
19. Kusanabha's zoon kent men onder de naam Gadhi, en deze grote wijze, de machtige Visvamitra, is de zoon van Gadhi.
20. Eens heerste Visvamitra over de aarde, hij regeerde als koning gedurende vele duizenden jaren.
21. Maar op een dag riep die machtige man zijn strijdkrachten bijeen en met een voltallig leger trok hij rond over de aarde.
- 22-27. Na vele omzwervingen langs steden, landen, rivieren, bergen en ashrams, kwam de koning uiteindelijk bij de ashram van Vasishtha, waar allerlei soorten bloemen, vruchten en bomen groeiden. O grootste van alle overwinnaars, daar zag de machtige Visvamitra deze ashram van Vasishtha, die als het ware een tweede wereld van Brahma was. Er waren kudde van allerlei soorten dieren en er kwamen dikwijls volmaakte wezens en hemelse zangers. Goden, dhanava's, gandharva's en kinnara's hadden deze ashram tot een

lieflijke plaats gemaakt. Tamme herten en zwermen vogels vonden er hun thuis. Vele brahma-rishi's bevonden zich daar en er kwamen ook dikwijls grote mannen die zichzelf gelouterd hadden door het beoefenen van onthoudingen en die straalden als vuur. En in deze prachtige omgeving was er een voortdurende toeloop van machtige mannen die geleken op Brahma en die slechts van water, lucht of gedroogde bladeren leefden. Zeer veel rishi's en asceten waren daar - mannen met een grote zelfbeheersing, die nooit vertoornd raakten en hun zinnen beteugeld hadden - die zich alleen met vruchten en wortels in leven hielden en zich geheel en al overgaven aan gebed en het brengen van offers."

Einde van Sarga 50 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

51 Visvamitra ontmoet Vasishtha

1. “De machtige Visvamitra was opgetogen om Vasishtha, ongeëvenaard in vedische recitatie, te zien en hij boog nederig voor hem.
2. De grote en heilige Vasishtha verwelkomde hem en nodigde hem uit te gaan zitten.
3. Toen de wijze Visvamitra zat, bood de eminente wijze hem volgens de traditie vruchten en wortels aan.
- 4-5. De machtige Visvamitra, die een groot koning was, nam Vasishtha’s eerbewijs aan en vroeg hem vervolgens naar de voortgang van zijn geestelijke oefeningen, vuuroffers en leerlingen en ook hoe de machtige bomen in zijn heilige bos erbij stonden. Vasishtha antwoordde dat het in alle opzichten goed ging.
6. Vasishtha, zoon van Brahma, een groot ascet en ongeëvenaard in vedische recitatie, vroeg op zijn beurt aan koning Visvamitra, die daar in alle rust zat:
7. ‘Ik mag aannemen dat het u goed gaat, Majesteit. U bent een rechtschapen man, ik ben er zeker van dat u over uw onderdanen regeert zoals het een koning betaamt en dat u hen binnen de grenzen van rechtvaardigheid laat leven in tevredenheid.
8. Zij worden, naar ik aanneem, goed verzorgd en gehoorzamen uw bevelen. O held die uw vijanden vermorzelt,

ik vertrouw er ook op dat al uw vijanden overwonnen zijn.

9. Tijger onder de mensen en vloek van uw vijanden, ik verwacht tenslotte dat het goed gaat met uw leger, uw schatkist, uw bondgenoten en met uw zonen en kleinzonen, o zondeloze.'
10. De beroemde koning Visvamitra antwoordde de verheven Vasishtha nederig dat alles naar wens ging.
11. De twee rechtschapen mannen voerden toen geruime tijd een aangenaam gesprek met elkaar, waardoor ze zeer op elkaar gesteld raakten.
12. Aan het eind van hun gesprek zei Vasishtha met een vriendelijke glimlach tot Visvamitra:
13. 'Mchtig mens, ik wil u en uw leger gaarne gastvrijheid verlenen in overeenstemming met uw positie. Wees zo goed mijn uitnodiging aan te nemen.
14. Aanvaard dit onthaal, u bent een zeer voorname gast, Majesteit, en ik wil niets nalaten om u te eren.'
15. Nadat Vasishtha zo tot hem gesproken had, antwoordde de wijze koning Visvamitra: 'Alleen al door uw woorden hebt u mij deze eer bewezen.
- 16-17. U bent het die geëerd behoort te worden, o heilige, en toch hebt u mij op alle manieren eer betoond met datgene wat in uw ashram aanwezig is - vruchten en wortels, water om mijn voeten te wassen en mijn mond

te spoelen, en door mij toe te staan u te bezoeken. Ik zal nu gaan, wijze en heilige man, wees gegroet en blijf mij alstublieft welgezind.'

18. Ondanks deze woorden van de koning herhaalde Vasishtha, die zowel edel van geest als rechtvaardig was, met nadruk nog enige malen zijn uitnodiging.
19. Tenslotte gaf de zoon van Gadhi Vasishtha ten antwoord: 'Heel goed. Laat het zijn zoals u wenst, heilige en voortreffelijke wijze.'
20. Vasishtha, ongeëvenaard in recitatie en gereinigd van alle zonden, was opgetogen over dit antwoord en hij riep meteen zijn gevlekte koe bij zich.
21. 'Kom Sabala! Kom vlug hier en luister naar mijn woorden! Ik heb besloten een feestmaal te bereiden, overvloedig en weelderig, als welkom voor de koning-rishi en zijn leger. Zorg daarvoor.
22. O hemelse koe die wensen vervult, tover terwille van mij alles tevoorschijn wat deze mensen verlangen - zoveel als zij maar willen, en laat het in alle zes smaken aanwezig zijn.
23. Haast je, Sabala, want je moet voor een enorme hoeveelheid voedsel zorgen zoals pittige rijst, dranken en heerlijke zoetigheden.'"

Einde van Sarga 51 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

52 Visvamitra wenst de koe Sabala

1. Satananda vervolgde: “Nadat de wensen-vervullende koe Sabala zo was toegesproken door de held Vasishtha, o vernietiger van vijanden, produceerde ze zoveel als iedereen maar wenste.
2. Ze maakte suikerriet en zoetheid, gedroogd graan en wijnen, uitstekende likeuren, kostbare dranken en allerlei soorten voedsel.
3. Ze maakte reusachtige bergen stomende rijst, gekruid voedsel, soepen en grote stromen dikke melk.
4. Er waren duizenden zilveren schalen, gevuld met allerlei verrukkelijke desserts en bonbons.
5. Op deze manier, Rama, was Vasishtha in staat om de honger van het gehele leger van Visvamitra te stillen. Het leger was geheel verzadigd en iedereen was gelukkig en voldaan.
6. Ook de koning-rishi Visvamitra, zijn vrouwen, brahmanen en huispriesters waren gelukkig en voldaan.
7. Hij werd vervuld met grote vreugde door de eer die hem, zijn ministers en raadgevers was betoond en hij sprak tot Vasishtha:
8. ‘Brahmaan, u, aan wie alle eer toekomt, hebt mij hartelijk ontvangen en mij grote eer bewezen. Maar luister, welsprekende wijze, want ik heb iets te zeggen.

9. Alstublieft, geef mij Sabala in ruil voor honderdduizend koeien, want, heilige man, zij is waarlijk een juweel en juwelen behoren de koning toe. Daarom, brahmaan, moet u mij Sabala geven. Ze komt mij rechtens toe.'
10. Nadat de eminente, rechtvaardige en heilige wijze Vasishtha zo was toegesproken door Visvamitra, antwoordde hij die heer der aarde:
11. 'Uwe Majesteit, voor nog geen honderdduizend of zelfs een miljard koeien zou ik Sabala aan u geven - zelfs niet voor bergen zilver.
12. Want zij is even onafscheidelijk met mij verbonden als een goede reputatie met een man vol zelfbeheersing. Held die uw vijanden verslaat, Sabala verdient niet dat ze van mij gescheiden wordt.
13. Want van haar zijn wij afhankelijk voor mijn offers aan de goden en de offers aan mijn overleden voorouders; en ook voor ons lichamelijk bestaan, evenals de vuur-offers, de dagelijkse bali- en homa-offers van rijst, graan en geklaarde boter.
14. Ook de rituele uitspraken svaha en vashat en de verschillende onderdelen van de wetenschap hangen alle van haar af, koning-rishi. Hierover bestaat geen twijfel.
15. Zij is waarlijk alles voor mij, zij geeft mij alles. Uwe Majesteit, er zijn vele redenen waarom ik u Sabala niet kan geven.'

16. De welsprekende Visvamitra werd alleen maar vasthoudender na deze woorden van Vasishtha en sprak:
17. “Ik zal u veertienduizend olifanten schenken met gouden prikstokken en met gouden kettingen als buikriem en als nekband.
18. En ik zal u achthonderd gouden vierspanwagens geven, afgezet met bellen en getrokken door witte paarden.
19. Wijze, standvastig in uw geloften, ik zal u bovendien duizend en tien machtige paarden geven, opgegroeid in goede streken en uit edele rassen geboren.
20. En hier zal ik tien miljoen jonge koeien aan toevoegen, elk met een ander kleurpatroon. Geef mij nu Sabala.’
21. Na zo door de wijze Visvamitra te zijn toegesproken, antwoordde de heilige man: ‘Voor niets ter wereld zou ik Sabala opgeven, Majesteit.
22. Want zij alleen is mijn juweel. Zij alleen is mijn rijkdom. Zij alleen is alles voor mij, waarlijk, ze is mijn leven.
23. Uwe Majesteit, alleen zij vertegenwoordigt voor mij de nieuwe maan- en volle maan-rituelen, de offers waarvoor ik vergoeding ontvang. Zij vertegenwoordigt alle verschillende rituele offerhandelingen.

24. Er is geen twijfel aan, Majesteit, dat al mijn rituele offers van haar afhangen. Maar wat is het nut van al dit zinloze gepraat? Ik zal de wensen-vervullende koe niet opgeven.'"

Einde van Sarga 52 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

53 Visvamitra neemt Sabala mee

1. “Toen nu de wijze Vasishtha de wensen-vervullende koe Sabala niet wilde afstaan, Rama, liet Visvamitra haar met geweld bij hem wegslepen.
2. Nadat de grote koning Sabala had laten wegvoeren, o Rama, werd zij overmand door verdriet en vroeg zich af:
3. ‘Zou de grote Vasishtha mij in de steek hebben gelaten, dat dienaren van de koning mij weghalen, hoewel ik wanhopig en vreselijk ongelukkig ben?’
4. Wat voor kwaad heb ik de grote en heilige rishi toch aangedaan dat deze rechtvaardige man niet meer naar mij omziet; naar mij, zijn lieveling? Ik ben onschuldig en ik ben hem zo toegewijd!’
5. Dit overwegend, zuchtte zij herhaaldelijk en rende toen opeens terug naar de weergaloos machtige Vasishtha.
6. Honderden dienaren van zich afschuddend, o vijanden verpletterende held, vloog ze zo snel als de wind naar deze grootmoedige man.
7. Bescherming zoekend bij Vasishtha, stond Sabala voor hem en loeide met donderend geluid. In tranen riep ze:
8. ‘Heilige zoon van Brahma, hebt u mij verstoten, dat de mannen van de koning mij zomaar bij u kunnen weghalen?’

9. Na haar woorden troostte de brahma-rishi haar als was zij zijn eigen zuster, die verteerd werd door verdriet:
10. 'Ik heb je niet in de steek gelaten, Sabala, en jij hebt mij ook geen enkel kwaad gedaan. Deze machtige koning heeft je met geweld van me weggehaald.
11. Mijn kracht is niet opgewassen tegen die van de koning, en zeker vandaag niet. Hij is immers een machtige kshatriya heerser, de gebieders der aarde.
12. Zie, daar is zijn hele leger met een grote hoeveelheid paarden en strijdagens, een gewoel van olifanten en wapperende banieren. Daardoor is hij sterker dan ik.'
13. Op deze woorden van Vasishtha gaf Sabala de onmetelijk stralende brahma-rishi welsprekend en toch nederig ten antwoord:
14. 'Men zegt dat een kshatriya geen werkelijke macht bezit en dat een brahmaan in feite machtiger is. O brahmaan, de macht van een brahmaan is goddelijk en veel groter dan die van kshatriya's.
15. Uw macht is onmetelijk. Visvamisra is wel zeer krachtig, maar niet machtiger dan u. Uw macht is onbetwistbaar.
16. Geef mij slechts het bevel, o machtige man, en vervuld van de macht van de brahmanen, zal ik de kracht en trots van deze boosaardige man vermorzelen.'
17. Toen zij hem zo toesprak, Rama, zei de zeer befaamde

Vasishtha: ‘Schip een leger om de legers van mijn vijand te vernietigen.’

18. Daarop, beschermer der mensen, liet Sabala een donderend gebrul horen: ‘Humbha!’ en daaruit werden vele honderden Pahlava’s geboren die Visvamitra’s leger voor zijn ogen vernietigden.
19. Maar razend van woede en met wijddopen gesperde ogen doodde de koning deze Pahlava’s met allerlei wapens.
20. Toen zij zag dat de Pahlava’s bij honderden tegelijk door Visvamitra werden verslagen, schiep de koe een nieuwe legermacht bestaande uit vreselijke Shaka’s en Yavana’s.
21. Dit gemengde leger was zo groot dat het de hele aarde bedekte. Schitterend en immens machtig straalden de Shaka’s en Yavana’s als even zovele gouden meeldraden van bloemen.
22. Met lange zwaarden en scherpe lansen, en gekleed in gouden gewaden, vaagden zij, als waren zij een laaiend vuur, het gehele leger van de koning weg.
23. Toen wierp de machtige Visvamitra al zijn wapens in de strijd en vernietigde ook deze legers.”

Einde van Sarga 53 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

54 De strijd om Sabala

1. Satananda ging verder: “Toen Vasishtha zag dat de legers van de koe opnieuw overrompeld en overweldigd werden door de wapens van Visvamitra, beval hij: ‘Wensen-ervullende koe, maak nog meer legers met je yoga macht.’
2. Door te loeien: ‘Humbha!’ kwamen Kamboja’s zo schitterend als de zon tevoorschijn, terwijl uit haar uiers gewapende Pahlava’s kwamen.
3. Uit haar vulva kwamen Yavana’s, uit haar anus Shaka’s en uit de poriën van haar huid Mleccha’s, Harita’s en Kirata’s.
4. In een oogwenk, vreugde van de Raghu’s, werd het hele leger van Visvamitra vernietigd, met zijn voetvolk, olifanten, paarden en strijdwapens.
- 5-6. Toen de honderd zonen van Visvamitra zagen dat hun leger vernietigd was door de grote Vasishtha, de beste in het reciteren van de Veda’s, namen zij allerlei wapens ter hand en vielen hem woedend aan. Maar de grote rishi liet slechts de syllabe ‘Hum’ klinken en zie, allen werden verschroeid.
7. Zo liet de grote Vasishtha in één seconde de zonen van Visvamitra, zijn paarden, strijdwapens en de hele infanterie in rook opgaan.

8. De befaamde Visvamitra werd door schaamte overweldigd toen hij zag dat zijn zonen en legers vernietigd waren, en hij verzonk in droevig gepeins.
9. Zoals een oceaan die door windstilte overvallen wordt, als een slang waarvan de giftanden gebroken worden, als een zon die verduisterd wordt door een eclips, zo was hij plotseling van zijn schittering beroofd.
10. Nu zijn zonen en leger verslagen waren, voelde hij zich machteloos, als een vogel wiens vleugels gekortwiekt zijn. Nu zijn trots gebroken was en zijn kracht ondergraven, werd hij door zwaarmoedigheid overmand.
11. Hij maakte zijn enige zoon die nog in leven was koning en zei: 'Regeer over de aarde overeenkomstig de plicht van een kshatriya', waarna hij zonder uitstel het woud introk.
12. Hij ging naar de hellingen van de Himalaya waar veel kinnara's en slangen leven en daar deed deze grote ascet boete om de gunst van de machtige god Siva te winnen.
13. Na enige tijd verscheen die heer der goden en schenker van gunsten, wiens symbool de stier is, aan de grote wijze Visvamitra.
14. Hij sprak: 'Wat is het doel van uw onthoudingen, Majesteit? Spreek vrijuit! Noem de gunst die u verlangt, ik ben immers degene die ze verleent.'

15. Op deze woorden van de grote god Siva wierp de grote asceet Visvamitra zich languit ter aarde en sprak:
16. 'Indien u, grote zondeloze god, tevreden over mij bent, onderwijst u mij dan alstublieft in de leer van wapens en alle mogelijke eigenschappen daarvan en in de geheime kennis over het gebruik van deze wapens.
17. O zondeloze Siva, schenk mij kennis over alle wapens die bekend zijn bij de goden, de danava's, de grote rishi's, de gandharva's en de yaksha's.
18. Moge door uw genade, god der goden, mijn wens in vervulling gaan.' De heer der goden sprak: 'Zo zij het', en keerde terug naar de hemel.
19. Maar de machtige koning-rishi werd door die wapens nog hoogmoediger dan hij al was.
20. Zoals de oceaan bij volle maan, zo zwol zijn machtsgevoel en hij hield de eminente rishi Vasishtha al voor zo goed als dood.
21. Hij keerde terug naar de ashram van Vasishtha en vuurde zijn krachtige wapens af, waardoor het hele heilige bos van de asceet in vlammen opging.
22. Toen de wijzen de wapens zagen die door Visvamitra werden afgevuurd, sloeg hun de schrik om het hart en bij honderden tegelijk vluchtten zij weg in alle richtingen.

23. Ook de leerlingen van Vasishtha, de dieren en de vogels waren bang voor het gevaar en vluchtten bij duizenden in alle richtingen.
- 24-25. Vasishtha riep voortdurend: 'Wees niet bang! Ik zal de zoon van Gadhi vernietigen zoals de zon de mist oplost.' Toch was de ashram van de grote Vasishtha in een oogwenk zo stil en verlaten als een woestijn.
26. Toen sprak de machtige Vasishtha, ongeëvenaard in het reciteren van de Veda's, toornig tot Visvamitra:
27. 'O dwaas, zo verdorven is uw gedrag dat u een sinds lang bloeiende ashram hebt vernietigd en daarom zult u sterven.'
28. In grote woede hief hij snel zijn staf, zoals de staf van Kala, de god van de dood zelf, en hij stond daar als het rookloze vuur dat een eind aan de wereld maakt."

Einde van Sarga 54 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

55 De macht van een kshatriya

1. Satananda vertelde verder: “Toen Vasishtha zo tegen hem sprak, vuurde de machtige Visvamitra het Agni wapen af en schreeuwde: ‘Blijf staan! Loop niet weg!’
2. Woedend zei toen de heilige Vasishtha:
3. ‘Hier ben ik! Alleen in naam bent u een kshatriya! Laat mij nu maar eens zien hoe machtig u werkelijk bent. Zoon van Gadhi, ik zal de wapens waar u zo trots op bent verpletteren.
4. Wat is uw kshatriya kracht vergeleken met de onmetelijke macht van een brahmaan? U maakt de kshatriya’s te schande en u zult nu getuige zijn van de goddelijke macht waarover ik als brahmaan beschik.’
5. En zo werd het grote en vreselijke Agni wapen dat door de zoon van Gadhi was afgeschoten, door de staf van de brahmaan onschadelijk gemaakt, zoals een fel laaiend vuur door water wordt geblust.
- 6-10. Woedend vuurde de zoon van Gadhi toen de volgende wapens af: Varuna, Raudra, Aindra, Pasupata, Aishika, Manava, Mohana, Gandharva, Svapana, Jrimbhana, Mohana, Samtapana, Vilapana, Soshana, Darana, de onweerstaanbare Vajra, de stroppen van Brahma, van Kala en van Varuna, het zo begeerde wapen Pinaka, de bliksemschichten Sushka en Ardra, het Danda wapen, de wapens Paisaka en Kraunca, de discus van Dharma,

van Kala en van Vishnu, en de wapens Vayavya, Mathana en Hayasiras.

- 11-13. Toen wierp hij een paar speren, de Kankala en de Musala, dat grote wapen, Vaidyadhara, het afschuwelijke werptuig van Kala, het vreselijke Trisula wapen, de Kapala en de Kankana. Waarlijk, o vreugde van de Raghu's, al deze wapens wierp hij naar Vasishtha, de grootste in het reciteren van de Veda's. Maar toen gebeurde er iets verbazingwekkends: de zoon van Brahma vernietigde ze allemaal met zijn staf.
- 14-15. Nadat al deze wapens onschadelijk waren gemaakt, bracht Vishvamitra, de vreugde van Gadhi, het Brahma wapen in de strijd. Toen dat wapen geheven werd, verstijfden de goden van angst, met Agni voorop, en eveneens de goddelijke rishi's, de gandharva's en de grote slangen. Toen het Brahma wapen werd gelanceerd, sidderden de drie werelden.
16. Maar, Raghava, door zijn macht als brahmaan verslond Vasishtha zelfs het grote en verschrikkelijke Brahma wapen met zijn brahmanenstaf.
17. Nadat hij het Brahma wapen had ontkracht, werd Vasishtha's verschijning zo woest en afschrikwekkend dat de drie werelden verbijsterd waren.
18. Want als een vonkenregen ontsprongen rokende tongen van vuur uit iedere porie van het lichaam van de grote Vasishtha.

19. Als een tweede staf van Yama, zo vlamde zijn opgeheven brahmanenstaf, als het rookloze vuur dat de wereld doet vergaan.
20. Toen prees de grote schare wijzen Vasishtha, ongeëvenaard in het reciteren van de Veda's: 'Brahmaan, uw krachten zijn onbegrensd. Houd ze toch in bedwang door uw macht.
21. Brahmaan, u hebt de grote asceet Visvamitra verslagen. Wees toch genadig, beste van allen die de Veda's reciteren, bevrijd de werelden van deze vrees.'
22. Na deze woorden dwong de machtige asceet zich tot kalmte. Visvamitra zuchtte in zijn vernedering en zei:
23. 'De macht van een kshatriya stelt niets voor. Alleen de fijne energie van een brahmaan geeft werkelijke macht. Al mijn wapens zijn vernietigd door één enkele brahmanenstaf.
24. Daarom zal ik, als ik dit alles goed heb overwogen en mijn geest en zinnen weer onder beheersing heb, grote onthoudingen gaan beoefenen, want dat alleen zal mij tot een brahmaan maken.'"

Einde van Sarga 55 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

56 De wens van Trisanku

- 1-2. “En zo, Raghava, begon de vete tussen de machtige asceet Visvamitra en de grote Vasishtha. Terneergeslagen door de herinnering aan zijn nederlaag en herhaaldelijk zuchtend, reisde Visvamitra vergezeld van zijn koningin naar het zuiden. Daar aangekomen begon hij zijn buitensporige en ontzagwekkende ascese. Hij at slechts vruchten en wortels, en beheerste zijn zinnen.
3. Na verloop van tijd werden hem verscheidene zonen geboren. Dit waren: Havishpanda, Madhushpanda, Dridhanetra en Maharatha, en zij stelden zich in dienst van waarheid en rechtvaardigheid.
4. Toen er ruim duizend jaar zo voorbijgegaan was, sprak Brahma, de grootvader der werelden, vriendelijk tot de ascetische Visvamitra:
5. ‘Zoon van Kusika, door uw onthoudingen hebt u de werelden bereikt waar koning-rishi’s naar uitzien. Op grond van uw ascese erkennen we u als koning-rishi.’
6. Na deze woorden ging de machtige, opperste Heer van alle werelden eerst samen met de goden naar de hemel, om vervolgens naar zijn eigen rijk, de Brahmaloeka, te gaan.
7. Visvamitra echter, werd na Brahma’s woorden zeer mismoedig. Hij boog vol schaamte het hoofd en vervuld van groot verdriet sprak hij:

8. 'Ik heb de zwaarste onthoudingen volbracht en toch beschouwen alle goden en rishi's mij slechts als een koning-rishi. Ik vind dit geen passende beloning voor mijn ascese.'
9. Toen hij tot deze slotsom gekomen was, Kakutstha, begon deze grote asceet, die al zoveel beheersing had tentoongespreid, opnieuw aan de meest verregaande onthoudingen.
10. In diezelfde tijd was er een afstammeling van de Ikshvaku's, Trisanku genaamd. Hij had zijn zinnen overwonnen en sprak de waarheid.
11. Op een keer, Raghava, kwam het volgende plan bij Trisanku op: 'Ik zal een zodanig offer brengen dat ik in dit lichaam op zal stijgen naar de hoogste verblijfplaats van de goden.'
12. Hij riep Vasishtha bij zich en vertelde hem van zijn plan, maar de grote Vasishtha zei hem ronduit: 'Dat is onmogelijk.'
13. Omdat Vasishtha hem hulp weigerde, ging Trisanku naar het zuiden, waar de zonen van Vasishtha vol overgave zeer langdurige ascese beoefenden.
14. Daar zag de machtige Trisanku de honderd beroemde zonen van Vasishtha, omgeven door een stralend licht, die daar hun onthoudingen volvoerden.
15. De machtige koning naderde de grote zonen van zijn

goeroe in schaamte, met licht gebogen hoofd en hij begroette hen zoals het hoort. Daarna bracht hij zijn handen eerbiedig samen en richtte zich tot hen allen:

16. 'Ik zoek mijn toevlucht tot u, want u alleen kunt mij bescherming geven. O gezegenden, Vasishtha heeft mij afgewezen.
17. Ik wens een groot offer te brengen. Sta mij dit toch toe! Ik buig mij neer voor de zonen van mijn goeroe om hun gunst te verkrijgen.
18. Met gebogen hoofd richt ik mij smekend tot u, brahmanen, die standvastig in uw onthoudingen bent. Als-tublieft, voer toch samen voor mij een offer uit, opdat ik in dit lichaam de wereld der goden zal bereiken.
19. Daar Vasishtha mij heeft afgewezen, asceten, bent u, zonen van mijn goeroe, mijn enige toevlucht.
20. Onze familiepriester is altijd de hoogste autoriteit geweest voor alle Ikshvaku's. Na hem bent u dit voor mij.'"

Einde van Sarga 56 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

57 Trisanku vervloekt

1. Satananda vervolgde zijn verhaal: “Toen de honderd zonen van de rishi de woorden van Trisanku hoorden, Rama, werden ze woedend en antwoordden de koning:
2. ‘Dwaas! Uw goeroe, die altijd de waarheid spreekt, heeft uw verzoek afgewezen. Hoe waagt u het hem te negeren en naar iemand anders te gaan?’
3. Uw familiepriester is altijd de hoogste autoriteit voor de alle Ikshvaku’s geweest. Het is onmogelijk tegen het woord van hem die de waarheid spreekt in te gaan.
4. Als de heilige rishi Vasishtha u gezegd heeft dat dit onmogelijk is, hoe kunnen wij dit offer van u dan op ons nemen?
5. Wees niet zo dwaas, beste der mensen! Ga nu terug naar uw stad. Majesteit, de heilige rishi Vasishtha is immers in staat een offer te volbrengen waardoor hij heerser wordt over de drie werelden.’
6. Toen Trisanku deze woorden hoorde, die zij in hun woede onduidelijk uitspraken, richtte hij zich nogmaals tot hen:
7. ‘Zo! Ik word dus afgewezen door zowel mijn goeroe als door zijn zonen. Het is fraai! Maar goed, ik zal wel een andere manier vinden. Asceten, ik groet u!’
8. Bij het horen van deze verschrikkelijke woorden wer-

den de zonen van de rishi razend. Zij vervloekten Trisanku en beten hem toe: 'Een paria zul je worden!' En vervolgens gingen deze grote mannen hun ashram binnen.

9. Toen de nacht voorbij was, bleek de koning veranderd te zijn in een paria. Hij had een donker, grof lichaam gekregen met warrige haren en zwarte kleding. Zijn sieraden waren van ijzer en hij droeg bloemslingers die, net als de zalf waarmee hij was ingesmeerd, afkomstig waren van de crematieplaats.
10. Toen zij de koning zo in de gedaante van een paria zagen, Rama, lieten de bewoners van de stad en zelfs zijn raadslieden en hovelingen hem aan zijn lot over en namen de benen.
11. De koning was door iedereen verlaten, o Kakutstha. Dag en nacht werd hij gekweld, maar toch wist hij zich volkomen te beheersen en hij besloot naar de asceet Visvamitra te gaan.
12. De wijze Visvamitra kreeg diep medelijden met Trisanku toen hij die gevallen koning zo ontluisterd zag.
13. Door dit medelijden bewogen, gezegende Rama, sprak de machtige en zeer rechtschapen wijze tot de koning, die er weerzinwekkend uitzag:
14. 'Wat voert u hierheen, machtige vorst? Heldhaftige heer van Ayodhya, door een vervloeking bent u een paria geworden.'

15. Bij het horen van deze woorden vouwde de welsprekende paria-koning zijn handen in eerbied samen en zei tot Visvamitra, die ook een befaamd spreker was:
16. 'Zowel door mijn goeroe Vasishtha als door de zonen van mijn goeroe ben ik afgewezen. Ik moet deze verschrikking ondergaan zonder dat mijn wens in vervulling is gegaan.
17. Het was namelijk mijn droom, o wijze, om in dit lichaam naar de hemel te gaan. Honderd offers heb ik volbracht en niets heb ik erdoor gewonnen.
18. Ik heb nooit gelogen en zal dat ook nooit doen, hoewel ik het zwaar te verduren heb, genadige heer. Dit zweer ik u bij de eer van een kshatriya.
19. Ik heb velerlei offers gebracht, mijn onderdanen rechtvaardig geregeerd en mijn grote goeroes door mijn deugdzaam gedrag tevreden gesteld.
20. Hoewel ik voortdurend rechtvaardigheid nastreef, stier onder de wijzen, en offers wens te volbrengen, zijn mijn leermeesters toch niet tevreden.
21. Daarom denk ik dat alleen het lot oppermachtig is en menselijke inspanning tevergeefs. Alles wordt bepaald door het lot. Het lot is ons uiteindelijke toevluchtsoord.
22. Toon mij uw genade, in mijn bittere smart rest mij niets anders. Het lot heeft al mijn goede werken teniet gedaan.

23. Ik zal geen andere weg zoeken, u bent mijn laatste toevlucht. Ik smeeek u, probeer toch door menselijke inspanning de kracht van het lot te overwinnen!’’

Einde van Sarga 57 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

58 Hulp van Visvamitra

1. “Toen de koning zo gesproken had, kreeg de zoon van Kusika medelijden met hem en hij sprak Trisanku rechtstreeks en vriendelijk toe, ook al zag hij eruit als een paria:
2. ‘Wees welkom, Ikshvaku, mijn zoon. Ik weet dat u een rechtschape man bent. Vrees niet, stier onder de koningen, ik zal uw toevlucht zijn.
3. Majesteit, ik zal alle grote rishi’s bijeenroepen, heilig in al hun handelingen, opdat zij mij bijstaan in dit offer. Dan kunt u vrij van alle zorgen uw offer volbrengen.
4. U zult in dit lichaam, zoals het door de vervloeking van uw goeroe veranderd is, naar de hemel opstijgen.
5. Heer der mensen, ik voel dat de hemel al binnen uw bereik is, want u hebt tot mij, een Kausika, uw toevlucht genomen en ik kan u zeker helpen.’
6. Na deze woorden gaf deze machtige man instructies aan zijn wijze en rechtschape zonen, betreffende de voorbereidingen voor het offer.
- 7-8. Toen riep hij al zijn leerlingen bijeen en sprak tot hen: ‘Mijn zonen, op mijn gezag moeten jullie alle waarlijk geleerde mannen hier bijeen brengen, de eersten onder de rishi’s, met hun leerlingen en dienstdoende priesters, allen die ons welgezind zijn.

9. En als iemand na het horen van mijn machtige woorden ook maar iets oneerbiedigs zegt, dan moeten jullie dat woord voor woord aan mij overbrengen, zonder iets daarvan te verzwijgen.'
10. Hierop volgden zij zijn aanwijzingen en verspreidden zich in alle richtingen. En zo gebeurde het dat vedische geleerden uit alle delen van het land daar bijeenkwamen.
11. Zijn leerlingen kwamen terug bij die vurig stralende wijze en berichtten Visvamitra wat de vedische geleerden hadden gezegd:
12. 'Op uw oproep verzamelen zich brahmanen in alle delen van het land. Ze komen allemaal, behalve Mahodaya.
13. Maar luister nu, stier onder de wijzen, wat de honderd zonen van Vasishtha zeiden, die zo woedend waren dat zij over hun woorden struikelden:
14. 'Hoe kunnen de goden en rishi's in een offerbijeenkomst deelnemen aan de plechtigheid van een man wiens offerpriester een kshatriya is, en dat nog wel terwijl hijzelf een paria is?
15. Biedt de bescherming van deze Visvamitra de grote brahmanen soms voldoende zekerheid dat zij naar de hemel zullen gaan, zelfs wanneer ze het voedsel van een paria gegeten hebben?'

16. Dit waren de minachtende woorden, o tijger onder de wijzen, die Mahodaya en alle zonen van Vasishtha uitspraken, met rooddoorlopen ogen.'
17. Toen de stier onder de wijzen dit hoorde, spuwden zijn eigen ogen vuur en hij sprak vertoornd:
18. 'Omdat zij zich schamper uitlaten over mij, die op grond van onthoudingen achting verdient, zullen deze verachtelijke creaturen stellig tot as verteerd worden.
19. Vandaag heeft de strop van Kala hen gebracht naar het huis van Vaivasvata, de heer van de dood. Mogen zij allen gedurende zevenhonderd levens aaseters zijn.
20. Mogen zij door de wereld dolen als Mushtika's, lage, afschrikwekkende verschoppelingen, die zich met walgelijke zaken bezighouden en zich voeden met hondenvlees.
21. En ook de boosaardige Mahodaya spreekt kwaad van mij, terwijl ik dat niet verdien. Laat hij een stamlid van de Nishada's worden, veracht door alle volkeren.
22. Hij is meedogenloos en alleen uit op het vernietigen van leven. Omdat hij mij zo tergt, zal zijn leven zich in grote ellende voortslepen.'
23. Nadat de grote wijze Visvamitra deze vervloekingen temidden van de rishi's had uitgesproken, zweeg hij."

Einde van Sarga 58 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

59 Trisanku in de hemel

1. “Nadat de machtige Visvamitra Mahodaya en de zonen van Vasishtha met de kracht van zijn ascese in het verderf had gestort, sprak hij temidden van de rishi’s:
2. ‘Hier staat Trisanku, een vroom en edelmoedig afstameling van Ikshvaku. Omdat hij in zijn lichaam de wereld der goden wenst binnen te gaan, heeft hij tot mij zijn toevlucht moeten nemen.
3. Heilige mannen, laten wij een zodanig offer brengen dat hij in zijn eigen lichaam zal opstijgen naar de wereld van de goden.’
4. Toen zij Visvamitra’s woorden hoorden, kwamen alle grote rishi’s, die wisten wat juist was, bijeen en spraken onderling deze rechtvaardige woorden:
5. ‘Deze wijze, de erfgenaam van Kusika, is een buitengewoon opvliegend man. Het lijdt geen twijfel dat wij zijn bevelen goed moeten opvolgen, welke die ook zijn.
6. Want deze heilige man is als vuur. Als hij in woede ontsteekt, zal hij ons zeker vervloeken. Laat het offer dus beginnen, opdat Trisanku, de erfgenaam van de Ikshvaku’s, in dit lichaam naar de hemel moge gaan door de macht van Visvamitra.’
7. Vervolgens riepen zij: ‘Laat het offer beginnen’, en namen er allen aan deel.

8. Na deze woorden voerden de grote rishi's de verschillende rituele handelingen uit. Maar de voornaamste offerpriester was de machtige Visvamitra zelf.
9. De offerpriesters, bedreven in het reciteren van de Veda's, voerden alle rituelen uit onder begeleiding van vedische gezangen, in de juiste volgorde en volgens de voorgeschreven regels en gebruiken.
10. Na een lange tijd riep de grote asceet Visvamitra de goden op hun deel tot zich te nemen.
11. Maar hoewel zij werden opgeroepen om hun deel te komen halen, kwam geen der goden.
12. De grote wijze Visvamitra werd woedend. Razend stak hij een offerlepel omhoog en zei tegen Trisanku: 'Heer over mensen, zie de macht van mijn ascese die ik geleidelijk verwierf.
13. Met behulp van deze onmetelijke kracht zal ik u nu met lichaam en al naar de hemel leiden. Stijg dus in dit lichaam op naar de hemel, heer der mensen, hoe moeilijk dat ook moge zijn.
14. Want door mijn ascese heb ik enige verdienste vergaard en door de kracht daarvan, Majesteit, zult u in dit lichaam naar de hemel opstijgen.'
15. Nauwelijks had de wijze deze woorden uitgesproken, Kakutstha, of de heer der mensen steeg vlak voor ieders ogen in zijn lichaam op naar de hemel.

16. Toen nu Indra, de kastijder van de demon Paka, zag dat Trisanku in de wereld der goden was aangekomen, zei hij, en met hem alle andere goden:
17. 'Ga terug, Trisanku. Er is voor u geen plaats in de hemel. Dwaas, u bent te gronde gericht door de vervloeking van uw goeroe. Val met uw hoofd naar beneden terug op de aarde!'
18. Door deze woorden van de grote heer Indra viel Trisanku naar beneden, schreeuwend naar de asceet Visvamitra: 'Help, red me!'
19. Kausika hoorde hem roepen. Een hevige woede maakte zich van hem meester en hij riep: 'Stop, stop!'
- 20-21. De beroemde en machtige wijze stond daar temidden van de rishi's. Buiten zichzelf van razernij schiep hij in de zuidelijke hemel een geheel nieuwe reeks sterrenbeelden. Hij geleet een tweede Brahma, Heer van de schepselen, zoals hij aan de zuidelijke hemel een nieuw sterrenbeeld schiep, 'de Zeven Rishi's'.
22. Toen hij deze nieuwe sterrenbeelden had geschapen, sprak hij, ziedend van drift: 'Ik zal een tweede Indra scheppen, of misschien moet de wereld het maar zonder Indra doen.' En in zijn woede begon hij zelfs goden te scheppen.
23. Hierop raakten de stieren onder de goden en de rishi's ernstig verontrust en zij spraken tot de grote Visvamitra om hem te kalmeren:

24. 'O roemrijke asceet, deze koning is in het verderf gestort door de vervloeking van zijn goeroe; hij verdient het niet om in zijn lichaam de hemel binnen te gaan.'
25. Bij het horen van deze woorden van de goden, antwoordde Kausika, de stier onder de wijzen, in diepe ernst:
26. 'Wees gezegend, maar weet, dat ik koning Trisanku plechtig beloofd heb dat hij in zijn lichaam naar de hemel zou opstijgen. Die belofte moet ik gestand doen.'
27. Trisanku zal in zijn lichaam voor eeuwig in de hemel blijven. En ook zullen al mijn sterrenbeelden blijven bestaan.
28. Ja, alles wat ik geschapen heb, zal blijven bestaan zolang de werelden bestaan. O goden, er rest u niets anders dan hiermee in te stemmen.'
29. Toen zij op deze wijze waren toegesproken, antwoordden alle goden de stier onder de wijzen:
- 30-31. 'Zo zij het dan, en wees gezegend. Laat al uw sterrenbeelden aan de hemel blijven staan, buiten de baan van de zon, die op alle mensen schijnt. En, beste der wijzen, laat Trisanku, helder stralend als een god, daar zo met het hoofd naar beneden blijven staan als een van die stralende sterren.'
32. Geprezen door alle goden en rishi's antwoordde de rechtschapen en machtige Visvamitra: 'Zo zal het zijn.'

33. Toen het offer volbracht was, o beste van de mensen, vertrokken de goden en de grote ascetische wijzen, zoals ze gekomen waren.”

Einde van Sarga 59 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

60 Het paardenoffer van Ambarisha

1. Satananda vervolgde: “Toen de grote Visvamitra zag dat de rishi’s vertrokken waren, o tijger onder de mensen, sprak hij tot alle bewoners van het woud:
2. ‘Onze ascese hier in het zuiden is nu verstoord; we zullen naar een ander gebied gaan en daar onthouding beoefenen.
3. O grote wijzen, laten wij gaan om onze onthoudingen ongestoord voort te zetten in Pushkara, in het dunbevolkte westen. Dat is het beste van alle wouden voor asceten.’
4. Na deze woorden ondernam de grote en machtige wijze strenge en zware onthoudingen in Pushkara, terwijl hij zich met wortels en vruchten in leven hield.
5. Het was in die tijd dat de heer van Ayodhya, een koning genaamd Ambarisha, een offer bracht.
6. Maar terwijl er al een begin was gemaakt met de ceremoniën, roofde Indra het offerdier. Omdat dat verdwenen was, zei de priester tegen de koning:
7. ‘O Majesteit, door uw zorgeloosheid is vandaag het offerdier gestolen. Heer over de mensen, wanneer een koning hiertegen geen voorzorgsmaatregelen neemt, wordt hij door zulke nalatigheden ten gronde gericht.
8. Stier onder de mensen, er is maar één manier om deze

fout weer goed te maken. Dit is werkelijk een zeer ernstige situatie. Terwijl het ritueel nog gaande is, moet u snel het dier terugvinden, of het vervangen door een mens.'

9. Toen hij deze woorden van zijn leermeester hoorde, probeerde de wijze koning een slacht-offer te vinden in ruil voor duizenden koeien.
- 10-11. Nu gebeurde het, vreugde van de Raghu's, mijn zoon, terwijl hij in vele streken, landen, steden, bossen en heilige ashrams zocht, dat de koning in Bhrgutunda de brahmaan Ricika ontmoette, die daar zat met zijn vrouw en zonen.
12. De machtige en onmetelijk stralende koning-rishi boog diep, eer bewijzend aan de brahma-rishi Ricika, die door zijn onthoudingen gloeide van innerlijk vuur. Nadat koning Ambarisha had geïnformeerd naar zijn welzijn in alle opzichten, zei hij:
13. 'O befaamde Bhargava, als u mij voor honderdduizend koeien uw zoon wilt verkopen, zodat hij mijn offer kan zijn, dan zal ik mijn doel bereikt hebben.
14. Want ik heb door alle landen gezworven en ik heb nog steeds geen geschikt slacht-offer gevonden. Ik vraag u, wees zo goed mij tegen betaling één van uw zonen te geven.'
15. De machtige Ricika zei daarop: 'Beste der mensen, voor niets ter wereld zou ik mijn oudste zoon verkopen.'

16. Toen zijn echtgenote, de moeder van zijn grote zonen, de woorden van Ricika hoorde, sprak de ascetische vrouw tot Ambarisha, die tijger onder de mensen:
17. ‘Majesteit, u moet beseffen dat ook ik een lieveling heb: Sunaka, mijn jongste zoon.
18. Want zoals vaders gewoonlijk het meeste van de oudste zoon houden, zo houden moeders het meeste van de jongste. Daarom zal ik mijn jongste zoon niet afstaan.’
19. Na deze woorden van de wijze en zijn vrouw sprak de middelste zoon, Sunahsepa, uit eigen beweging:
20. ‘Mijn vader zegt dat de oudste zoon niet verkocht kan worden en mijn moeder zegt hetzelfde van de jongste. Ik maak hieruit op dat de middelste zoon verkocht wordt. Voer mij dus weg, o vorst.’
21. En zo, vreugde van de Raghu’s, vertrok de heer der mensen, opgetogen dat hij voor honderdduizend koeien Sunahsepa had verkregen.
22. Snel liet hij Sunahsepa in zijn wagen plaatsnemen en toen ging de befaamde en machtige koning-rishi er met grote haast vandoor.”

Einde van Sarga 60 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

61 Sunahsepa gered

1. “Met Sunahsepa bij zich, o vreugde van de Raghu’s, beste van de mensen, hield de beroemde koning rond het middaguur een rustpauze te Pushkara.
2. Terwijl de koning rustte, wandelde Sunahsepa naar het prachtige Pushkara-meer, waar hij Visvamitra zag.
3. Sunahsepa was terneergeslagen en hij voelde zich ellendig van dorst en vermoeidheid, Rama. Hij wierp zich in de armen van de wijze Visvamitra en riep:
4. ‘Ik heb geen moeder en geen vader, zelfs geen bloedverwant om mij terzijde te staan. O vriendelijke heer, stier onder de wijzen, red mij toch, als dat op een rechtvaardige manier mogelijk is.
- 5-6. Want u bent een redder, beste der wijzen, en een steun voor allen. Bescherm mij, die geen beschermer heeft, vanuit uw stille geest. Moge daarbij de koning zijn doel bereiken en moge ik de hemel bereiken na een lang en gezond leven en het uitvoeren van onovertroffen onthoudingen. O rechtschapen man, red mij uit deze rampspoed zoals een vader zijn zoon zou redden.’
7. Toen hij dit hoorde, troostte de grote Visvamitra hem en stelde hem gerust. Toen wendde hij zich tot zijn eigen zonen en sprak:

8. 'Vaders die naar het goede streven, verwekken zonen terwille van hun eigen welzijn in de volgende wereld. De tijd is nu gekomen om dat doel in vervulling te laten gaan.
9. Deze jongen, de zoon van een wijze, zoekt bij mij zijn toevlucht. Mijn zonen, jullie moeten hem een dienst bewijzen ten koste van je eigen leven.
10. Jullie zijn allen je plichten goed nagekomen en hebben rechtvaardigheid als hoogste doel. Nu moeten jullie het slacht-offer van de heer der mensen zijn om het heilige vuur te verzadigen.
11. Op deze manier zal Sunahsepa een beschermer hebben, zal het offer zonder belemmering voltrokken worden, zullen de goden tevreden zijn en wordt mijn woord gestand gedaan.'
12. Maar, beste van de mensen, de zonen van de wijze, Madhushyanda en de anderen, antwoordden hem op aanmatigende en oneerbiedige toon:
13. 'Hoe is het mogelijk, heer, dat u uw eigen zonen in de steek wilt laten om de zoon van een ander te redden? Wij beschouwen dat als een verboden handeling, net als het eten van hondenvlees.'
14. Toen de stier onder de wijzen hoorde wat zijn zonen zeiden, werden zijn ogen rood van woede en hij begon hen te vervloeken:

15. 'Jullie grove en onbeschaamde woorden doen mij de haren te berge rijzen en zijn in tegenspraak met alles wat ik gezegd heb. Volslagen verwerpelijk zijn ze, vanuit het standpunt van rechtvaardigheid!
16. Duizend jaar lang zullen jullie allen in deze wereld leven in dezelfde kaste als de zonen van Vasishtha en hondenvlees eten.'
17. En nadat Visvamisra, de beste van de wijzen, zijn zonen had vervloekt, richtte hij zich tot de diepbedroefde Sunahsepa en verschaftte hem een onfeilbaar middel ter bescherming:
18. 'Wanneer je, gebonden met de heilige koorden en gesierd met rode bloemslingers en met sandelpasta, naar de aan Vishnu gewijde brandstapel wordt gebracht, roep dan de vuurgod Agni aan met gewijde formules.
19. Zoon van een wijze, je moet deze twee goddelijke verzen bij Ambarisha's offer reciteren. Dan zul je je doel bereiken.'
20. Sunahsepa nam de twee verzen met volle aandacht in zich op. Daarop haastte hij zich naar Ambarisha, leeuw onder de koningen, en sprak:
21. 'O machtige leeuw onder de koningen, laten we snel naar de offerplaats gaan. Ga daarheen terug, heer van de koningen, en keer in tot een gewijde staat.'
22. Toen de koning deze woorden van de zoon van de rishi

hoorde, werd hij vervuld van vreugdevolle verwachting en ging snel maar behoedzaam naar de offerplaats.

23. Met toestemming van de offerpriesters liet de koning zijn slacht-offer van de heilige tekenen voorzien en hem kleden in een rood gewaad. Daarop liet hij hem aan de offerpaal vastbinden.
24. Maar toen Sunahsepa, de zoon van de wijze, vastgebonden was, begon hij de twee goden, Indra en zijn jongere broer Vishnu, op de voorgeschreven wijze te prijzen met de prachtige hymnen die hij had geleerd.
25. Indra met de duizend ogen was verheugd en tevreden-gesteld door die geheime lofzang, Raghava, en hij verleende Sunahsepa een lang leven.
26. Wat de koning betreft, Rama, beste van de mensen, die verkreeg velerlei vruchten van dat offer door de genade van de duizend-ogige Indra.
27. En toen eindelijk begon de grote asceet, de rechtschapen Visvamitra, in Pushkara met zijn onthoudingen gedurende nog eens duizend jaar.”

Einde van Sarga 61 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

62 Visvamitra verliefd

1. “Toen de duizend jaren voorbij waren gegaan en de grote wijze het voorgeschreven bad had genomen na het vervullen van zijn gelofte, kwamen alle goden bij hem met de wens hem de vruchten van zijn onthoudingen te geven.
2. De machtige Brahma sprak hem uiterst vriendelijk toe: ‘Wees gezegend, door de heilige handelingen die u op u hebt genomen, bent u nu een rishi geworden en bent u niet langer een kshatriya.’
3. Nadat hij zo tot hem gesproken had, keerde de heer der goden terug naar de hemel. Maar de machtige Visvamitra begon nog strengere onthoudingen, nu hij zijn doel, brahma-rishi te worden, nog niet had bereikt.
4. Na een lange tijd nu, beste van de mensen, kwam Menaka, de mooiste der apsarasen, baden in Pushkara.
5. De machtige zoon van Kusika zag daar de onvergelijkelijk schone Menaka en haar aanblik trof hem als was zij een bliksemstraal in een regenwolk.
6. Zodra hij haar zag, kwam de wijze onder de betovering van Kandarpa, de god der liefde, en hij zei: ‘Welkom apsaras. Kom hier bij mij wonen in mijn ashram. Wees gezegend en wees mij welgezind, want Madana, de liefdesgod, heeft mij aangestoken.’

7. Omdat Visvamitra zo tot haar sprak, nam de lieflijke vrouw haar intrek bij hem en daardoor werden zijn onthoudingen zeer belemmerd.
8. En zo, beste Rama, gingen tien jaren heel plezierig voorbij terwijl zij in Visvamitra's ashram woonde.
9. Maar toen die periode verstreken was, begon de grote wijze Visvamitra zich te schamen en viel hij ten prooi aan gevoelens van smart en onrust.
10. Al spoedig, vreugde van de Raghu's, kwam er een boze gedachte bij de wijze op: 'Dit alles, deze grote diefstal van mijn ascetische kracht, is het werk van de goden.
11. Tien jaar zijn als één enkele dag en nacht voorbijgegaan, terwijl ik het slachtoffer was van een dwaze verliefdheid. Er is waarlijk een hinderpaal op mijn weg gekomen.'
12. De eminente wijze werd door wroeging gekweld en zuchtte diep.
13. Toen hij zag dat de apsaras beefde van angst en haar handen in een gebaar van eerbied samenvouwde, stuurde Visvamitra, de zoon van Kusika, haar met vriendelijke woorden weg en vertrok zelf naar de bergen in het noorden, Rama.

14. Vastbesloten in zijn opzet te slagen nam de beroemde wijze een buitengewoon besluit, en bij de oevers van de rivier de Kausiki gekomen, begon hij aan werkelijk ontzagwekkende onthoudingen.
15. Nadat hij zulke vreselijke onthoudingen duizend jaar had volgehouden in de noordelijke bergen, raakten de goden verontrust.
16. Daarom kwamen alle goden en de scharen rishi's bijeen en beraadslaagden, zeggende: 'Goed! Laat de zoon van Kusika de titel maha-rishi ontvangen.'
17. Toen hij die woorden van de goden hoorde, sprak Brahma, de grootvader van alle werelden, vriendelijk tot de ascetische Visvamitra:
18. 'Wees gegroet, grote rishi. Kausika, mijn zoon, ik ben tevreden over je strenge onthouding. Ik verleen je grootheid en een bijzondere plaats onder de rishi's.'
19. Maar toen de ascetische Visvamitra deze woorden van grootvader Brahma hoorde, boog hij en met zijn handen in eerbied samengevouwen antwoordde hij:
20. 'Heiligheid, als u mij op grond van de heilige daden die ik heb verricht, had aangesproken met de ongeëvenaarde titel brahma-rishi, dan zou aangetoond zijn dat ik mijn zintuigen werkelijk onderworpen had.'

21. Maar Brahma antwoordde alleen maar: 'Tot nu toe heb je je zintuigen nog niet overwonnen. Span je in!' En daarop keerde hij terug naar de hemel.
22. Zo kwam het dat toen de goden vertrokken waren, de grote wijze Visvamitra zijn onthoudingen hervatte. Hij stond rechtop, zonder steun en met zijn armen omhoog, en zijn enige voedsel was de lucht.
23. In de zomer hield hij de vijf vuren brandende, in de regentijd bleef hij buiten en in de winter stond hij dag en nacht in het water.
24. Op deze wijze beoefende hij duizend jaar lang de meest verschrikkelijke onthoudingen.
25. Toen nu de grote wijze Visvamitra deze onthoudingen beoefende, raakten Vasava en de goden hevig veront- rust.
26. Indra en de scharen Maruts spraken tot de apsaras Rambha over een plan dat hun voordeel zou brengen en dat Kausika zou benadelen."

Einde van Sarga 62 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

63 Visvamitra vervloekt Rambha

1. “Rambha, je moet een belangrijke taak uitvoeren namens de goden. Je moet Kausika verleiden door hem dronken van verliefdheid te maken.’
2. Maar, Rama, toen zij zo toegesproken werd door de duizend-ogige Indra, raakte de nimf van schrik vervuld. Met samengevouwen handen smeekte zij:
3. ‘Heer der goden, deze grote wijze Visvamitra is vreselijk. Hij zal zonder twijfel al zijn toorn over mij uitstorten. O Heer, ik ben doodsbang! Wees mij genadig.’
4. Maar hoewel zij over haar hele lichaam beefde en hem eer bewees, antwoordde Indra haar slechts: ‘Wees niet bang, Rambha, en breng mijn opdracht ten uitvoer.
5. Ik zal in de vorm van een koekoek zijn hart raken en in de lente, wanneer de bomen op hun mooist zijn, zal ik je bijstaan samen met Kandarpa, de god van de liefde.
6. Zorg dat je er allerbekoorlijkst uitziet en gebruik al je charmes, Rambha, en breng de ascetische rishi Kausika in verwarring.’
7. Na zijn woorden nam de verleidelijke Rambha een onvergetelijk mooie gestalte aan en met een betoverende glimlach ging zij op weg om Visvamitra te verleiden.
8. Hij hoorde de zoete roep van de koekoek, en zijn hart sprong op toen hij de apsaras zag.

9. Maar de aanblik van Rambha en het geluid van haar strelende stem wekten argwaan bij de wijze.
10. Hij begreep dat dit het werk van de duizend-ogige Indra moest zijn. De zoon van Kusika, die stier onder de wijzen, werd door woede meegesleurd en hij vervloekte Rambha.
11. 'Ongelukkige Rambha, omdat je mij wilt verleiden, ik die poog wellust en woede te overwinnen, zul je voor tienduizend jaar in steen veranderen.
12. Je bent bezoedeld door mijn woede, Rambha. Maar je zult gered worden door een machtige brahmaan die een grote ascetische kracht bezit.'
13. Maar zodra de grote wijze, de machtige Visvamitra, deze woorden had geuit, betreurde hij het. Want hij was niet in staat geweest zijn woede te beheersen.
14. Desondanks veranderde Rambha, door de kracht van zijn verschrikkelijke vervloeking, ter plekke in steen. Maar toen Indra en Kandarpa de woorden van de grote rishi hoorden, slopen zij weg.
15. Nu de machtige wijze, die zijn zinnen nog altijd niet meester was, door woede zijn onthoudingen teniet had gedaan, Rama, kon hij geen rust meer vinden."

Einde van Sarga 63 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

64 Visvamitra wordt brahma-rishi

1. Satananda vervolgde zijn verhaal: “Hierna, Rama, verliet de grote wijze het gebied van de Himalaya en ging naar het oosten, waar hij zich onderwierp aan de meest vreselijke onthoudingen.
2. Hij deed de weergaloze gelofte om duizend jaar te zwijgen en volvoerde ongeëvenaarde en vrijwel onmogelijke onthoudingen.
3. Toen die duizend jaar om was, was de grote wijze, op de proef gesteld door velerlei verleidingen, als een stuk hout geworden en woede had geen vat meer op hem.
4. De glans die hem omstraalde, verbijsterde de goden, de gandharva's, de slangen en asura's, en ook de rakshasa's. Hun eigen natuurlijke luister verflauwde bij zijn ascetische kracht. Zeer terneergeslagen hierover, zeiden zij tot grootvader Brahma:
5. ‘O Brahma, op allerlei manieren hebben we de grote wijze Visvamitra verleid en getracht zijn woede op te wekken, maar toch neemt zijn ascetische macht nog toe.
6. Er is geen enkele zonde, zelfs niet de allerkleinste, bij hem te vinden. Als hem niet gegeven wordt wat zijn hart begeert, dan zal hij met zijn ascetische macht de drie werelden vernietigen met alles wat daarin is, beweeglijk of onbeweeglijk. Het is nu al overal bewolkt, in geen enkele richting kan men nog iets zien.

7. De oceanen zijn vol woeste golven en de bergen storten ineem. De aarde beeft en razend loeit de wind.
8. O god, wij moeten die heilige wijze, wiens luister straalt als een vuur, gunstig stemmen, opdat hij zijn zinnen niet zet op totale vernietiging.
9. De drie werelden staan in brand, net als lang geleden toen het alles verzengende vuur het einde van de wereld betekende. Sta hem toe wat hij maar wenst, zelfs als dat het koningschap van de goden is.'
10. Grootvader Brahma, aan het hoofd van de scharen der goden, sprak toen deze vriendelijke woorden tot de grote Visvamitra:
11. 'Wees gezegend, brahma-rishi! Wij zijn zeer tevreden over uw onthoudingen, Kausika. Hierdoor bent u een brahmaan en een brahma-rishi geworden.
12. De scharen Maruts en ik schenken u nu een lang leven, brahma-rishi. Wees gezegend, bereik gelukzaligheid. Nu kunt u gaan, genadige heer, waar u maar wilt.'
13. De grote wijze was zeer verheugd bij het horen van deze woorden van grootvader Brahma en alle goden. Hij wierp zich ter aarde en zei:
14. 'Indien ik nu werkelijk de status van brahma-rishi en een lang leven heb bereikt, laat dan de heilige syllaben 'Om' en 'Vashat' en de Veda's mij volledig onthuld worden.

15. En, o goden, Vasishtha zelf, die een zoon van Brahma is, en de meest uitnemende van degenen onder de kshatrya's en de brahmanen die de Veda's werkelijk kennen, moet mij met deze titel aanspreken. Als deze wens, mijn grootste wens, wordt ingewilligd, dan kunt u gaan, stieren onder de goden.'
16. En dus smeekten de goden Vasishtha, de grootste in het reciteren van de Veda's, om deze gunst. Vasishtha, de brahmaan, sprak vervolgens: 'Laat het zo zijn!' en betoonde Visvamitra zijn vriendschap.
17. Vasishtha zei: 'U bent een brahma-rishi. Daar is geen twijfel aan. Alles heeft zich nu voor u ten goede gekeerd.' Toen hij zo gesproken had, vertrokken alle goden weer zoals ze gekomen waren.
18. En de rechtschape Visvamitra, die tenslotte de allerhoogste positie van brahma-rishi had bereikt, prees Vasishtha.
19. Toen zijn verlangen zo was vervuld, ging hij waar hij maar wilde, onwrikbaar in zijn soberheid. Zo, Rama, verwierf een groot mens de status van brahma-rishi.
20. Rama, hij is de grootste onder de wijzen. Hij is de soberheid zelve en hij is steeds de hoogste autoriteit. Alle macht is in hem verenigd."

21. Toen Janaka het verhaal van Satananda daar had gehoord in aanwezigheid van Rama, Lakshmana en Visvamitra, vouwde hij eerbiedig zijn handen en richtte zich tot de zoon van Kusika:
22. “Gelukkig ben ik en dankbaar, rechtvaardige stier onder de wijzen, dat u met de Kakutstha’s naar mijn offer gekomen bent.
23. Alleen al door u te zien, brahmaan, word ik gezuiverd, grote wijze. Alleen door u te ontmoeten word ik veelvoudig gezegend.
24. Machtige brahmaan, de grote Rama en ik hebben gehoord over uw grote onthoudingen, waar hier uitvoerig over verteld is.
25. De priesters die hier op onze offerplechtigheid bijeen zijn, hebben ook gehoord over uw grote deugden.
26. Onmetelijk zijn uw soberheid en macht, waarlijk, zoon van Kusika, uw deugden zijn altijd onbegrensd.
27. Nooit krijg ik genoeg van de prachtige verhalen over u, heer. Maar, eerste onder de wijzen, de zon gaat onder en het is tijd om de offerplechtigheid te laten beginnen.
28. Komt u alstublieft morgenochtend weer, machtige man. Zeer welkom bent u, beste van de asceten. Wilt u mij nu verontschuldigen?”
29. Toen Vaideha, heer van Mithila, omringd door zijn leermeesters en bloedverwanten zo had gesproken, bewees

hij Visvamitra, de beste van alle wijzen, eer, door om hem heen te gaan.

30. Daarop vertrok de rechtvaardige Visvamitra, geëerbiedigd door de grote rishi's, met Rama en Lakshmana naar zijn eigen onderkomen.

Einde van Sarga 64 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

65 Siva's boog

1. Bij het eerste ochtendgloren volvoerde koning Janaka, heer over de mensen, zijn rituele plichten en riep Visvamitra en de twee Raghava's bij zich.
2. De rechtschape koning bewees de wijze en de beide Raghava's eer volgens de traditionele riten die in de oude teksten zijn vastgelegd en sprak:
3. "Welkom, heilige. Wat kan ik voor u doen, o zonde-loze? Zeg het me, heer, want ik sta geheel tot uw be-schikking."
4. Op deze woorden van de grote Janaka, richtte de rechtschape wijze zich in welgekozen bewoordingen tot die held:
5. "Deze twee kshatriya's zijn de wereldberoemde zonen van koning Dasaratha. Zij zouden graag de beroemde boog willen zien die u in uw bezit heeft.
6. Toon hun de boog alstublieft, en wanneer hun wens vervuld is, zullen de prinsen voldaan weer naar huis terugkeren."
7. Hierop gaf Janaka de grote wijze ten antwoord: "Laat mij u eerst vertellen waarom deze boog hier is.
8. Heilige man, er was eens een koning die Devarata heette, de zesde afstammeling in het geslacht van Nimi. De grote Siva had hem de boog in bewaring gegeven.

9. Lang geleden, toen Daksha's offer werd vernietigd, spande de machtige Rudra deze boog, en in toorn ontstoken sprak hij vol verachting tot de goden:
10. 'Omdat u verzuimd hebt een deel van het offer voor mij te bewaren, o goden, zal ik uw edele hoofden nu met deze boog doorklieven.'
11. O stier onder de wijzen, wanhopig probeerden alle goden Bhava, de heer der goden, gunstig te stemmen, totdat hij tenslotte tevredengesteld was.
12. Als blijk van zijn welgezindheid schonk hij de boog aan alle grote goden.
13. Het was deze schitterende boog, heer, die aan de grote god der goden toebehoorde, die aan onze voorvader Devarata in bewaring werd gegeven.
14. Op een dag, toen ik een veld aan het omploegen was, verscheen er opeens uit de vore achter mijn ploeg een meisje. Ik vond haar toen ik op dat veld aan het ploegen was en daarom kreeg ze de naam Sita, die 'vore' betekent.
15. Uit de aarde voortgekomen, groeide zij op als mijn dochter. Aangezien zij niet uit de moederschoot is geboren, is grote kracht de enige bruidsschat die voor mijn dochter wordt gevraagd.
16. O stier onder de wijzen, vele koningen kwamen om de hand te vragen van dit meisje, dat uit de aarde is ont-

sproten en als mijn dochter is opgevoed.

17. Maar, heilige man, hoewel alle heersers van de aarde dit meisje begeerden, heb ik mijn dochter nog niet ten huwelijk gegeven. Ik overwoog dat grote kracht haar bruidsschat is.
18. Daarom, stier onder de wijzen, kwamen alle vorsten gezamenlijk naar Mithila om hun kracht te beproeven.
19. Omdat zij hun kracht wilden beproeven, bood ik hun de boog aan. Maar zij konden hem niet eens vasthouden, laat staan optillen.
20. U begrijpt wel, grote wijze, dat toen ik zag dat deze machtige vorsten zo weinig kracht hadden, ik ze allemaal afwees.
21. Nu de kracht van de koningen in twijfel was getrokken, stier onder de wijzen, ontstaken zij allen in grote woede en belegerden de stad Mithila.
22. Zij voelden zich in hun eer aangetast, o stier onder de wijzen, en razend van woede bestookten ze Mithila.
23. Zo ging er een heel jaar voorbij en al mijn hulpbronnen raakten uitgeput, beste onder de wijzen. Ik was werkelijk diep ongelukkig.
24. Daarom stemde ik de hele godenschaar gunstig door onthoudingen en aangezien zij tevreden over mij waren, schonken de goden mij een leger, compleet met alle vier divisies.

25. Zo werden die boosaardige vorsten, nadat hun kracht in twijfel was getrokken, verslagen. Zij vluchtten met hun ministers weg in alle richtingen. Beroofd van hun laatste krachten, werden ze afgeslacht.
26. En dit is dan de geschiedenis van die weergaloos prachtige boog, o tijger onder de wijzen, u die uw geloften gestand doet. Ik zal de boog aan Rama en Lakshmana laten zien.
27. O wijze, als Rama, de zoon van Dasarata, deze boog kan spannen, schenk ik hem mijn dochter, die niet uit de moederschoot is geboren.”

Einde van Sarga 65 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

66 Rama breekt de boog

1. Toen de grote wijze Visvamitra de woorden van koning Janaka had gehoord, zei hij tegen hem: "Laat Rama de boog zien."
2. Koning Janaka beval daarop zijn dienaren: "Laat de hemelse boog brengen en zorg ervoor dat hij is voorzien van een fijne geur en versierd met slingers."
3. Op Janaka's bevel gingen de dienaren naar de stad en voerden de opdracht van de koning uit door de boog te laten brengen.
4. Vijfduizend grote en gespierde mannen konden de achtwielige kist waarin de boog zat maar net verslepen.
5. Toen de ijzeren kist met de boog was aangekomen, richtten de raadslieden zich tot de goddelijke koning Janaka:
6. "Majesteit, beste van de koningen, heer van Mithila, hier is de grote boog, die door alle koningen vereerd wordt. Als u het wenst, kunnen we hem laten zien."
7. Op deze woorden vouwde de koning eerbiedig zijn handen en sprak tot de grote Visvamitra, Rama en Lakshmana:
8. "Wel brahmaan, hier is de grote boog, die vereerd wordt door de Janaka's en die de machtige koningen niet konden spannen.

- 9-10. Alle goden bij elkaar, de asura's, rakshasa's en de besten onder de gandharva's en yaksha's, de kinnara's en de grote slangen zijn niet in staat om de boog te buigen, de snaar te spannen, een pijl aan te leggen, de snaar aan te trekken of de boog zelfs maar op te tillen. Hoe zou een mens dat dan kunnen?
11. Stier onder de wijzen, dit is de grootste van alle bogen. Roemrijke wijze, toon hem aan de twee prinsen."
12. Toen de rechtschape Visvamitra had gehoord wat Janaka zei, wendde hij zich tot Raghava en zei: "Rama, mijn zoon, aanschouw de boog."
13. De aanwijzingen van de grote rishi opvolgend, opende Rama de kist waarin de boog lag, en terwijl hij hem nauwkeurig bekeek, sprak hij:
14. "Nu, brahmaan, zal ik deze grote boog ter hand nemen. Ik zal proberen hem op te tillen en zelfs te spannen."
15. "Uitstekend", antwoordde zowel de koning als de wijze. Op aanwijzing van de wijze greep Rama de boog moeiteloos in het midden vast.
16. Onder het toeziend oog van duizenden, spande de rechtschape prins, de vreugde van de Raghú's, de boog alsof het kinderspel was.
17. De machtige Rama maakte de snaar vast, legde de pijl aan en trok die naar achteren. Maar, terwijl hij dat deed, brak de beste der mensen de boog in tweeën.

18. Er klonk een oorverdovende donderslag en een machtige beving deed de aarde trillen, alsof een berg in stukken was gescheurd.
19. Van al die mannen hielden alleen de grote wijze, de koning en de twee Raghava's zich staande. Alle anderen vielen neer, geschokt door het lawaai.
20. Toen de mensen weer bij zinnen waren gekomen, vouwde de welsprekende koning opgelucht de handen in eerbied en richtte zich tot de stier onder de wijzen:
21. "Heilige man, ik ben getuige geweest van de macht van Dasaratha's zoon Rama. Die is wonderbaarlijk en onvoorstelbaar. Nooit had ik dit verwacht.
22. Met Rama, de zoon van Dasaratha als haar echtgenoot, zal mijn dochter Sita het huis van de Janaka's roem brengen.
23. En daarmee, Kausika, kan ik mijn gelofte dat alleen grote kracht haar bruidsschat zou zijn, nu gestand doen. Ik zal mijn dochter Sita, die mij even dierbaar is als het leven zelf, aan Rama tot bruid geven.
24. Gezegende Kausika brahmaan, als u het toestaat zullen mijn raadslieden zich nu direct in snelle wagens naar Ayodhya spoeden.
25. Met hoffelijke woorden zullen zij de koning uitnodigen naar mijn stad te komen. Zij zullen hem vertellen over de voorgenomen verbintenis van mijn dochter, wier

enige bruidsschat grote kracht was.

26. Zij zullen de koning ook vertellen dat de Kakutstha's onder bescherming van de wijze staan. En de koning zal zeer verheugd zijn. Laat ze nu snel gaan en de koning hierheen brengen."
27. "Zo zij het", antwoordde Kausika. Toen sprak de recht-schape koning met zijn raadgevers en nadat zij hun orders hadden ontvangen, vertrokken ze naar Ayodhya.

Einde van Sarga 66 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

67 Dasaratha's toestemming gevraagd

1. Drie dagen en nachten reisden de gezanten op bevel van Janaka tot ze de stad Ayodhya hadden bereikt. De paarden waren uitgeput.
2. De boodschappers betraden het koninklijk paleis, zoals hun koning dat bevolen had en zij zagen de oude koning, de goddelijke Dasaratha.
3. De handen in eerbied gevouwen, ingetogen maar onbevreesd, spraken zij allen goede woorden tot de koning:
- 4-5. "Majesteit, de geliefde koning Janaka van Mithila en zijn brahmanen laten met genegenheid en belangstelling vragen naar uw welzijn en dat van uw leermeesters, priesters en dienaren.
6. En nadat hij zo naar uw welzijn heeft laten vragen, laat Vaideha, de heer van Mithila, met Kausika's toestemming de volgende woorden tot u richten:
7. 'U kent mijn oude gelofte dat kracht de enige bruidsschat is die ik voor mijn dochter vraag. Ook weet u dat de koningen die niet over die kracht beschikten, kwaad en vijandig zijn geworden.
8. Wel, Majesteit, uw heldhaftige zoon heeft mijn dochter gewonnen toen hij, op reis met Visvamitra, in Mithila kwam.

9. Want, uwe Majesteit, grote koning, de grote Rama heeft mijn hemelse boog doormidden gebroken, ten overstaan van een grote menigte.
10. Daarom moet ik Sita, wier enige bruidsschat kracht was, aan deze grote man schenken. Geef mij hiervoor toestemming, want ik moet mijn gelofte gestand doen.
11. Kom snel, grote koning, met uw leermeesters en met uw familiepriester voor u. Kom alstublieft de twee Raghava's opzoeken.
12. Kom alstublieft, zodat mijn geluk volmaakt zal zijn, heer der koningen, en dan zult ook u geluk ondervinden vanwege uw beide zoons.'
13. Zo luidde de prachtige toespraak van de heer van Videha, die de volledige instemming had van Visvamitra en Satananda."
14. Toen de koning de woorden van de boodschappers hoorde, was hij opgetogen. Hij richtte zich tot Vasishtha, Vamadeva en zijn andere raadgevers en sprak:
15. "Rama, hij die steeds meer bijdraagt tot het geluk van Kausalya, verblijft in Videha met zijn broer Lakshmana, onder bescherming van de zoon van Kusika.
16. De grote Janaka heeft gezien over welke kracht Kakutstha beschikt en hij wil hem zijn dochter schenken.
17. Als dit nieuws u behaagt, laten we dan snel naar Janaka's stad gaan. Laten we geen tijd verliezen!"

18. Zijn raadgevers en alle grote rishi's antwoordden: "Uitstekend!" De koning was hierover zeer verheugd en zei tot hen: "We zullen morgen afreizen."
19. Alle deugdzame raadgevers van Janaka, de heer der mensen, waren zeer tevreden. Ze brachten daar de nacht door en er werd ze grote eer bewezen.

Einde van Sarga 67 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

68 Dasaratha ontmoet Janaka

1. Toen de nacht voorbij was, richtte koning Dasaratha zich verheugd tot Sumantra in aanwezigheid van zijn leermeesters en bloedverwanten:
2. “Laat de schatbewaarders vandaag voor ons uitgaan met overvloedige rijkdommen en allerlei soorten juwelen en zorg ervoor dat zij goed beschermd zijn.
3. Zie er dan op toe dat alle vier de legeronderdelen klaar staan om te vertrekken, met fijne draagstoelen en rijtuigen, zodra ik het bevel daartoe geef.
- 4-5. Laat ook de brahmanen - Vasishtha, Vamadeva, Jabali, Kasyapa, de oude Markandeya en de rishi Katyayana vooruit gaan. Zorg dat mijn voertuig klaar staat zodat er geen tijd verloren gaat, want de boodschappers vragen mij dringend haast te maken.”
6. En zoals de heer der mensen bevolen had, volgden alle vier de legereenheden de koning, die in gezelschap van zijn rishi's op weg ging.
7. Na vier dagreizen bereikte hij Videha en toen de verheven koning Janaka hoorde dat hij was aangekomen, ontving hij hem met gepaste eer.
8. Toen Janaka de bejaarde koning Dasaratha, beschermer van de mensen, ontmoette, was hij opgetogen en hij voelde een grote blijdschap. De twee eminente vorsten

onderhielden zich met elkaar en beiden waren zeer verheugd.

9. “Welkom, grote koning”, zei Janaka. “Wat een groot geluk is het voor mij dat u gekomen bent, Raghava! U zult een groot geluk ervaren vanwege uw beide zonen die zo’n grote kracht hebben getoond.
10. En wat een geluk dat ook de heilige rishi Vasishtha is gekomen met alle vooraanstaande brahmanen, zoals Indra van de duizend offers gevolgd wordt door de goden.
11. Doordat het lot mij gunstig gezind was heb ik alle obstakels overwonnen. Mijn huis is vereerd door deze verbintenis met de grote Raghava’s, de machtigsten van allen.
12. Beste der mensen, heer van de grote koningen, laat morgenochtend, aan het eind van mijn offerplechtigheid, het huwelijk plaatsvinden, dat al de goedkeuring heeft gekregen van alle rishi’s.”
13. Toen Dasaratha, heer der mensen, wiens welsprekendheid ongeëvenaard was, deze woorden in aanwezigheid van de rishi’s hoorde, antwoordde hij Janaka, de heer der aarde:
14. “Lang geleden leerde ik dat de ontvanger afhankelijk is van de gever. Omdat u weet wat passend is, zullen we precies doen wat u zegt.”

15. Toen Janaka, de heer van Videha, deze rechtvaardige en prachtige woorden hoorde, gesproken door die waarheidlievende man, was hij met het diepste ontzag vervuld.
16. De nacht ging aangenaam voorbij, terwijl alle wijzen genoten van elkaars gezelschap.
17. De koning was zeer verheugd dat hij zijn beide zonen, de twee Raghava's, weer terugzag. Daarna bracht hij goed verzorgd door Janaka, die hem hem alle eer bewees, de nacht door.
18. De machtige en met groot inzicht begiftigde Janaka legde zich te ruste, nadat hij zijn offers had volbracht en ook de plechtigheden voor zijn twee dochters volgens de traditie had uitgevoerd.

Einde van Sarga 68 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

69 Het Huis Ikshvaku

1. Toen de welsprekende Janaka de volgende ochtend samen met de grote rishi's zijn rituele plichten had uitgevoerd, sprak hij tot Satananda, zijn huispriester:
- 2-3. "Mijn machtige en rechtschapen jongere broer Kusadhvaja verblijft in de mooie en heilige stad Samkasya. Omgeven door een imposante palissade aan de oevers van de rivier de Ikshumati, lijkt deze stad op Pushpaka, de hemelse strijdwagen.
4. Ik wil deze machtige man graag bij dit huwelijk zien, want ik beschouw hem als de beschermer van mijn offer. Hij zou deze vreugde met mij moeten delen."
- 5-6. Toen werd volgens de instructies van de heer der mensen deze tijger onder de mensen met snelle paarden opgehaald. Zo kwam Kusadhvaja op verzoek van de heer der mensen, zoals Vishnu op verzoek van Indra.
7. Toen hij een diepe buiging had gemaakt voor Satananda en de rechtvaardige koning, de grote Janaka, beraadslaagde hij met de koning, die de rechtvaardigheid liefhad.
- 8-9. Kusadvaya nam zijn plaats in op een hemelse troon, schitterend en een koning waardig. Toen zonden deze twee heldhaftige en onmetelijk machtige broers Sudamana, de beste der raadgevers, weg met de woorden: "Ga snel, heer van de raadgevers, en breng de onover-

winnelijke en onmetelijk schitterende Aikshvaka hier met zijn zonen en ministers.”

10. Sudamana begaf zich naar het koninklijke kamp en zag de vorst van de Raghu's. Zijn hoofd eerbiedig buigend, sprak hij:
11. “Heldhaftige heer van Ayodhya, Vaideha, de heer van Mithila, is gereed om u, uw leermeesters en uw familiepriester te ontvangen.”
12. Toen de koning de woorden van Sudamana, die beste van de raadgevers, had gehoord, ging hij met zijn bloedverwanten en de scharen rishi's naar de plaats waar Janaka hem opwachtte.
13. De koning, de eerste onder allen die welsprekend zijn, richtte zich in gezelschap van zijn raadgevers, leermeesters en bloedverwanten tot Vaideha:
14. “Zoals u weet, grote koning, is de heilige rishi Vasishtha de godheid van het Huis van Ikshvaku. Hij zal in alle zaken voor ons spreken.
15. De rechtschapen Vasishtha zal nu met instemming van Visvamitra en in aanwezigheid van alle grote rishi's, mijn stamboom in de juiste volgorde reciteren.”
16. Toen zweeg Dasaratha, en de heilige en welsprekende rishi Vasishtha richtte de volgende woorden tot Vaideha en zijn familiepriester:
17. “Brahma is eeuwig en onvergankelijk, en zijn oor-

sprong kan niet gekend worden. Uit hem is Marici voortgekomen. Marici's zoon was Kasyapa.

18. Vivasvant werd geboren uit Kasyapa. En Manu, die bekend stond als Vaivasvata, was lang geleden een van de Heren der schepselen. Manu's zoon was Ikshvaku.
19. Nu moet u weten dat deze Ikshvaku de eerste koning van Ayodhya was. Een zoon werd hem geboren, de verheven Vikukshi.
20. Vikukshi's zoon was de machtige en moedige Bana. Bana's zoon was de machtige en dappere Anaranya.
21. Uit Anaranya kwam Prithu voort. Trisanku was Prithu's zoon. Trisanku's zoon was de vermaarde Dhundhumara.
22. Na Dhundhumara kwam de machtige Yuvanasva, een groot wagenstrijder. Yuvanasva's zoon was de verheven Mandhatri, heer der aarde.
23. Mandhatri werd een zoon geboren, de verheven Susandhi. Susandhi had twee zonen, Dhruvasandhi en Prasenajit.
24. Dhruvasandhi had een vermaarde zoon, bekend als Bharata. Na Bharata werd een machtig man geboren die Asita heette.
25. Toen werd Sagara geboren met vergif. Na Sagara kwam Asamanja en na Asamanja kwam Amsumant.

26. Dilipa was Amsumants zoon, en Dilipa's zoon heette Bhagiratha. Na Bhagiratha kwam Kakutstha, en diens zoon was Raghu.
27. Raghu's zoon was de machtige Pravridha, die door een vloek een menseneter werd. Hij stond bekend als Kalmashapada en hem werd Sankhana geboren.
28. Sudarsana was Sankhana's zoon, na Sudarsana kwam Agnivarna. Agnivarna's zoon was Sighraga. Sighraga's zoon was Maru.
29. Na Maru kwam Prasusruka en na Prasusruka kwam Ambarisha. Ambarisha's zoon was Nahusha, heer der aarde.
30. Nahusha's zoon was Yayati. En na Yayati kwam Nabhaga. Nabhaga's zoon heette Aja. Dasaratha is Aja's zoon en het is deze Dasaratha, die de vader is van deze twee broers Rama en Lakshmana.
- 31-32. Majesteit, de koningen uit het Huis van Ikshvaku zijn heldhaftig, rechtschapen en waarheidsgetrouw en zij stammen in rechte lijn af van hun eerste oorsprong. En dit is het koninklijk huis waarin Rama en Lakshmana werden geboren. Uit hun naam vraag ik u om uw twee dochters. Beste der mensen, schenk deze twee waardige vrouwen alstublieft aan deze even achtenswaardige mannen."

Einde van Sarga 69 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

70 Het Huis Videha

1. Nadat Vasishtha zo had gesproken, antwoordde Janaka hem met eerbiedig samengevouwen handen: “Wees gezegend! Laat mij nu een uiteenzetting geven over de stamboom van ons uitmuntende koningshuis.
2. Want, beste onder de wijzen, bij het ten huwelijk geven van zijn dochter behoort de afstammeling van een vooraanstaande familie zijn volledige genealogie voor te leggen. Luister dus alstublieft, grote wijze.
3. Er was eens een rechtschapen koning, genaamd Nimi, die vermaard was in de drie werelden vanwege zijn daden en die de machtigste onder de mensen was.
4. Zijn zoon heette Mithi, en Mithi’s zoon was Janaka, de eerste die deze naam droeg. Na Janaka kwam Udavasu.
5. Udavasu kreeg een zoon, de rechtschapen Nandivardhana, en Nandivardhana’s zoon heette Suketu.
6. Na Suketu kwam de deugdzame en machtige Devarata. De koning-rishi Devarata had een zoon die bekend stond als Brihadratha.
7. Brihadratha had een zoon, de dappere held Mahavira. Mahavira’s zoon was de standvastige en waarlijk moedige Sudhriti.

8. En de zoon van Sudhriti was de deugdzame, de werkelijk zeer deugdzame Dhrishtaketu. De koning-rishi Dhrishtaketu had een zoon genaamd Haryasva.
9. Haryasva's zoon was Maru. Maru's zoon was Pratin-dhaka. Pratindhaka's zoon was de deugdzame koning Kirtiratha.
10. Kirtiratha's zoon stond bekend als Devamidha. Deva-midha's zoon was Vibudha en Vibudha's zoon was Mahidhraka.
11. Mahidhraka's zoon was de machtige koning Kirtirata en deze koning-rishi Kirtirata kreeg een zoon, Maharoman.
12. Maharoman was de vader van de deugdzame Svarna-roman. Hrasvaroman was de zoon van de koning-rishi Svarnaroman.
13. Twee zonen kreeg deze grote man, die de wegen der rechtvaardigheid kende. Ik ben de oudste, en de jongste is mijn broer, de heldhaftige Kusadhvaja.
14. Mijn vader, heerser over de mensen, wijdde mij, zijn eerstgeborene, tot koning en vertrouwde Kusadhvaja aan mijn zorg toe. Daarna trok hij zich terug in het woud.

15. Sinds mijn bejaarde vader naar de hemel is gegaan, heb ik deze zware taak vervuld in overeenstemming met de aloude wet en heb ik met liefde toegezien op mijn op een god gelijkende broer Kusadhvaja.
16. Toen gebeurde het op een dag dat de machtige koning Sudhanvan uit Samkasya kwam en Mithila belegerde.
17. Hij zond me de volgende boodschap: 'U moet mij zowel de weergaloze boog van Siva geven als uw dochter Sita met de lotusogen.'
18. Omdat ik deze geen van beide aan hem afstond, viel hij mij aan, o brahma-rishi. Maar ik doodde Sudhanvan, de heerser over de mensen, in een gevecht van man tegen man.
19. En, beste onder de wijzen, aangezien ik Sudhanvan gedood had, kroonde ik mijn heldhaftige broer Kusadhvaja tot heerser over Samkasya.
- 20-22. Dit is mijn jongere broer, grote wijze; ik ben de oudste. Welnu, stier onder de wijzen, met grote vreugde geef ik mijn beide dochters ten huwelijk; Sita aan Rama en Urmila aan Lakshmana: mijn oudste dochter Sita die gelijk een godendochter is, en wier enige bruidsschat kracht was, en mijn tweede dochter Urmila. Ik zeg dit driemaal opdat er geen twijfel kan zijn. Met grote blijdschap, o vreugde van de Raghu's, schenk ik u deze twee meisjes.

23. Majesteit, wees zo goed de ceremonie van het scheren van het hele lichaam te laten verrichten bij Rama en Lakshmana. Daarna, gezegende, kunt u de riten ter verering van de voorvaders laten plaatsvinden en het huwelijk voltrekken.

24. Want het is nu Magha, heer met de machtige armen. Majesteit, het huwelijk kan door u worden gesloten op Uttara Phalguni, over drie dagen. U behoort gaven uit te delen namens Rama en Lakshmana, om hun geluk te verzekeren.”

Einde van Sarga 70 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

71 Viervoudig voorgenomen huwelijk

1. Toen de heldhaftige koning Vaideha uitgesproken was, antwoordde de grote wijze Visvamitra, met instemming van Vasishtha:
2. “De geslachten Ikshvaku en Videha zijn onbeschrijflijk en onmetelijk, stier onder de mensen. Geen ander is hun gelijke.
3. O koning, deze wettige verbintenis van Sita en Urmila met Rama en Lakshmana is zeer geschikt, temeer vanwege hun uitzonderlijke schoonheid.
4. Maar, beste der mensen, luister nu naar de woorden die ik nog moet zeggen.
- 5-6. Hier is uw broer, koning Kusadhvaja, die de wegen der rechtvaardigheid kent. Majesteit, deze rechtschapen man heeft twee dochters die in schoonheid hun gelijke op aarde niet kennen. Beste der mensen, wij vragen u hen ten huwelijk te schenken aan prins Bharata en de wijze Satrughna. Namens deze twee grote prinsen vragen wij u om de hand van uw dochters, Majesteit.
7. Want alle zonen van Dasaratha zijn gezegend met schoonheid en jeugdige kracht, zoals de goddelijke wachters van de wereld, en zij evenaren de goden in moed.
8. O heer der koningen, heilig in al uw daden, laat door

deze verbintenis met u beiden, o koning Janaka en koning Kusadhvaja, uw Huis, dat zonder smet of blaam is, verenigd worden met het Huis Ikshvaku.”

9. Toen koning Janaka deze woorden van Visvamitra, die de instemming van Vasishtha hadden, hoorde, vouwde hij zijn handen in eerbied samen en sprak tot beide stieren onder de wijzen:
10. “Omdat u dit zelf aanbeveelt als een waardige vereniging van beide families, laat het zo zijn. Wees gezegend! Laten de onafscheidelijke Satrugna en Bharata de dochters van Kusadhvaja huwen.
11. Grote wijze, laat de vier machtige prinsen de hand van de vier prinsessen op dezelfde dag ontvangen.
12. O brahmaan, de wijzen raden aan huwelijken te sluiten op de tweede van de beide Phalguna-dagen, wanneer de god Bhaga heerst over de schepselen.”
13. Toen koning Janaka deze aangename woorden had gesproken, stond hij op, vouwde zijn handen eerbiedig en sprak tot de beide voortreffelijke wijzen:
14. “U hebt mijn hoogste plicht voor mij vervuld. Ik zal voor altijd een leerling van u beiden zijn. Wees zo goed, stieren onder de wijzen, op deze erezetels plaats te nemen.
15. Deze stad van mij behoort evenzeer aan Dasaratha toe als Ayodhya. Laat er alstublieft geen twijfel bestaan

over zijn gezag hier en handel dienovereenkomstig.”

16. Toen koning Janaka Vaideha zo had gesproken, was koning Dasaratha, de vreugde van de Raghu's, zeer tevreden en hij zei tot de heer der aarde:
17. “U, beide broers, heren van Mithila, bezit ontelbare deugden. U bewijst grote eer aan de rishi's en aan de talloze koningen.”
18. En vervolgens zei hij: “Moge het u goed gaan, wees gelukkig. Ik zal nu naar mijn eigen verblijf teruggaan om alle ritens te vervullen voor mijn overleden voorouders.”
19. Koning Dasarata nam afscheid van Janaka, heer der mensen, en vertrok snel, voorgegaan door de twee grote wijzen.
20. Nadat hij naar zijn eigen verblijf was teruggekeerd, voltrok de koning de offerritten voor zijn voorouders zoals voorgeschreven. De volgende morgen voltrok hij een schitterend scheerritueel, passend bij deze bijzondere dag.
21. In overeenstemming met de traditie gaf de koning, de heer der mensen, namens elk van zijn zonen honderdduizend koeien aan de brahmanen.
22. Zo schonk deze stier onder de mensen vierhonderdduizend melkkoeien met vergulde horens, elk met een kalf en een koperen melkvat van fijn koperwerk.
23. En de vreugde der Raghu's, die zijn zonen zeer was

toegewijd, gaf ter gelegenheid van hun scheerceremonie nog veel meer waardevolle geschenken aan de brahmanen.

24. Zo stond de koning daar, omringd door zijn zonen na het scheerritueel, en hij straalde als de welwillende Brahma, de heer der schepselen, omgeven door de wachters van de wereld.

Einde van Sarga 71 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

72 De bruiloft

- 1-2. Juist op de dag dat de koning die uitgebreide scheer-ceremonie volbracht, arriveerde de held Yudhajit, zoon van de koning van Kekaya en Bharata's oom van moederskant. Toen deze bij de koning kwam en gevraagd had naar diens welzijn, zei hij:
3. "De koninklijke heer van Kekaya laat vriendelijk naar uw welzijn informeren, en deelt mede dat allen die u ter harte gaan in goede gezondheid verkeren.
4. Heer der koningen, heer der aarde, ik zou graag mijn zusters zoon Bharata spreken. Met dat doel, o vreugde van de Raghu's, reisde ik naar Ayodhya.
5. Maar in Ayodhya, heer der aarde, hoorde ik dat uw zoons met u naar Mithila waren gegaan om in het huwelijk te treden. Daarom ben ik haastig hierheen gekomen, verlangend de zoon van mijn zuster te zien."
6. Koning Dasaratha ontving deze geliefde gast met alle eerbetoen en met de grootste hartelijkheid.
7. Hij bracht de nacht door in het gezelschap van zijn grote zonen. De volgende morgen ging hij, voorgegaan door de rishi's, naar de heilige offerplaats.
8. Op het gunstige moment met de constellatie van Vijaya, gingen Rama en zijn broers, getooid met prachtige versierselen, voor Vasishtha en de andere grote rishi's

staan en ondergingen de voorspoed brengende ceremonie waarbij het huwelijkskoord om de pols wordt aangebracht.

9. Daarop ging de heilige Vasishtha naar koning Janaka Vaideha en zei tot hem:
10. “O Majesteit, eerste onder de machtigen, koning Dasaratha en zijn zonen hebben de ceremonie van het huwelijkskoord verricht en wachten nu op u, want het is uw taak om de bruiden weg te geven.
11. Het is altijd het beste zaken rechtstreeks tussen geveer en ontvanger af te handelen. Voer nu de schitterende huwelijksceremonie uit en vervul zo uw plicht.”
12. Toen de grote Vasishtha zo tot hem gesproken had, antwoordde de nobele en machtige man, die de wegen der rechtvaardigheid zeer goed kende:
13. “Wie van mijn kamerheren heeft dienst? Op wiens bevelen wacht u nog? Mijn koninkrijk is het uwe! Waarom die aarzeling in uw eigen huis?
14. Beste der wijzen, mijn dochters hebben ook de gehele ceremonie van het huwelijkskoord ondergaan. Ze zijn het altaar al dicht genaderd en stralen als vlammen vuur.
15. Ik ben gereed. Ik sta bij het altaar en wacht op u. Laat de koning de plechtigheid zonder uitstel voltrekken. Waar wachten wij nog op?”

16. Toen Dasaratha de woorden van koning Janaka hoorde, liet hij zijn zonen en de hele schare rishi's het koninklijk paleis binnengaan.
17. Toen sprak koning Janaka tot Rama, de oogappel van zijn moeder Kausalya: "Mijn dochter Sita zal uw wet-tige echtgenote zijn en de vervulling van alle plichten in het leven met u delen. Aanvaard haar, wees gezegend. Neem haar hand in de uwe.
18. Kom ook hier, Lakshmana, wees gezegend. Aanvaard Urmila, die ik u tot vrouw geef. Aarzel niet haar hand te nemen."
19. Na deze woorden richtte Janaka zich tot Bharata: "Neem Mandavi's hand in de uwe, o vreugde van de Raghu's."
20. Tenslotte wendde de rechtschapen Janaka zich tot Sat-rughna en zei: "O prins met uw machtige armen, neem de hand van Srutakirti in de uwe."
21. "Kakutstha's, u allen bent zachtmoedig en getrouw aan uw geloften. Neem dan nu uw echtgenotes tot u."
22. Na deze woorden van Janaka en op een instemmend teken van Vasishtha, namen de vier broers de handen van de vier vrouwen in de hunne.
23. Tenslotte liepen de voortreffelijke Raghu's samen met hun vrouwen vol eerbied rond het vuur, het altaar, de koning en de grote rishi's. Zo voltrokken zij hun huwe-

lijksceremonie in overeenstemming met de rituele voorschriften.

24. Plotseling daalde uit de hemel een grote, stralende bloesemregen neer, begeleid door het donderend geluid van hemelse trommels en de klanken van gezang en muziekinstrumenten.
25. Menigten apsarasen dansten bij het huwelijk van de Raghu prinsen en gandharva's zongen zacht en lieflijk. Het was werkelijk wonderbaarlijk.
26. Bij deze muziek - dit gezang en de klanken van hoorn-geschal - liepen die machtige mannen met hun vrouwen driemaal rond het heilige vuur en zo werd hun huwelijk gesloten.
27. Tenslotte keerden de prinsen, de vreugden van de Raghu's, terug naar hun verblijf met hun bruiden. De koning, met de scharen rishi's en zijn bloedverwanten, volgde hen en kon zijn ogen niet van ze afhouden.

Einde van Sarga 72 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

73 Ontmoeting met Rama Jamadagnya

1. Toen de nacht verstreken was, nam de grote wijze Visvamitra afscheid van de twee vorsten en vertrok naar de bergen in het noorden.
2. Zodra Visvamitra was vertrokken, nam koning Dasaratha afscheid van Vaideha, heer van Mithila, en maakte zich snel klaar om naar zijn eigen stad terug te keren.
- 3-4. Maar eerst gaf de koning van Videha, heer van Mithila, zijn dochters met gulle hand geschenken, zoals vele honderdduizenden koeien, de prachtigste dekens en fijne zijden gewaden. Hij schonk ze ook een legermacht, volledig toegerust, schitterend als goden, en bovendien olifanten, paarden, strijdwegens en voetvolk.
5. De vader van de bruiden gaf hun ook een zeer groot aantal mannelijke en vrouwelijke bedienden, en ook veel zilver, goud, parels en koraal.
- 6-9. Met de grootste vreugde gaf de koning, heer van Mithila, zijn dochters onvoorstelbaar grote geschenken. Na deze enorme rijkdom aan hen te hebben gegeven, nam hij afscheid van Dasaratha, heer der aarde, en keerde terug naar Mithila. De koning, de heer van Ayodhya, en zijn voorname zonen vertrokken met hun leger en gevolg, voorafgegaan door alle rishi's. Maar toen deze tijger onder de mensen met de Raghava's en al zijn rishi's zijn weg vervolgde, vlogen er steeds vo-

gels om hem heen die vreselijk naar hem krijsten, terwijl de dieren die op de aarde leven hem vol eerbied omringden.

10. Toen hij dit opmerkte, vroeg Dasaratha aan Vasishtha: "De vogels zijn wild en angstaanjagend en toch lijkt het gedrag van de andere dieren iets goeds te voorspellen. Wat brengt mijn hart zo in beroering? Mijn gedachten worden beheerst door bange voorgevoelens."
11. De grote rishi antwoordde koning Dasaratha vriendelijk: "Ik zal u de betekenis hiervan uitleggen."
12. Het gekrijs van de vogels in de lucht voorspelt dat er een vreselijk gevaar ophanden is, maar de andere dieren geven aan dat dit gevaar zal worden afgewend. U hoeft niet ongerust te zijn."
13. Terwijl ze hierover spraken, stak er plotseling een wind op die de gehele aarde deed beven en de prachtige bomen omver blies.
14. De zon werd in duisternis gehuld en je kon geen hand voor ogen zien. Alles werd met as bedekt en het hele leger stond als aan de grond genageld.
15. Alleen Vasishtha, de andere rishi's, de koning en zijn zonen bleven bij bewustzijn; de anderen vielen bewusteloos neer.
- 16-19. Terwijl het hele leger met as bedekt was, zagen ze in deze vreselijke duisternis een angstaanjagende man, net

zo onoverwinnelijk als de berg Kailasa en even onbedwingbaar als het vuur dat aan het eind der tijden de wereld verbrandt. Hij droeg zijn haar verkleefd in een streng gebonden, en gewone mensen konden niet naar hem kijken, want zijn aanblik was verblindend door een buitengewone kracht. Met zijn strijdbijl over de schouder, met een boog die op een bliksemschicht leek, en met een machtige pijl in zijn hand leek hij op Hara, de vernietiger van Tripura, de stad der demonen. Toen zij deze vreesaanjagende man zagen die straalde als vuur, kwamen Vasishtha en de andere brahmanen, toegewijd aan gebed en offer, bijeen en bespraken de situatie.

20. "Hij zal toch niet van plan zijn om opnieuw de kshatriya's te vernietigen uit woede over de moord op zijn vader. Lang geleden, toen hij de kshatriya's had afgeslacht, werd hij immers bevrijd van zijn woede en verdriet. Hij is vast niet van plan hen weer te vernietigen!"
21. Na deze beraadslaging vergaarden de rishi's geschenken ter verwelkoming en riepen de verschrikkelijke Bhargava vriendelijk toe: "Rama! Rama!"
22. Deze dappere Rama, zoon van Jamadagnya, aanvaardde het eerbetoon van de rishi's. Daarop wendde hij zich tot Rama, de zoon van Dasaratha.

Einde van Sarga 73 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

74 Vishnu's boog

1. Hij sprak: "Machtige Rama, zoon van Dasaratha, ik heb alles over jouw buitengewone kracht gehoord en ook hoe je de boog hebt gebroken.
2. Het is wel heel bijzonder, ja bijna onvoorstelbaar dat je die boog gebroken hebt. Toen ik dat hoorde, besloot ik hier te komen met nog een andere prachtige boog.
3. Laat me nu eens zien hoe sterk je bent. Zet een pijl op deze grote boog van Jamadagni, de boog die er zo afschrikwekkend uitziet.
4. Als blijkt dat je sterk genoeg bent om een pijl op deze boog te zetten, dan zal ik je uitdagen tot een duel, waar machtige mannen veel waarde aan hechten."
5. Toen koning Dasaratha dit hoorde, betrok zijn gezicht. Vol wanhoop vouwde hij zijn handen in eerbetoon samen en sprak:
6. "Uw woede tegen de Khsatriya's is geluwd en u bent een beroemde brahmaan. Verleen mijn zonen toch ongehinderde doorgang, want het zijn nog maar jongens.
7. U bent geboren in het Huis van de Bhargava's, die zich altijd hebben beziggehouden met het bestuderen van de Veda's en met heilige geloften. Bovendien hebt u de duizendogige Indra een belofte gedaan en uw wapens neergelegd.

8. Slechts gericht op rechtvaardigheid gaf u de aarde over aan Kasyapa en u trok u terug in het woud op de berg Mahendra.
9. O grote wijze, u bent hier gekomen om alles wat ik heb te vernietigen. Want als Rama wordt gedood, zal niemand van ons in leven blijven.”
10. Hoewel de woorden van Dasaratha van eerbied getuigden, schonk de krijgshaftige Jamadagnya er geen aandacht aan, maar wendde hij zich rechtstreeks tot Rama:
11. “Visvakarman, de god van de ambachten, heeft met grote vaardigheid twee goddelijke bogen gemaakt, die schitterend, wereldberoemd, onvernietigbaar en machtig zijn.
12. De boog die jij hebt gebroken, Kakutshta, o beste onder de mensen, was de boog die de drie steden verwoestte toen de goden hem gaven aan de drie-ogige Siva, die hunkerde naar de strijd.
13. Maar, Kakutshta, de eerste der goden gaf deze boog aan Vishnu. Het is de tweede van die onoverwinnelijke bogen en even machtig als die van Rudra.
14. Toen hebben alle goden grootvader Brahma om hulp gevraagd om uit te vinden wie sterker was, Vishnu of Siva met de zwarte keel.

15. Grootvader Brahma, de meest waarheidliebende van allen, begreep de bedoeling van de goden en lokte een ruzie uit tussen die twee.
16. Door deze ruzie kwam het tot een strijd die de haren te berge deed rijzen; een strijd tussen Vishnu en Siva met de zwarte keel, waarin ieder van hen de ander wenste te overwinnen.
17. Toen werd door de klank 'Hum' Siva's angstaanjagend machtige boog ontspannen en de grote drie-ogige god zelf raakte verlamd.
18. De goden, die samengekomen waren met menigten rishi's en hemelse zangers, smeekten de twee grootsten der goden vrede te sluiten.
19. Toen zij zagen dat Siva's boog door Vishnu's macht was ontspannen, riepen de goden en de menigten rishi's Vishnu uit tot de grootste van de twee.
20. Maar de roemrijke Rudra was nog steeds boos en gaf zijn boog en pijlen in handen van de koning-rishi Devarata van Videha.
21. Maar dit, Rama, is de boog van Vishnu, de veroveraar van vijandige burchten. Vishnu gaf hem in gewijde bewaring aan de Bhargava Ricika.
22. En de machtige Ricika gaf de goddelijke boog aan zijn zoon, mijn vader, de grote Jamadagni, wiens daden hun weerga niet hebben.

23. Maar toen mijn vader zijn wapens had neergelegd en alleen gewapend was met de macht van zijn ascese, heeft Arjuna Kartavirya, handelend vanuit een lage gedachte, zijn dood veroorzaakt.
24. Toen men mij die ongekend wrede moord op mijn vader meldde, werd ik zo woedend dat ik de kshatriya's heb uitgeroeid, generatie na generatie, keer op keer.
- 25-26. Nadat ik zo de gehele aarde had overwonnen, Rama, gaf ik haar aan het eind van een offer als gave aan de grote Kasyapa, die heilig is in zijn daden. Op de berg Mahendra, waar ik alleen gewapend ben met de macht van mijn onthoudingen, hoorde ik over het breken van de boog. Zo snel als ik kon ben ik hierheen gekomen.
27. Rama, hier is Vishnu's grote boog, die aan mijn vader toebehoorde en voor hem aan mijn grootvader. Neem hem en volg de wet van de kshatriya's.
28. Deze pijl is een veroveraar van vijandelijke burchten. Zet hem op deze beste van de bogen, als je daartoe in staat bent, Kakutstha. Dan zal ik je uitdagen voor een tweegevecht."

Einde van Sarga 74 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

75 Rama verslaat Rama Jamadagnya

1. Toen de zoon van Dasaratha de woorden van Rama Jamadagnya had gehoord, matigde hij zijn antwoord uit eerbied voor zijn vader:
2. “Bhargava, ik heb gehoord wat u gedaan hebt. Wij respecteren dat, brahmaan, want u loste slechts uw schuld aan uw vader in.
3. Maar, Bhargava, u schijnt mij te beschouwen als een zwakkeling die niet in staat is de plicht van een kshatriya te vervullen. Nu zult u zelf getuige zijn van mijn kracht en macht.”
4. Met deze woorden kwam Raghava snel op Bhargava af en griste boos het prachtige wapen en de pijl uit zijn hand. Rama spande de boog en zette de pijl op de pees.
5. Toen sprak Rama kwaad tot Rama Jamadagnya:
6. “Ik ben u eerbied verschuldigd omdat u een brahmaan bent en omwille van Visvamitra. Daarom, Rama, kan ik deze dodelijke pijl niet op u afschieten.
7. Maar ik zal óf uw verblijfplaats, óf de prachtige werelden die u door de macht van uw onthoudingen hebt verworven, vernietigen. De keuze is aan u.
8. Want de goddelijke pijl van Vishnu, die vijandelijke burchten veroverft en met zijn macht alle hoogmoed vernietigt, wordt nooit tevergeefs afgeschoten.”

9. De goden en de menigten rishi's met grootvader Brahma aan het hoofd verzamelden zich overeenkomstig hun rang om dit grote wapen in de handen van Rama te zien.
10. De gandharva's en apsarasen, de volmaakte wezens, hemelse zangers, kinnara's, yaksha's en rakshasa's en de grote slangen snelden toe om dat wonder te zien.
11. Rama hield de boog vast en de wereld hield zich doodstil. Rama Jamadagnya, beroofd van zijn kracht, staarde naar Rama.
12. Jamadagnya was ontdaan toen hij merkte dat zijn kracht werd weggezogen door de macht van de lotusogige Rama en hij sprak met nauwelijks hoorbare stem:
13. "Lang geleden, toen ik de aarde aan Kasyapa gaf, zei hij tegen mij: 'Van nu af aan kunt u niet meer in mijn rijk wonen.'
14. Daarom Kakutstha, deed ik in gehoorzaamheid aan mijn goeroe Kasyapa deze belofte: 'Nooit meer zal ik een nacht op aarde doorbrengen.'
15. Heldhaftige Raghava, vernietig dus alsjeblieft mijn verblijfplaats niet. Snel als de gedachte zal ik mij daarheen spoeden, naar Mahendra, de beste der bergen.
16. Maar de weergaloze werelden die ik door mijn onthoudingen verworven heb, Rama, mag je met deze grote boog vernietigen. Doe dat direct.

17. Uit de manier waarop je de boog hanteert, weet ik dat je Vishnu bent, de heer der goden en de onsterfelijke overwinnaar van Madhu. Wees gegroet, vernietiger van je vijanden.
18. Alle goden hier verzameld zijn getuige dat jouw daden niet te evenaren zijn en dat je je gelijke niet kent in de strijd.
19. En daarom, Kakutstha, hoef ik niet beschaamd te zijn dat ik door jou, de heer van de drie werelden, ben overwonnen.
20. Rama, je houdt je altijd aan je geloften, dus moet je deze onovertroffen pijl afschieten. Zodra de pijl afgeschoten is, zal ik vertrekken naar Mahendra, de beste der bergen.”
21. Toen Rama Jamadagnya uitgesproken was, schoot de luisterrijke en machtige Rama Dasarathi de grote pijl af.
22. Onmiddellijk werden alle windstreken bevrijd van duisternis en Rama, met de boog nog omhoog gericht, werd geprezen door de goden en de scharen rishi's.
23. Rama Jamadagnya prees Rama Dasarathi en liep eerbiedig om hem heen. Daarna ging hij terug naar zijn verblijfplaats.

Einde van Sarga 75 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

76 Terug in Ayodhya

1. Nadat Rama Jamadagnya was vertrokken, gaf Rama Dasarathi, weer geheel tot rust gekomen, de pijl en boog in handen van de oneindig grote Varuna.
2. Vervolgens maakte Rama, de vreugde van de Raghu's, een diepe buiging voor Vasishtha en de andere rishi's. Hij wendde zich tot zijn verbijsterde vader en sprak:
3. "Rama Jamadagnya is vertrokken. Laat nu de vier divisies van het leger onder bescherming van u, hun heer, optrekken naar Ayodhya."
4. Toen koning Dasaratha Rama's woorden hoorde, sloot hij zijn zoon Raghava in zijn armen en kuste hem op het hoofd.
5. De koning was overgelukkig de woorden: "Rama Jamadagnya is vertrokken" te horen. In zijn vreugde maande hij het leger tot spoed en weldra bereikte hij zijn stad.
- 6-7. Toen de koning de stad binnenkwam, zag hij dat deze prachtig was versierd met vlaggen en vaandels, en het geluid van muziekinstrumenten en zang weerklonk. De koninklijke hoofdwegen waren met water besprenkeld en overal stonden prachtige boeketten. De stad zag er feestelijk uit, er waren drommen mensen en de wegen waren overvol van de stadsbevolking die goede wensen uitriep. Hun gezichten straalden van vreugde bij de intocht van de koning.

8. Kausalya, Sumitra, Kaikeyi met haar slanke taille, en de andere vrouwen van de koning waren druk met de ontvangst van de bruiden.
9. De vrouwen van de koning verwelkomden de schitterende Sita, de befaamde Urmila en de twee dochters van Kusadhvaja.
10. Zij werden begroet met zegeningen en in zijden gewaden gestoken gingen zij direct naar de heiligdommen van de goden om hun eer te bewijzen.
11. En nadat ze ieder die dit waardig was eerbiedig gegroet hadden, bedreven alle prinsessen met grote vreugde de liefde met hun echtgenoot in hun privé-vertrekken.
12. Nu zij zo hun vrouwen en hun goddelijke wapens verkregen hadden, brachten die stieren onder de mensen hun dagen door in dienst van hun vader, omringd door rijkdom en vrienden.
13. Maar de wereldberoemde en waarlijk dappere Rama overtrof hen allen in deugdzaamheid, zoals de zelfgeschapen Brahma alle wezens te boven gaat.
14. Zo bracht Rama vele seizoenen door met Sita, haar toegewijd en steeds in gedachten bij haar. En zij hield hem voortdurend in haar hart.
15. Sita was Rama natuurlijk dierbaar, want zij was hem als vrouw geschonken door zijn vader. Toch nam door haar deugd en schoonheid zijn liefde voor haar nog toe.

16. Maar zij had in haar hart haar echtgenoot nog tweemaal zo lief. Zij verstonden elkaar tot in het diepst van hun hart.
17. Maar toch was het Maithili, de dochter van Janaka, lieflijk als een godin en zo mooi als Sri, de godin van de schoonheid, die zijn allerdiepste wezen uitzonderlijk goed kon doorgronden.
18. Deze lieflijke en edele prinses omringde Rama, die zij zo innig liefhad, zoon van een koning-rishi, net zo met schoonheid als de godin Sri de heer van de onsterfelijke goden, Vishnu, met schoonheid omringt.

Einde van Sarga 76 van de Balakanda van de Sri Ramayana.

Einde van de Balakanda

Sanskriet namen en woorden

Aditi	dochter van Daksha, vrouw van Kasyapa, en moeder van de goden
Agastya	beroemde wijze, zoon van Mitra-Varuna en Urvasi
Agni	god van het vuur
Ahalya	vrouw van Gautama, vervloekt door haar echtgenoot nadat zij verleid was door de god Indra
Aikshvaka	afstammeling van Ikshvaku, voornamelijk gebruikt voor Dasaratha en Rama
Amaravati	de stad van de god Indra
Ambarisha	een van de eerste koningen van Ayodhya en voorvader van Rama. Hij koopt Sunahsepa, zoon van Ricika, om als plaatsvervangend offer te dienen
Amsumant	de zoon van Asamanja, koning van Ayodhya, na Sagara
Ananga	'zonder lichaam', een epitheton van Kama, god van de liefde
Anasuya	vrouw van de wijze Atri, zij is beroemd om haar devotie en kuisheid
Anga	land waar koning Romapada regeert

Angada	zoon van de aap Valin, en een generaal in het leger van Sugriva
Apsarasen	hemelse maagden of nimfen, befaamd om hun schoonheid; vaak in dienst van de belangrijkste goden, speciaal van Indra
Asamanja	de oudste zoon van Sagara
Asoka bos	plek waar Sita wordt vastgehouden in de stad Lanka
Asvins	tweeling-goden uit de vedische godenwereld, beroemd om hun schone uiterlijk
Asura's	een demonengroep, de oudere broers van de goden
Ayodhya	hoofdstad van de Ikshvaku's
Bala	demon die door Indra verslagen is. 'Overwinnaar van Bala' is een veel voorkomend epitheton van Indra
Bali	Bali Vairocana, koning van de asura's
Bhagiratha	zoon van Dilipa en de achter-achterkleinzoon van Sagara
Bhagirathi	epitheton van de Ganges
Bharata	de tweede zoon van Dasaratha, zijn moeder is Kaikeyi
Bharadvaja	een wijze die Rama vertelt hoe hij de berg Citrakuta kan bereiken
Bharadvaja	een jonge leerling van Valmiki

Bhargava	naam van een machtige brahmaanse familie, afstammend van de wijze Bhrigu. Als geslachtsnaam kan de naam verwijzen naar iedere afstammeling van die familie
Bhava	epitheton van Siva
Bhrigu	een grote wijze, een brahmaan, stamvader van de Bhargava familie
Bibhishana	een variant van de naam Vibhishana
Bindu	het meer waarin Siva de rivier de Ganges liet stromen
Brahman	naam voor het Indiase religieus-filosofische concept van het onpersoonlijke en absolute principe, zonder kenmerkende eigenschappen, dat aan het bestaan ten grondslag ligt
Brahma	de scheppende god van de hindoe 'Drie-eenheid', hij wordt beschouwd als de 'grootvader' van alle levende schepselen
Brahmadatta	een koning, zoon van Culin, die de dochters van Kusanabha huwt
Brahmanen	de hoogste van de vier kasten. Dit zijn de priesters en raadgevers van de koning
Citrakuta	berg waar Rama, Sita en Lakshmana de eerste tijd van hun verbanning wonen

Culin	een wijze, vader van Brahmadata
Daitya's	een groep demonen die van Diti afstammen
Daksha	een van de tien zonen van Brahma, geboren uit zijn geest, naar men zegt heeft hij vele dochters gehad
Danava's	een groep demonen die van Danu afstammen
Dandakawoud	het woud waar Rama, Sita en Lakshmana een deel van hun verbanning doorbrengen
Dasaratha	Rama's vader en koning van Ayodhya
Dasarathi	iedere afstammeling van Dasaratha, gebruikt voor de vier zonen van Dasaratha, speciaal voor Rama
Diti	naam van een godin, moeder van de demonen die bekend staan als de daitya's
Dundubhi	naam van een demon die door Valin verslagen wordt. Rama schopt het lijk van Dundubhi ver weg om zijn kracht te tonen aan Sugriva
Dushana	een generaal in het leger van Khara in Janasthana
Gadhi	zoon van Kusanabha en vader van Visvamitra en diens oudere zuster Satyavati

Gandharva's	een groep half-goddelijke wezens, beroemd om hun muzikale gaven. Gandharva vrouwen zijn befaamd vanwege hun schoonheid
Ganges	een beroemde en belangrijke rivier in het oude- en het hedendaagse-India, gepersonifieerd als de dochter van de berg de Himalaya. Zij is de zuster van Parvati
Garuda	naam van de koning van de vogels. Broer van Sumati, de vrouw van Sagara. Het rijdier van Vishnu
Gautama	een wijze, echtgenoot van Ahalya en de vader van Satananda
Ghritaci	een apsaras die de moeder is van de honderd dochters van Kusanabha
Guha	koning van de Nishada's en heerser van de stad Sringavera; bondgenoot van Rama, die hem tijdens zijn verbanning bijstaat
Haimavati	dochter van Himavant (Himalaya), epitheton van Uma of van haar zuster, de rivier de Ganges
Hanuman	Rama's metgezel, een aap die hem helpt Sita te vinden en om het rijk van Ravana, de koning van de demonen, te vernietigen
Hara	epitheton van Siva

Himalaya	naam van een bergketen, en koning van de bergen. Hij heeft twee dochters: Uma, de vrouw van Siva, en de rivier de Ganges
Himavant Ikshvaku	een andere naam voor Himalaya familienaam van het koninklijke huis van Ayodhya
Indra	koning van de goden, die hun legers aanvoert in de strijd tegen de asura's; in de postvedische traditie staat hij speciaal bekend vanwege zijn losbandigheid en overspeligheid
Indrajit	epitheton van Meghanada, zoon van Ravana
Jahnavi	epitheton van de Ganges
Jamadagnya	zie Rama Jamadagnya
Jambudvipa	het Indiase subcontinent
Janaka	koning van Mithila en de vader van Sita
Janaki	epitheton van Sita, dochter van Janaka en de vrouw van Rama
Janasthana	deel van het Dandakawoud en residentie van Surpanakha, de zuster van Ravana en van haar broer Khara
Jatayus	een gier, vriend van Dasaratha
Jaya	dochter van Daksha, vrouw van Brahma, en moeder van de goddelijke wapens

Kabandha	naam van een rakshasa die door Rama wordt gedood
Kaikeyi	vrouw van Dasaratha en de moeder van Bharata
Kailasa	bergpiek in de Himalaya, waar Siva en Parvati volgens de traditie wonen. Kubera, god van de rijkdom, verblijft daar eveneens
Kakutstha	afstammeling van Kakutstha, een epitheton dat algemeen gebruikt wordt voor de prinsen van de Ikshvaku dynastie, speciaal voor Rama en zijn broers
Kala	de Tijd, naam van de god van de dood
Kama	god van de liefde
Kandarpa	epitheton van Kama
Kapila	een wijze die de zestigduizend zonen van Sagara verbrandt omdat zij zijn boetedoeningen verstoren
Kartikeya	zoon geboren uit het zaad van Siva; zijn stiefmoeders waren de Krittika's, de Pleiaden
Kasyapa	Marica Kasyapa, naam van een beroemde wijze, de echtgenoot van Diti en Aditi
Kasyapa	vader van Vibhandaka, grootvader van Risyasringa

Kausalya	oudste vrouw van Dasaratha, en de moeder van Rama
Kausika	ieder afstammeling van Kusa, meestal gebruikt om Visvamitra aan te duiden
Kaustubha	een kostbare edelsteen, ontstaan bij het karnen van de oceaan
Kavya	zoon van Bhrigu, meestal wordt hij Usanas Kavya of Sukra genoemd, de leermeester van de asura's en andere demonen
Kavya's moeder	de vrouw van Bhrigu, van haar wordt gezegd dat haar hoofd is afgehakt door Vishnu
Kesini	vrouw van Sagara
Khara	broer van Ravana en Surpanakha. Hij wordt door Rama gedood in het Dandakawoud
Kinnara's	mythische wezens met het hoofd van een paard en met een menselijk lichaam; de kinnara vrouwen zijn beroemd om hun schoonheid
Kishkindha	een stad (soms een grot) die door de apen bewoond wordt
Kosala	naam van het koninkrijk van de Ikshvaku's
Krisasva's zonen	de gepersonificeerde wapens die Visvamitra aan Rama schenkt

Krittika's	de Pleiaden, stiefmoeders van Kartikeya
Kshatriya's	de kaste van de krijgslieden en de bestuurders van het land. In rangorde volgend op de kaste van de brahmanen. De koning is een kshatriya
Kubera	god van de rijkdom, zoon van Visravas en stiefbroer van Ravana. Kubera is de koning van de yaksha's en de kinnara's
Kumara	naam van de zoon van Siva. Zie Kartikeya
Kumbhakarna	broer van Ravana, bekend om zijn enorme omvang
Kusa	een grote wijze, zoon van Brahma, uit zijn geest geboren; zijn achterkleinzoon is Visvamitra
Kusa	Rama's zoon, tweelingbroer van Lava. Samen reciteren zij de Ramayana
Kusadhvaja	Janaka's jongere broer en heerser over Samkasya. Zijn twee dochters, Mandavi en Srutakirti, trouwen respectievelijk met Bharata en Satrughna
Kusanabha	zoon van Kusa, vader van honderd dochters bij de apsaras Ghritaci, ook is hij de vader van Gadhi

Kusika	zoon van Kusika is Visvamitra
Lakshmana	zoon van Dasaratha en Sumitra. Hij is de steeds trouwe metgezel van Rama
Lanka	Ravana's hoofdstad, de plek waar Sita wordt vastgehouden
Lomapada	andere naam voor Romapada
Madana	epitheton van Kama, de god van de liefde
Maithila	epitheton van Janaka
Maithili	vrouw uit Mithila, epitheton van Sita, de dochter van Janaka, zij is de vrouw van Rama
Manasa	een meer, door Brahma geschapen op de berg Kailasa; de rivier de Sarayu ontspringt daaruit
Mandara	een berg die wordt gebruikt als roerstok om daarmee de oceaan te karnen
Mandavi	een dochter van de broer van Janaka, Kusadhvaja, zij is de echtgenote van Bharata
Manthara	dochter van Virocana, men zegt dat zij is gedood door Indra
Manu	traditioneel beschouwd als de vader van het menselijke ras en de eerste mens; volgens de legende is hij de grondlegger van de Ikshvaku dynastie

Marica Kasyapa	zie Kasyapa
Marica	een rakshasa, zoon van Sanda en de yaksha vrouw Tataka. Hij wordt Ravana's bondgenoot bij de ontvoering van Sita
Maruts	zonen van Diti, metgezellen van Indra
Meghanada	zoon van Ravana, ook Indrajit genaamd
Mena	echtgenote van de Himalaya, moeder van de Ganges en Uma
Menaka	een apsaras, door Indra gestuurd om Visvamitra te verleiden
Mithila	de hoofdstad van koning Janaka
Nala	naam van een aap die de brug naar Lanka bouwt voor Rama en zijn leger, hij is een zoon van Visvakarman
Nandigrama	het dorp waar Bharata woont gedurende de veertien jaar van Rama's verbanning
Narada	de goddelijke boodschapper die de Ramayana aan de wijze Valmiki openbaart
Narayana	epitheton van Vishnu

Nishada jager	een jager van deze stam doodt het mannetje van een paar kraunca vogels tijdens hun paring, en zo inspireert hij Valmiki om de eerste sloka, of versvorm, te dichten. Guha is de koning van de Nishada's
Paka	een demon die door Indra gedood wordt. Deze daad ligt ten grondslag aan een epitheton van deze grote godheid:
Pakasasana	kastijder van Paka
Pampa	het meer waar Rama en Lakshmana voor het eerst Hanuman en Sugriva ontmoeten
Parvati	epitheton van Uma
Paulastya	een afstammeling van Pulastya, een algemeen gebruikt epitheton van Ravana
Pisaca's	een demonen soort van zeer lage rangorde
Pushpaka	Ravana's hemels voertuig
Raghava	iedere afstammeling van Raghu, speciaal gebruikt voor Rama en zijn broers
Raghu	zoon van Kakutstha en voorvader van Rama

Rakshasa's	een groep gewelddadige en bloeddorstige demonen, die als de meedogenloze vijanden van de brahmaanse cultuur en beschaving worden beschouwd. Hun koning is de tienkoppige Ravana, die heerst vanuit het prachtige vesting-eiland Lanka
Rama Dasarathi	oudste zoon van Dasaratha en Kausalya, hij is de held van de Ramayana
Rama Jamadagnya	ook bekend als Bhargava Rama of Parasurama. Hij is de zoon van de wijze Jamadagni
Rambha	een apsaras die tracht Visvamitra te verleiden, maar door hem wordt vervloekt
Rasatala	naam van een hel
Ravana	de voornaamste tegenstander van Rama in de Ramayana. Hij is de tienkoppige opperheer van de rakshasa's en hij ontvoert Sita
Ricika	een Bhargava wijze, echtgenoot van Satyavati en zwager van Visvamitra
Rohini	dochter van Daksha en de meest geliefde metgezellin van de maan
Romapada	koning van Anga en vriend van Dasaratha. Hij is de vader van Santa en de schoonvader van Risyaringa

Risyamuka	de berg waar Rama de aap Sugriva ontmoet
Risyasinga	de onschuldige knaap-wijze; zoon van Vibhandaka en echtgenoot van Santa
Rudra	epitheton van Siva
Sabala	Vasishtha's koe, die wensen vervult
Sabari	een kluzenaarster die Rama helpt tijdens zijn zoektocht naar Sita
Saci's heer	een algemeen gebruikt epitheton van Indra. Saci is de vrouw van Indra
Sagara	een Ikshvaku koning, voorvader van Rama. Hij heeft twee vrouwen, Kesini en Sumati; en zestigduizenden-één zonen
Sakra	een algemeen gebruikt epitheton van Indra
Sampati	een gier, broer van Jatayus, hij helpt de apen bij hun zoektocht naar Sita
Sanatkumara	naam van een rishi die het Risyaringa verhaal vertelt
Sankara	epitheton van Siva
Santa	Romapada's dochter en vrouw van Risyaringa
Sarabhanga	een asceet, die Rama, Sita en Lakshmana opzoeken na hun ontmoeting met de rakhasa Viradha
Sarayu	naam van een rivier die door het koninkrijk Kosala stroomt

Satananda	zoon van Gautama en Ahalya, voorvader van Janaka. Hij vertelt het verhaal van de strijd tussen Visvamitra en Vasishtha
Satrughna	jongste zoon van Dasaratha en Sumitra. Hij is de vriend en altijd trouwe metgezel van Bharata
Satyavati	vrouw van Ricika en zuster van Visvamitra; zij volgt haar man naar de hemel en wordt de goddelijke rivier de Kausiki
Saumitri	zoon van Sumitra, naam van Lakshmana
Siva	één van de drie hoofdgoden van de 'Drie-eenheid' van het hindoe pantheon, samen met Brahma en Vishnu. Hij is de echtgenoot van Uma (Parvati) en beroemd om zijn ascese
Somada	gandharva vrouw die voor Culin zorgt tijdens zijn onthoudingen, moeder van Brahmadata
Sringavera	een stad aan de rivier de Ganges, waar Guha, de koning van de Nishada's, regeert
Srutakirti	Kusadhvaja's jongste dochter en vrouw van Satrugna
Sthanu	epitheton van Siva

Subahu	een rakshasa metgezel van Marica. Hij wordt gedood door Rama
Sudra's	de vierde kaste. De sudra's dienen de andere drie kasten
Sugriva	koning van de apen, vriend en bondgenoot van Rama
Suketu	een yaksha, de vader van Tataka
Sumantra	wagenmenner en raadsman van koning Dasaratha
Sumati	een vrouw van Sagara en dochter van Arishtanemi
Sumati	afstammeling van Visala, en koning van Visala
Sumitra	jongste vrouw van Dasaratha en moeder van Lakshmana en Satrugna
Sunahsepa	middelste zoon van Ricika, een Bhargava wijze, die verkocht werd door zijn ouders aan de Ikshvaku koning Ambarisha om te dienen als plaatsvervangend offer
Suparna	epitheton van Garuda
Suprabha	dochter van Daksha, vrouw van Brahma, en moeder van de Samhara's
Surpanakha	de zuster van Ravana; zij tracht Rama te verleiden in het Pancavati woud
Surya	de zonnegod, vader van Sugriva

Sutikshna	een wijze die Rama, Sita en Lakshmana bezoeken tijdens hun verbanning
Tamasa	rivier nabij de Ganges, aan haar oevers is Valmiki's ashram
Tara	vrouw van Valin
Tataka	een yaksha vrouw die wegens een vloek een rakshasa is geworden. Zij is de moeder van de rakshasa Marica. Op aandringen van Visvamitra doodt Rama haar
Trijata	een rakshasa vrouw die Sita troost gedurende haar gevangenschap
Tripura	naam van de stad van de demonen, vernietigd door Siva
Trisanku	een Ikshvaku koning en voorvader van Rama. Hij wenste de hemel in zijn sterfelijke lichaam te bereiken
Trisiras	een rakshasa die door Rama wordt gedood
Tvashtri	goddelijke handwerksman van het Indiase pantheon
Uccaihsravas	goddelijk paard, tijdens het karnen van de oceaan voortgebracht, en aan Indra geschonken
Uma	vrouw van Siva, dochter van de Himalaya

Urmila	dochter van Janaka en de vrouw van Lakshmana
Vaideha	epitheton van Janaka
Vaidehi	epitheton van Sita
Vainateya	naam van Garuda
Vairocana	zie Bali
Vaisravana	afstammeling van Visravas. Naam voor zowel Kubera, god van de rijkdom, als voor Ravana, koning van de rakshasa's
Vaisya's	kaste van de kooplieden, die zorgdragen voor de welvaart in het land. In rangorde volgend op de kaste van de kshatriya's
Valin	koning van de apen, echtgenoot van Tara en zoon van Indra. Hij is de oudere broer van Sugriva
Valmiki	wijze en dichter van de Ramayana
Varuna	god van de oceaan
Varuni	dochter van Varuna, voortgebracht tijdens het karnen van de oceaan. Zij is de personificatie van wijn
Vasava	epitheton van Indra
Vasishtha	Dasaratha's familiepriester, rivaal van Visvamitra
Vasudeva	epitheton van Vishnu, hij neemt de gestalte aan van de wijze Kapila
Vasuki	de grote slang, gebruikt als koord bij het karnen van de oceaan

Vayu	god van de wind, die de dochters van Kusanabha belaagt
Vibhandaka	zoon van Kasyapa en vader van Risyasringa
Vibhishana	een rakshasa, broer van Ravana. Hij voegt zich bij Rama's leger. Na de nederlaag van de demonen troepen en de dood van zijn broer, wordt hij door Rama als koning van Lanka geïnstalleerd
Videha	epitheton van Janaka
Vidyadhara's	een soort half-goddelijke wezens. De vrouwen zijn beroemd om hun schoonheid
Viradha	een rakshasa, die nadat hij trachtte Sita te ontvoeren, door Rama wordt gedood
Virocana	een asura koning en voorvader van Bali. Zijn dochter, Manthara, wordt door Indra gedood
Visala	zoon van Ikshvaku en Alambusha; stichter van Visala
Visala	beroemde stad, waar Rama doorheen trekt op zijn reis naar Mithila
Visvakarman	god van de handwerkslieden, architect van de goden

Vishnu	een van de drie hoofdgoden van de hindoe 'Drie-eenheid', samen met Brahma en Siva. Men neemt aan dat Hij zich op aarde heeft geïncarneerd in de gestalte van Rama, om de demon Ravana te doden
Visvamitra	een belangrijke wijze in de Balakanda. Hij is leraar en vriend van Rama, en schenkt de jonge prins goddelijke wapens. Oorspronkelijk is hij een kshatriya, maar wordt een brahma-rishi door zijn strenge onthoudingen
Vritra	een demon die door Indra wordt gedood
Yaksha's	half-goddelijke wezens, die met Kubera in verband worden gebracht. De vrouwen staan bekend om hun schoonheid
Yudhajit	zoon van de koning van de Kekaya's. Broer van Kaikeyi en oom van moeders zijde van Bharata